

Főoldal>Jogi lépések indítása>Költségmentesség

Költségmentesség

A költségmentességhez való jog lehetővé teszi az szükséges forrásokkal nem rendelkező személyek számára a bírósági eljárás vagy a jogi képviselő költségeinek fedezését. Költségmentességi rendszerek az Európai Unió (EU) valamennyi tagállamában léteznek a polgári és a büntetőeljárások tekintetében egyaránt.

Képzeld el egy olyan helyzetet, amikor Ön vitában áll valakivel a saját országában vagy külföldön, és bírósághoz szeretne fordulni az ügyben, vagy amikor a másik fél indított eljárást Önrel szemben, és Önnek védekeznie kell. Képzeld el, hogy Önt saját országában vagy külföldön bűncselekménnyel vádolják, és nem áll módjában jogi tanácsot kérni és/vagy a büntetőbíróság előtti jogi képviselőt igénybe venni. Mindezekben a helyzetekben Ön költségmentességet igényelhet.

A költségmentességhez való jogot az alábbi dokumentumok rögzítik:

az **emberi jogok európai egyezménye (EJEE)** – az egyezmény 6. cikke (3) bekezdésének c) pontja biztosítja a védőhöz való jogot, ha a vádlott nem rendelkezik elegendő pénzügyi eszközökkel a védő díjazására, és amennyiben az igazságszolgáltatás érdekei ezt követelik meg, a hivatalból és ingyenesen kirendelt ügyvédhez való jogot.

az **Európai Unió Alapjogi Chartája** – a Charta 47. cikke úgy rendelkezik, hogy azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

Költségmentesség polgári eljárásban

Nemzeti jogviták

Költségmentességi rendszer az EU valamennyi tagállamában létezik. Ha Ön vitában áll egy céggel, valamely szakemberrel, munkáltatóval vagy más személlyel az Ön **lakóhelye szerinti országban**, és nem rendelkezik elegendő anyagi eszközökkel a bírósági eljárás költségeinek fedezésére, költségmentességet kérhet a vonatkozó nemzeti szabályozásnak megfelelően.

A költségmentesség nemzeti rendszereinek összehasonlítása azonban azt mutatja, hogy alapvető különbségek vannak a tagállamok között a költségmentességi rendszerek filozófiája, szervezete és kezelése terén. A rendszerek filozófiáját illetően úgy tűnik, egyes tagállamokban a költségmentesség tágabb értelemben vett célja, hogy általános jelleggel elérhetővé tegye a jogi szolgáltatásokat és biztosítsa az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, míg más tagállamokban költségmentesség csak a legszegényebbeknek nyújtható.

Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.

[Az Európai Igazságügyi Hálózat \(polgári és kereskedelmi ügyek\) archivált honlapja](#)

Határon átnyúló jogviták

Ha Ön **külföldön** vitában áll egy céggel, valamely szakemberrel, munkáltatóval vagy más személlyel, és nem rendelkezik elegendő anyagi eszközökkel a bírósági eljárás költségeinek fedezésére, a határon átnyúló jogviták esetében alkalmazandó költségmentességet kérhet.

A polgári és kereskedelmi ügyekben a költségmentességhez való hozzáférés megkönnyítése érdekében a Tanács elfogadta a határon átnyúló jogviták esetén alkalmazandó költségmentességről szóló **irányelvet**.

Az irányelv kiterjed a bírósági eljárás megkezdését megelőző jogvita lezárására irányuló, a pert megelőző tanácsadásra; a perindítással kapcsolatos jogi tanácsadásra és a bíróság előtt ügyvéd általi képviseletre, valamint az eljárási költségekkel kapcsolatos könnyítésre vagy az azok alóli mentességre.

Ahhoz, hogy határon átnyúló ügyben költségmentességet kapjon, ki kell töltenie a költségmentesség iránti kérelmek céljára rendszeresített megfelelő formanyomtatványt. Az irányelv két formanyomtatványról rendelkezik: a költségmentesség iránti kérelmekre vonatkozó, valamint a költségmentesség iránti kérelmek továbbítására vonatkozó formanyomtatványról.

Költségmentesség büntetőeljárásban

A tagállamok saját jogszabályaikban határozzák meg, hogy a joghatóságuk alá tartozó büntetőeljárásokban milyen módon biztosítanak költségmentességet.

A jövőben az Európai Igazságügyi Portál részletes információkkal fog szolgálni e témában.

A határon átnyúló ügyekre vonatkozóan jelenleg nincs uniós jogi szabályozás.

Utolsó frissítés: 11/05/2022

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Költségmentesség - Csehország

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Általánosságban a költségeket az állam, a felek az eljárásban és az eljárásban részt vevő személyek viselik (ezek főként a bizonyítás költségei). A költségeknek két funkciójuk van: a megelőzés és a büntetés.

A polgári perrendtartás egy példálódzó jellegű listát tartalmaz azon költségekről, amelyek a bírósági eljárás során felmerülhetnek. Ezek a felek és képviselőik részéről felmerült készpénz jellegű költségek (például viteldíj, étkezési és szállásköltségek); a bírósági eljárási illeték; a felek és jogi képviselőik kiesett jövedelme; bizonyítási költségek (például tanú és szakértői költségek); a bírósági biztosként eljáró közjegyző díjazása és készpénz jellegű költségei; a hagyatéki gondnok díjazása és készpénz jellegű költségei; tolmácsolási költségek; a képviselői díj, ha a képviselő ügyvéd, közjegyző vagy szabadalmi ügyvivő. E költségek szintén magukban foglalhatják a hozzáadottérték-adó megtérítését vagy a közvetítő díját. Ez a felsorolás azonban nem kimerítő jellegű. Ezért a fél által fizetett, a bírósági eljárással közvetlenül összefüggő egyéb költségek is eljárási költségnek minősülhetnek.

Fő szabály szerint a felek viselik a részükről és a képviselőik részéről felmerült költségeket. Ha a fél képviselőjének vagy gondnokául ügyvédet rendeltek ki, az állam fizeti az ügyvéd készpénz jellegű költségeit, valamint a képviseleti díjat, és adott esetben megtéríti a hozzáadottérték-adót.

A bírósági eljárási illeték megfizetését a bírósági eljárási illetékekről szóló törvény részletesen szabályozza. A rendes kontradiktórium eljárásban az eljárási illetéket általában a felperes fizeti. A jogszabályok azt is meghatározzák, hogy mely bírósági eljárásokban nem kell eljárási illetéket fizetni (például a felügyeleti joggal kapcsolatos eljárás, a kiskorú gyermek gondozásba vételével kapcsolatos eljárás, az örökbefogadási eljárás, a szülők és gyermekek kölcsönös tartási kötelezettségével kapcsolatos eljárás, az elsőfokú hagyatéki eljárás, a cselekvőképességgel kapcsolatos eljárás).

Fontos megkülönböztetni egymástól az eljárási költségek viselésére és az ezen költségek megtérítésére vonatkozó kötelezettséget. A fél az eljárásban viseli az eljárási költségeket, különösen azokat, amelyek az eljárás során felmerülnek; e tekintetben az érdek elve érvényesül (a költségeket az a személy viseli, aki az eljárási cselekményt elvégezte vagy akinek az érdekében azt elvégezték). Az eljárási költségek megtérítése csak azt követően kezdődik, hogy a költségeket már megfizették. A költségek megtérítését bírósági határozat rendeli el a pernyertesség elve vagy a vétkesség elve alapján.

Ha különös méltánylást érdemlő körülmények merülnek fel, a bíróság mérlegelési jogkörében eljárva dönthet a költségek viseléséről, és tartózkodhat attól, hogy a költségek megtérítésére valamelyik felet részben vagy egészben kötelezze. Ez biztosítékul szolgál a pernyertesség elvének vagy a vétkesség elvének alkalmazásából esetlegesen fakadó aránytalanul súlyos következményekkel szemben.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A polgári eljárásokban az egyik alapelv az egyenlőség elve, melynek garanciális szabályai közé tartozik a költségmentességhez való jog. A költségmentességhez való jogot valamennyi eljárásban annak kezdetétől biztosítják.

A polgári perrendtartás rendelkezései szerint az alábbiak tartozhatnak a költségmentesség körébe a polgári eljárásokban:

képviselő kirendelése a fél kérésére (a polgári perrendtartás 30. szakaszának (1) bekezdése),

ügyvéd kirendelése, ha ez a fél érdekeinek védelmében szükséges, vagy ha kötelező az ügyvédi képviselet az adott típusú eljárásban (a polgári perrendtartás 30. szakaszának (2) bekezdése),

a fél részleges vagy teljes körű mentessége az eljárási illetékek alól (a polgári perrendtartás 138. szakasza).

Bizonyos értelemben a bíróság tájékoztatási kötelezettsége szintén az eljárásban részt vevő felek részére nyújtott költségmentességnek tekinthető.

A Cseh Ügyvédi Kamara által nyújtott költségmentesség külön kategóriába tartozik. Ezt a költségmentességet az ügyvédi hivatásról szóló törvény szabályozza, amely minden olyan személynek, aki nem teljesíti az ahhoz szükséges feltételeket, hogy a bíróság ügyvédet rendeljen ki számára és aki más módon nem tud hozzájutni jogi tanácsadáshoz és képviselethez, biztosítja a jogot ahhoz, hogy a Cseh Ügyvédi Kamara ügyvédet rendeljen ki számára jogi tanácsadás vagy jogi szolgáltatások nyújtása céljából.

A kérelmező ezen az úton akkor jogosult ingyenes jogi tanácsadásra, ha az átlagos havi jövedelme a kérelmet megelőző hat naptári hónapban nem haladta meg a létminimumot és a minimálbért szabályozó törvény szerinti, az adott személyre egyénileg vagy több személyre együttesen számított létminimum háromszorosát, és az ügyben, amellyel kapcsolatban költségmentességet kérelmez, más ügyvéd vagy jogi szolgáltatásnyújtásra felhatalmazott személy még nem látja el a jogi képviseletét (az ügyvédi hivatásról szóló törvény 2. szakasza (2) bekezdésének a) pontja szerint).

A kérelmező, amennyiben megfelel a fenti feltételeknek, minden egyes naptári évben legalább 30 percnyi és legfeljebb 120 percnyi ingyenes jogi tanácsadásban részesül.

Emellett az ügyvédi hivatásról szóló törvény lehetővé teszi a külföldiek Csehországban való tartózkodásáról szóló törvényben foglaltak szerint harmadik országok állampolgárainak létrehozott idegenrendészeti fogdában elhelyezett vagy a menedéjogról szóló törvény szerint befogadó állomáson elhelyezett határozatlan számú személynek nyújtott egyszeri jogi tanácsadást, az üzemeltető kezdeményezésére.

Az ügyvédi hivatásról szóló törvény alapján jogi tanácsadás és képviselet abban az esetben is kérhető, ha azt a kérelmező jövedelmi és vagyoni viszonyai indokolják.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

A bíróság kérelemre mentesítheti az eljárásban részt vevő felet (vagy a csatlakozó felet) az eljárási illeték megfizetése alól, ha azt a fél körülményei indokolják, és az eljárás megindítása iránti kérelem nem önkényes, nincs nyilvánvalóan kudarca ítélve, illetve nem akadályozza az igazságszolgáltatást.

A természetes és a jogi személyek egyaránt élvezhetnek illetékmentességet.

Az eljárásban részt vevő fél nem eshet el a jogai bíróság előtti gyakorlásától vagy védelmétől pusztán a kedvezőtlen anyagi helyzete miatt. A bíróság figyelemmel van különösen a kérelmező általános anyagi helyzetére, az eljárási illeték összegére, a bizonyítással összefüggésben várhatóan felmerülő költségekre, valamint a kereset jellegére. Természetes személy esetén a bíróság figyelembe veszi a személy szociális helyzetét, egészségi állapotát stb. Jogi személy vagy olyan természetes személy esetén, aki vállalkozóként tevékenykedik, a bíróság szintén figyelemmel van az üzleti vagy egyéb tevékenysége jellegére, a vagyona állapotára és szerkezetére, valamint a fizetési képességére.

A nyilvánvalóan kudarca ítélit kérelem vagy az igazságszolgáltatás akadályozása olyan helyzetet jelent különösen, amelynek esetében már a kérelmező ténybeli előadásából egyértelműen látható, hogy a kereset nem teljesíthető. Az önkényes joggyakorlás vagy az igazságszolgáltatás akadályozása különösen valamely jog rosszhiszemű gyakorlását vagy valamely egyértelműen kötelező erejű kötelezettség teljesítésének elhalasztására irányuló nyilvánvaló kísérletet jelenti.

Ha a fél teljesíti az eljárási illeték alóli mentesség feltételeit és az az érdekei védelmében szükséges, a bíróság a fél kérelmére képviselőt rendel ki. A kirendelt védőhöz való jog azonban nem következik automatikusan abból, hogy az eljárás a törvény erejénél fogva illetékmentes vagy a fél a törvény erejénél fogva mentesül az eljárási illeték alól (a bírósági eljárási illetékekről szóló törvény szerint). A polgári perrendtartásban szabályozott, az eljárási illeték alóli mentesség fenti feltételeinek ezekben az esetekben is teljesülniük kell. Amennyiben az a fél érdekeinek védelmében szükséges, vagy a kérdéses eljárásban az ügyvédi (vagy közjegyző általi) képviselet kötelező, a képviselet ellátására ügyvédet rendelnek ki.

Az ilyen fél nem kötelezhető arra, hogy megelőlegezze az általa előterjesztett vagy a bíróság által a fél által előadott tényállással kapcsolatban (vagy az ő érdekében) elrendelt bizonyítás költségeit (a polgári perrendtartás 141. szakaszának (1) bekezdése), sem pedig az állam részéről felmerült költségek viselésére (a polgári perrendtartás 148. szakaszának (1) bekezdése). A készpénz jellegű költségeket és a képviseleti díjat az állam fizeti ki a kirendelt ügyvédnek.

A fél az illetékmentesség iránti kérelmét benyújthatja a keresettel (az eljárás megindítása iránti kérelemmel) egyidejűleg, vagy bármikor az eljárás során a bíróság jogerős határozatáig. A bíróság az eljárást megelőzően is kirendelhet képviselőt, ha a leendő fél képviselő segítségével kíván keresetet előterjeszteni.

A bíróság az illetékmentesség iránti kérelemről végzésben határoz, amely ellen fellebbezésnek van helye.

Amennyiben a bíróság elutasítja a képviselő kirendelése iránti kérelmet, a kérelmező kérheti, hogy a Cseh Ügyvédi Kamara rendeljen ki számára ügyvédet. Ilyenkor a kérelmező akkor jogosult ingyenes jogi tanácsadásra, ha az átlagos havi jövedelme a kérelmet megelőző hat naptári hónapban nem haladta meg a létminimumot és a minimálbért szabályozó törvény szerinti, az adott személyre egyénileg vagy több személyre együttesen számított létminimum háromszorosát, és az ügyben, amellyel kapcsolatban költségmentességet kérelmez, más ügyvéd vagy jogi szolgáltatásnyújtásra felhatalmazott személy még nem látja el a jogi képviseletét (az ügyvédi hivatásról szóló törvény 2. szakasza (2) bekezdésének a) pontja szerint).

Egy másik lehetőség szerint a kérelmező jogi tanácsadásra és képviseletre jogosult, ha a jövedelmi és vagyoni viszonyai azt indokolják. A kérelmező ebben az esetben is a Cseh Ügyvédi Kamarához fordul.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

A polgári perrendtartás által biztosított költségmentesség a polgári perrendtartás által szabályozott valamennyi eljárásra vonatkozik.

A Cseh Ügyvédi Kamara által nyújtott költségmentesség a hatóságok előtt folyó eljárásokon felül egyéb helyzetekben, azaz jogi és közigazgatási eljárásokban, valamint az alkotmánybíróság előtt folyó eljárásokban is érvényesül.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Az ilyen helyzetekre nem vonatkoznak különös eljárások.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A formanyomtatványokat az Igazságügyi Minisztérium 2017. október 23-i 4/2017. sz. utasítása szabályozza (referenciaszám: 12/2017-OJD-ORG/36). A természetes és jogi személyekre irányadó formanyomtatványok (Nyilatkozat a személyes, vagyoni és jövedelmi körülményekről az eljárási illeték alóli mentesség és képviselő kirendelése iránt, valamint A jogi személy nyilatkozata a vagyoni körülményekről és egyéb meghatározó tényezőkről az eljárási illeték alóli mentesség és képviselő kirendelése iránt) elérhetők a Cseh Köztársaság Igazságügyi Minisztériumának honlapján.

A Cseh Ügyvédi Kamara által nyújtott költségmentesség iránti kérelem benyújtásával kapcsolatos formanyomtatványok a Cseh Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma 120/2018. sz., az ügyvéd kirendelése iránti kérelem formanyomtatványa és az egyszeri jogi tanácsadás iránti formanyomtatvány létrehozásáról szóló rendeletének mellékletét képezik. E formanyomtatványok elérhetők a Cseh Ügyvédi Kamara honlapján.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A csatolandó dokumentumokat maga a kérdéses formanyomtatvány felsorolja. E dokumentumok többek között az alábbiak lehetnek: munkáltatói igazolás a munkaviszonyból származó jövedelemtől vagy a munkaviszonyon kívül eső munkamegállapodásból származó jövedelemtől, az adóhatóság végleges és bizonyító erejű fizetési megállapítása (az üzleti és egyéb önálló vállalkozói tevékenységből származó jövedelem); végleges és bizonyító erejű határozat valamely ellátás megítéléséről vagy igazolás az ellátás folyósítójától (kifizetés az anyagi és szociális biztonsági rendszerből); vagy egyéb végleges és bizonyító erejű adóhatósági fizetési megállapítás (egyéb jövedelem).

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

Az eljárási illeték alóli mentesség iránti kérelem a mentességi kérelemmel érintett eljárást lefolytató bíróságnál nyújtható be. A kérelem felől az elsőfokú bíróság határoz, még akkor is, ha az eljárás tekintetében a mentességet fellebbezés benyújtását követően kérelmezik.

A Cseh Ügyvédi Kamara részéről történő ügyvédi kirendelés iránti kérelem a következőképpen terjeszhető elő:

írásban a Cseh Ügyvédi Kamara címére, brnói tagozat, nám. Svobody (Svobody tér) 84/15, 602 00 Brno; vagy elektronikusan úton minősített elektronikusan aláírással ellátva a következő címre: epodatelna@cak.cz; vagy a Cseh Ügyvédi Kamara data box szolgáltatásán keresztül – data box azonosító: n69admd.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A jogszabályok (a polgári perrendtartás 5. szakasza) alapján a bíróságokra általános tájékoztatási kötelezettség vonatkozik, így kötelesek kiiktatni a feleket az eljárási jogairól és kötelezettségeikről. A bíróság köteles tájékoztatni a felet az ahhoz való jogáról, hogy az eljárási illeték alóli mentesség vagy képviselő kirendelése iránt kérelmet terjesszen elő.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Lásd a választ az alábbi kérdésre: Ki kaphat költségmentességet?

11 Ki válaszítja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A bíróság a képviselő kirendeléséről a fél kérelme alapján határoz. Amennyiben az a fél érdekeinek védelmében szükséges, vagy az érintett eljárásban az ügyvédi vagy közjegyzői képviselet kötelező, a bíróság képviselőnek kirendel egy ügyvédet. A bíróság konkrét ügyvédet rendel ki, aki köteles jogi szolgáltatást nyújtani, kivéve, ha az ügyvéd azt megfelelő jogi indokkal visszautasítja (például érdeellentét esetén).

A Cseh Ügyvédi Kamara által nyújtott költségmentesség iránti kérelmek tárgyában a kamara elnöke határoz. A Cseh Ügyvédi Kamara elnöke a Cseh Ügyvédi Kamara brnói tagozatának elnökét hatalmazta fel arra, hogy e jogkört a nevében gyakorolja.

A Cseh Ügyvédi Kamara az ügyvédi kirendelések céljából listát vezet azon ügyvédekről, akik hozzájárultak a fent körülírt jogi szolgáltatások nyújtásához. A Cseh Ügyvédi Kamara köteles gondoskodni arról, hogy amikor az e jogi szolgáltatások nyújtása érdekében kirendel egy ügyvédet, a kirendelés tisztességesen és az ügy jellegére és összetettségére figyelemmel történjen.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Lásd a választ az alábbi kérdésre: Melyek egy bírósági eljárás költségei és általában ki fizeti meg ezeket?

A kérelmezőnek 100 cseh korona összegű illetéket kell fizetnie a Cseh Ügyvédi Kamara részére a Kamara által nyújtott költségmentesség iránt benyújtott kérelem feldolgozása után. A közgyógyigazolvánnyal rendelkező személyek (ZTP igazolvány a súlyosan rokkant személyek esetében és ZTP/P igazolvány az olyan súlyosan rokkant személyek esetében, akik speciális ellátásra szorulnak), illetve a sürgőshelyzetben ellátásban részesülő személyek mentesülnek ennek az illetéknek a megfizetése alól.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

A bíróság dönthet úgy is, hogy az eljárási illetékek alól csak részben vagy csak az eljárás egy része tekintetében (például kizárólag az elsőfokú eljárásban), vagy csak bizonyos eljárási illetékek alól mentesít. A fél az eljárási költségek fennmaradó részét viselni köteles.

Ha a fél képviselőjének vagy gondnokának ügyvédet rendeltek ki, az állam fizeti az ügyvéd készpénz jellegű költségeit, valamint a képviseleti díjat, és adott esetben megtéríti a hozzáadottérték-adót.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Hacsak a bíróság másként nem határoz, az eljárási költségek alóli mentesség az egész eljárásra érvényes, azaz a végleges és jogerős határozat meghozataláig. Az eljárási költség alóli mentesség az elsőfokú eljárásra és a fellebbezési eljárásra (rendes jogorvoslati intézkedésre) egyaránt vonatkozik. A rendkívüli jogorvoslati intézkedésekkel kapcsolatos eljárások (felülvizsgálat, perújrafelvételi kérelem, megsemmisítés iránti kereset) azonban nem mentesek automatikusan az illeték alól, és a félnek az eljárási költség alóli mentesség iránti új kérelmet kell előterjesztenie.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Ha a fél helyzete oly módon változik, hogy az eljárási költségek alóli mentessége többé nem indokolt, vagy a bíróság később úgy találja, hogy a fél tényleges helyzete már a mentesség megállapításakor sem indokolta annak megítélését, a bíróság visszavonja a mentességet. Az ilyen intézkedésnek csak abban az esetben van visszamenőleges hatálya, ha a bíróság kifejezetten úgy határoz. A bíróság a mentességet csak az eljárás jogerős lezárásáig vonhatja vissza. Amennyiben azonban mindössze a kérelmező helyzetének értékelésére irányadó szabályok változnak, vagy megváltozik a bíróság álláspontja a tekintetben, hogy a kérelem önkényes, nyilvánvalóan kudarcra ítélt vagy jogérvényesülést akadályozó-e, ez nem indokolja az eljárási költségek alóli mentesség visszavonását.

A Cseh Ügyvédi Kamara által nyújtott költségmentesség esetében a Cseh Ügyvédi Kamara visszavonja az ügyvéd kirendelését, ha az adott kérdésben a jogi szolgáltatások a szóban forgó ügyvéd általi nyújtása során megállapítást nyer, hogy az ügyfél jövedelmi és vagyoni helyzete nem indokolta a jogi szolgáltatások nyújtását.

A Kamara szintén visszavonja az ügyvéd kirendelését, ha a szóban forgó ügyvéd általi jogi szolgáltatásnyújtás során nyilvánvalóvá válik, hogy az adott ügyben, hogy az ügyfél jövedelmi és vagyoni helyzete oly módon változott, hogy a jogi szolgáltatások nyújtása többé nem indokolt; a Kamara az ügyvéd kirendelését az ügyfél helyzetében bekövetkező fenti változás bekövetkeztekor vonja vissza. Az ügyvéd ebben az esetben is köteles megtenni az összes

szükséges sürgős intézkedést a jogi szolgáltatásnyújtásra történő kirendelésének visszavonásától számított 15 napig, hogy az ügyfél jogai vagy jogos érdekei ne sérüljenek. A fentieket nem kell alkalmazni abban az esetben, ha az ügyfél írásban tájékoztatja az ügyvédet arról, hogy nem ragaszkodik a fenti kötelezettsége teljesítéséhez.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A bíróság jogosult dönteni az eljárási költségek alóli mentesség megítélése vagy a mentesség visszavonása tárgyában. Erről a bíróság végzésben határoz. E végzéssel szemben fellebbezésnek van helye, kivéve ha a végzést az első fokon eljáró fellebbviteli bíróság hozta meg, amely esetben a végzés jogerős. A Cseh Ügyvédi Kamara elnöke (vagy a nevében eljárni jogosult, a Cseh Ügyvédi Kamara brnói tagozatának igazgatója) dönt arról, hogy közigazgatási eljárásban a Cseh Ügyvédi Kamara kirendel-e ügyvédet. E határozattal szemben közigazgatási jogorvoslati eljárás kezdeményezhető.

Utolsó frissítés: 23/06/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

Költségmentesség - Németország

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Amennyiben ügyvéd látja el a képviseletét és nyújt tanácsadást, ez az ügyvéd az elvégzett munkája után díjazásra jogosult, amelynek összege nagymértékben függ a jogvita tárgyának értékétől. Az ügy bíróság elé vitele esetén eljárási költségek is felmerülnek. Ezek nem csupán a bírósági illetékeket és kiadásokat foglalják magukban, hanem azokat a költségeket is, amelyeket a költségmentességre szoruló félnek annak érdekében kell fizetnie, hogy teljesítsen a bíróság által megkövetelt valamely eljárási cselekményt, illetve amelyek a megfelelő jogi lépések megtétele vagy a megfelelő védekezés előterjesztése iránt szükségesek. A fél, ha nem kérelmez költségmentességet, rendszerint viselni köteles ezeket a költségeket. Ha a bíróság e fél javára határoz, a költségeket az ellenérdekű fél megtéríti.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

Németországban megkülönböztetik egymástól a tanácsadási szolgáltatást (*Beratungshilfe*) és a költségmentességet (*Prozesskostenhilfe*).

A bírósági eljáráson kívül jogi tanácsadást és képviseletet annak a személynek nyújtanak, aki arra az alacsony jövedelemmel rendelkező polgároknak biztosított jogi tanácsadásról és képviseletről szóló törvény (*Gesetz über Rechtsberatung und Vertretung für Bürger mit geringem Einkommen (Beratungshilfegesetz)*) alapján rászorul.

A bírósági eljárásban való **részvétel** érdekében a rászoruló személyek a költségmentességre vonatkozó szabályozás alapján költségmentességben részesülnek.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

A tanácsadási szolgáltatást vagy költségmentességet abban az esetben engedélyezik, ha a jogi szolgáltatásokat igénybe venni kívánó személy a személyes, illetve az anyagi helyzete (szükségei) miatt nem képes előteremteni a szükséges forrásokat, és nincs egyéb ésszerű lehetősége arra, hogy segítséghez jusson (például jogi költségeket fedező biztosítás, bérlők egyesülete vagy szakszervezet által nyújtott tanácsadás stb.).

Ezen túlmenően a jogai védelmében érvényesíteni kívánt kereset nem lehet komolytalan. A költségmentesség engedélyezése esetén az érvényesíteni kívánt keresetnek vagy a védekezésnek kellően megalapozottnak kell lennie. A költségmentesség iránti kérelmet elbíráló bíróságnak arra a megállapításra kell jutnia, hogy a kérelmező jogi álláspontja helyes vagy legalábbis megalapozott az általa előadott tényállás és a rendelkezésre álló dokumentumok alapján, valamint a tényállásra tekintettel meg kell győződnie arról, hogy a kérelmező képes lesz a bizonyításra. A jogi feltételek teljesülése esetén a kérdéses személy jogosulttá válik a tanácsadási szolgáltatásra vagy a költségmentességre.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Németországban megkülönböztetik egymástól a tanácsadási szolgáltatást és a költségmentességet (lásd a fenti 2. kérdést).

A tanácsadási szolgáltatást (amely tanácsadást, szükség esetén pedig képviseletet foglal magában) polgári jogi ügyekben engedélyezik, ideértve a munkajogot, a közigazgatási jogot, az alkotmányos jogot és a szociális jogot is. A büntetőjogi és szabálysértési ügyekben csak tanácsadást nyújtanak. Az olyan ügyekben, amelyekben más államok joga alkalmazandó, tanácsadási szolgáltatást akkor engedélyeznek, ha az ügy tényállása kapcsolódik Németországhoz. Adójogi ügyekben nem engedélyeznek tanácsadási szolgáltatást.

A költségmentességet engedélyezik a polgári jogi jogvitákkal kapcsolatos eljárások valamennyi típusára, a peren kívüli eljárásokra, valamint a munkaügyi, közigazgatási, szociális vagy pénzügyi bíróságok (*Arbeitsgericht, Verwaltungsgericht, Sozialgericht* or *Finanzgericht*) előtt folyó eljárásokra. A büntetőeljárásban a vádlott, a fizetéseképtelenségi eljárásban pedig az adós nem jogosult költségmentességre. A kirendelt védőre vonatkozó rendelkezések kimerítő jellegű különös szabályozást tartalmaznak a büntetőeljárások vádlottjaira nézve. A fizetéseképtelenségi eljárásban az adós fizetési halasztást kérhet az eljárási költségek tekintetében.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Nincsenek ilyen jellegű különös eljárások; a tanácsadási szolgáltatás és a költségmentesség igénybevételének meglévő lehetősége a rászorultság esetét is lefedi.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A tanácsadási szolgáltatás és a költségmentesség iránti kérelem formanyomtatványa beszerezhető a helyi bíróságoktól (*Amtsgerichten*), valamint az ügyvédektől.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A jövedelemre vonatkozó szükséges adatokat hitelt érdemlően kell igazolni a vonatkozó dokumentumok benyújtásával (például fizetési jegyzék, vagy önálló vállalkozó esetén a legutolsó adómegállapítás).

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

Németországban megkülönböztetik egymástól a tanácsadási szolgáltatást és a költségmentességet (lásd a fenti 2. kérdést).

A tanácsadási szolgáltatás iránti kérelmet annak a helyi bíróságnak kell benyújtani, amelynek a körzetében a jogi szolgáltatást igénybe venni kívánó személy szokásos lakóhelye (tartózkodási helye) található. Ha e személy nem rendelkezik Németországban szokásos lakóhellyel, az a helyi bíróság jogosult eljárni, amelynek a körzetében a tanácsadási szolgáltatás iránti igény felmerült. E segítségnyújtási forma igénybevétele érdekében közvetlenül ügyvédhez is lehet fordulni. Ebben az esetben a szükséges kérelmet ezt követően kell benyújtani a helyi bíróságnak.

A költségmentesség iránti kérelmet annál a bíróságnál kell előterjeszteni, amely előtt a mentesség tárgyát képező eljárás folyik, vagy amely előtt azt meg fogják indítani. E bíróság (nem pedig például egy szociális jóléti hatóság) megvizsgálja a kérelmet, és eldönti, hogy a költségmentesség engedélyezésének feltételei teljesültek-e.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A tanácsadási szolgáltatásra és a költségmentességre vonatkozó információk elérhetők a helyi bíróságokon és az ügyvédeknel.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Amennyiben jogosult a tanácsadási szolgáltatásra vagy a költségmentességre, töltsé ki a vonatkozó formanyomtatványt, csatolja a szükséges dokumentumokat, és nyújtsa be a 8. pontban hivatkozott szervnek.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Németországban megkülönböztetik egymástól a tanácsadási szolgáltatást és a költségmentességet (lásd a fenti 2. kérdést).

A jogi szolgáltatásokat igénybe venni kívánó személy a saját választása szerinti ügyvédtől is részesülhet tanácsadási szolgáltatásban. Bréma és Hamburg szövetségi államban a tanácsadási szolgáltatást állami jogi tanácsadó központokon keresztül lehet igénybe venni. Az ügyvédek kötelesek tanácsadási szolgáltatást nyújtani; az ilyen típusú jogi segítségnyújtás iránti kérelem csak konkrét esetben és fontos okból utasítható el.

Költségmentesség esetén szintén szabadon választhat ügyvédet. A peres félnek olyan ügyvédet kell választania, aki a bíróság előtti képviseletre felhatalmazással rendelkezik. A bíróság elnöke csak abban az esetben rendel ki ügyvédet, ha az érintett fél nem talál olyan ügyvédet, aki képviselné őt.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Németországban megkülönböztetik egymástól a tanácsadási szolgáltatást és a költségmentességet (lásd a fenti 2. kérdést).

Az ügyvéd 10 euró összegű díjazásra jogosult attól a személytől, akinek tanácsadási szolgáltatást nyújt, amely összeget az érintett személy körülményeitől függően el lehet engedni. A díjazásra vonatkozó ettől eltérő megállapodás semmis. Az ügyvéd a díjazása többi részét az államkincstártól kapja meg.

A költségmentesség az eljárás összes költségét fedezi, kivéve a peres fél azon kiadásait, amelyek a jogai védelméhez nem voltak szükségesek. A költségmentességre szoruló fél oldalán nem merülnek fel további költségek.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

A költségmentesség feltételeinek teljesülése esetén a peres félnek nincsenek egyéb költségei. A költségmentesség engedélyezése azt jelenti, hogy az az eljárás összes szükséges költségét fedezi. Ha azonban a peres fél anyagi helyzete lehetővé teszi, hogy az eljárás költségeihez a jövedelme egy részével hozzájáruljon, e fél köteles részletekben visszafizetni a vonatkozó összeget az államkincstárnak, amely viselte e költségeket.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

A költségmentesség engedélyezése nem terjed ki automatikusan a fellebbezési eljárásra. A költségmentesség megszűnik az ügyben eljáró bíróság jogerős határozatával. Mindazonáltal a fellebbezési eljárásban ismét lehet költségmentességet kérelmezni. A fellebbviteli bíróság vizsgálja, hogy a fél továbbra is rászorul-e a költségmentességre, a fellebbezés nem komolytalan-e, illetve hogy az kellően megalapozott. E feltételek teljesülése esetén a peres fél jogosult a költségmentességre.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Németországban megkülönböztetik egymástól a tanácsadási szolgáltatást és a költségmentességet (lásd a fenti 2. kérdést).

A tanácsadási szolgáltatás visszavonható, ha az a jogi szolgáltatásokat igénybe venni kívánó fél által nyújtott téves információk alapul.

A költségmentesség csak az alábbi esetekben vonható vissza:

ha a mentességet megtévesztéssel, a jogvitára vonatkozó valótlan információk alapján vették igénybe;

ha a mentesség engedélyezésére vonatkozó szubjektív feltételek teljesítése iránt valótlan információkat nyújtottak, és nyilatkozatot nem terjesztettek elő;

ha a hivatkozott személyes és anyagi helyzet nem áll fenn;

ha a fél késedelembe esett a részletek fizetésével.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

Németországban megkülönböztetik egymástól a tanácsadási szolgáltatást és a költségmentességet (lásd a fenti 2. kérdést).

A helyi bíróságnak a tanácsadási szolgáltatás iránti kérelmet elutasító határozatával szemben kifogás (*Erinnerung*) terjeszthető elő.

A költségmentesség iránti kérelem elutasítása esetén a kérelmező a bírósági határozattal szemben egy hónapon belül azonnali fellebbezést (*sofortige Beschwerde*) nyújthat be, ha az alapeljárás pertárgyértéke meghaladja a 600 eurót. Ha az alapeljárás pertárgyértéke nem haladja meg a 600 eurót, fellebbezésnek csak akkor van helye, ha a bíróság a költségmentesség engedélyezését kizárólag a személyes és anyagi helyzetre vonatkozó feltétel alapján tagadta meg.

További információk a következő internetcímen találhatóak: https://www.bmjv.de/DE/Startseite/startseite_metaNav_node.html.

Utolsó frissítés: 22/06/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Költségmentesség - Franciaország

Franciaországban a jogi segítségnyújtást költségmentességnek (*aide juridictionnelle*) nevezik.

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Az eljárás során felmerült költségek az ügy jellegétől és összetettségétől, az eljárástól, valamint az ügy elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságtól függően változnak.

A költségek három kategóriába sorolhatók:

• az ügyvédi díj, amelyre nem vonatkozik meghatározott díjszabás, és így az ügyvéd és az ügyfél közötti megállapodáson alapul, fő szabály szerint e díjat az ügyfél viseli, kivéve, ha költségmentességre jogosult;

• a polgári perrendtartás (*Code de procédure civile*) 695. cikkében kifejezetten felsorolt költségek, amelyek elsősorban az alábbiakat foglalják magukban:

a) az ügyvédeknek és bizonyos köztisztviselőknek (*officiers publics vagy officiers ministériels*) a képviseletért fizetendő járandóságok; a járandóságok különböznek az illetékektől;

b) a bírósági végrehajtónak fizetendő eljárási költség;

c) a szakértői jelentés és vizsgálat költségei;

d) a tanúnak fizetendő bármely térítés, díjszabás alapján;

e) a képviselő tárgyalási díja;

f) kiadások: a szakemberek által az eljárási követelmények érdekében megelőlegezett rögzített összegű kiadásokkal kapcsolatos költségek.

A költségeket a perveztes fél viseli. Ezt az elvet a polgári perrendtartás 696. cikke tartalmazza. A bírák azonban indokolással ellátott határozatban azt is elrendelhetik, hogy a költségeket részben vagy egészben a másik fél viselje; az előbbi esetben a költségeket megosztják,

• az eljárásban részes felek által a bíróság előtt felmerült egyéb költségeket fő szabály szerint e felek viselik, kivéve, ha a bíróság másként határoz. A bíróság jogkörét a büntető és polgári ügyekben egyaránt gyakorolhatja, melynek során kellően figyelembe veszi az elmarasztalt (elítelt) fél vagyont vagy gazdasági helyzetét. A bíróság hivatalból akár úgy is dönthetnek, hogy ennek elrendelésére nincs szükség.

Büntetőügyekben az eljárási illetéket az állam viseli. Az elítelt személy egy rögzített összegű illetéket köteles fizetni, amelynek összege a bűncselekménytől függ.

2 Mít jelent pontosan a költségmentesség?

A költségmentesség a jogi segítségnyújtás rendszerének részét képezi (amely az 1972. évi törvény alapján kialakított jogi segítségnyújtási rendszert váltotta fel), és a jogi segítségnyújtásról, a költségmentességről, valamint a bíróságon kívüli eljárásokban való ügyvédi segítségnyújtáshoz nyújtott támogatásról szóló 1991. július 10-i 91-647. sz. törvény (*loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles*) szabályozza.

A jogi segítségnyújtás a következőkre terjed ki:

költségmentesség: az állam által az első- és másodfokú bíróság előtti eljáráshoz, a határozatok végrehajtásához, az eljárás megindítása előtti egyezségkötéshez vagy a közös megegyezéssel, peren kívül történő váláshoz nyújtott teljes vagy részleges pénzügyi támogatás;

ügyvédi segítségnyújtásra vonatkozó támogatás olyan büntetőjogi eljárásokban, amelyek a büntetőeljárás lefolytatásának alternatívái lehetnek (egyezség, közvetítői eljárás stb.), valamint rendőrségi őrizet során, továbbá a fogvatartottak támogatása a büntetés-végrehajtási intézet fegyelmi tanácsa előtti eljárások során;

az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés támogatása (tájékoztatás, útmutatás és ingyenes jogi tanácsadás révén).

A költségmentesség és a bíróságon kívüli eljárásokban nyújtott ügyvédi segítségre vonatkozó támogatás a jogaikat érvényesíteni kívánó, csekély forrásokkal rendelkező személyek számára érhető el. E támogatás keretében az állam részben vagy egészben kifizeti a felmerülő díjakat, köztük a jogi költségeket is (az ügyvéd, a végrehajtó, a közjegyző stb. díjait). A támogatás akkor jár az azt kérelmező magánszemélynek, ha a benyújtott kereset nem elfogadhatatlan, megalapozatlan vagy visszaélészerű, különösen a követelések száma vagy szisztematikussága jellege miatt.

A költségmentesség összege teljes, részleges vagy nulla lehet. Nem terjed ki a jogvédelmi biztosítás vagy más védelmi rendszer által fedezett költségekre.

A költségek így fedezett része adott esetben levonásra kerül az állam által a költségmentesség tekintetében megelőlegezett összegekből.

A költségmentesség lehetővé teszi a kedvezményezett számára, hogy ügyvédtől vagy egyéb igazságügyi tisztségviselőtől (például bírósági végrehajtótól, közjegyzőtől, árvevőtől stb.) ingyenes segítséget kapjon, valamint hogy részben vagy egészben mentesüljön az eljárási költségek alól. A

költségmentességre a fent említett 1991. július 10-i törvényben és a jogi segítségnyújtásról, a költségmentességről, valamint a bíróságon kívüli eljárásokban való ügyvédi segítségnyújtáshoz nyújtott támogatásról szóló 1991. július 10-i 91-647. sz. törvény (*loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles*) 2020. december 28-i 2020-1717. sz. végrehajtási rendeletében foglalt jogosultsági feltételek vonatkoznak.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentességet az összevont (regionális és körzeti) bíróságok (*Tribunal judiciaire*) mellett működő költségmentességi irodák (*bureau de l'aide juridictionnelle*) állapítják meg, számos pénzügyi, állampolgársági, a lakóhelyre, valamint az elfogadhatóságra vonatkozó feltétel függvényében.

Ez a támogatás bizonyos helyzetekben eltérő feltételek mellett is nyújtható (lásd az alábbiakban).

Pénzügyi feltételek:

Akkor jogosult költségmentességre, ha adóköteles referenciajöveldelme (*revenu fiscal de référence*), illetve adóköteles jöveldelme és vagyona a rendeletben meghatározott küszöbértékek alatt marad.

2021. január 1-jén új rendelkezések léptek hatályba, amelyek módosították a költségmentességre vonatkozó jogosultsági feltételeket. A költségmentességre való jogosultság jelenleg a következőkön alapul.

Adóköteles referenciajöveldelem (*revenu fiscal de référence*). Az adóköteles referenciajöveldelem az adóhatóság által kiszámított és az adómegállapításról szóló határozatban szereplő éves jöveldelem összege. A jogosultsági küszöbököt a költségmentességről szóló 2020. december 28-i 2020-1717. sz. rendelet (*décret 2020-1717 du 28 décembre 2020 relatif à l'aide juridictionnelle*) 3. cikke határozza meg. A 2021-ben benyújtott költségmentesség iránti kérelmek az adómegállapításról szóló legutóbbi határozatban feltüntetett adóköteles referenciajöveldelem összege alapján kerülnek elbírálásra. 2021. január 1-jétől az adóköteles referenciajöveldelem összege egyedülálló személyek esetében a teljes költségmentesség tekintetében nem haladhatja meg a 11 262 EUR-t, a részleges költségmentesség tekintetében pedig a 16 890 EUR-t. A költségmentesség iránti kérelem elbírálása során az Ön adóköteles háztartásának a jöveldelme kerül figyelembevételre mint adóköteles referenciajöveldelem. Ha az Ön adóköteles háztartásában több személy él, a vonatkozó felső határértékekkel kapcsolatban minden ilyen személy jöveldelmét figyelembe kell venni. Azonban ha a kérelmező és az adóköteles háztartás valamely tagja közötti jogvitát érintő eljárással kapcsolatban kérelmezik a költségmentességet, a jöveldelme határokat egyedileg vizsgálják; ilyen esetben a költségmentességre való jogosultság vizsgálatakor az adóköteles jöveldelmet veszik figyelembe.

Ingó vagyon (elsősorban megtakarítások): ha ezek értéke magasabb a teljes költségmentességre vonatkozó határértéknél (ami 2020-ban az egyedülállóknak esetében 11 262 EUR), a kérelmező nem jogosult költségmentességre.

Ingtalan vagyon (ide nem értve az érintett személy elsődleges lakóhelyét, valamint az üzleti ingatlanokat): ha ezek értéke magasabb a részleges költségmentességre vonatkozó határérték kétszeresénél (ami 2020-ban az egyedülállók esetében 33 780 EUR), a kérelmező nem támogatható.

Ha az adóköteles háztartásban több személy él, a vonatkozó felső határértékekkel kapcsolatban minden ilyen személy ingó és ingatlan vagyonát figyelembe kell venni. Azonban ha a kérelmező és az adóköteles háztartás valamely tagja közötti jogvitát érintő eljárással kapcsolatban kérelmezik a költségmentességet, a vagyoni határokat egyedileg vizsgálják.

Az adóköteles háztartás összetétele: ha az adóköteles háztartásban több személy él, a jöveldelem- és vagyoni határértékeket az alábbiak szerint meg kell növelni:

az összeg a 0,18-szorosával növekszik az első két további személy esetében,

és 0,1137-szorosával minden további személy után.

A legsúlyosabb bűncselekmények (az élet veszélyeztetésének vagy testi sértés okozásának szándékával elkövetett támadások) áldozatait, valamint az áldozatok kedvezményezettjeit azonban a jöveldelemre vonatkozó feltételek vizsgálata nélkül részesülnek költségmentességben.

Állampolgársági feltétel:

A francia állampolgárok, az uniós tagállamok állampolgárai (Dánia kivételével), valamint a Franciaországban jogszerű szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárok részesülhetnek költségmentességben. A francia bíróságok előtt folyó ügyek tekintetében a Franciaországban lakóhellyel nem rendelkező külföldi állampolgárok is költségmentességben részesülhetnek, amennyiben olyan állam állampolgárai, amely nemzetközi vagy kétoldalú megállapodást kötött Franciaországgal állampolgárai költségmentességre való jogosultságáról.

A tartózkodási hellyre vonatkozó feltétel

A fent említett esetek kivételével, a Franciaországban lévő jogszerű szokásos tartózkodási hely minősül a fő szabálynak.

A külföldi állampolgár azonban a tartózkodási helyre vonatkozó feltételtől függetlenül is költségmentességben részesül, ha kiskorú, támogatott tanú, nyomozás hatálya alatt áll, vádlott, terhelt, elítélt, büntetőeljárásban kártérítési igényt érvényesítő fél, ha a polgári törvénykönyv 515-9. cikke szerinti védelmi határozat hatálya alatt áll, ha vádalkut kötött, illetve ha a külföldiek franciaországi beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a franciaországi menedéjogról szóló törvénykönyvben meghatározott feltételekkel kapcsolatos eljárás folyik ellene.

Az elfogadhatóságra vonatkozó feltétel:

Nem részesül költségmentességben az a személy, akinek a keresete nyilvánvalóan elfogadhatatlan vagy megalapozatlan. E feltétel nem vonatkozik a kereset alperesére, a polgári jogi felelősséggel tartozó személyre, a támogatott tanúra, vagy a vádlott, terhelt vagy elítélt személyre.

A felperestől megalapozott fellebbezési jogcím hiányában megtagadják a költségmentességet a fellebbezési eljárásban.

Amennyiben a költségmentességet erre hivatkozva megtagadták, azonban a bíró helyt ad a felperes keresetének, a felperesnél felmerülő vagy általa viselt költségeket, kiadásokat és illetékeket azon összeg erejéig meg kell téríteni, amelyre a vagyoni helyzete alapján költségmentesség formájában jogosult lett volna.

Különleges esetek

A jogosultsági feltételek vizsgálata nélkül jár a költségmentesség, ha a kérelmezőnek már korábban költségmentességet biztosítottak az ügyben, és az ellenérdekű fél fellebbezett a kérelmező számára kedvező döntés ellen, vagy ha a kérelmező a Nemzeti Menekültügyi Bíróságnál (*Cour nationale du droit d'asile*) kezdeményez eljárást.

Ezenkívül a jogosultsági feltételeket nem teljesítő személyek kivételes esetben költségmentességben részesülhetnek, ha keresetük a jogvita tárgya vagy az eljárás várható költségei miatt támogatandónak minősül (a költségmentességről szóló 1991. július 10-i törvény 6. cikke).

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

A költségmentesség megállapítható a peren kívüli eljárások és a kontradiktórium eljárások felperesei és alperesei részére, valamint a kiskorú gyermekek meghallgatására.

Megállapítható az eljárás egy részére vagy egészére, valamint az eljárás megindítását megelőző egyezségkötés céljából is.

A költségmentesség megítélhető valamely bírósági határozat vagy bármely egyéb végrehajtási lap végrehajtásának biztosítása érdekében is, ideértve a más uniós tagállamból származó okiratokat is, Dánia kivételével.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

A költségmentesség időlegesen is megállapítható, ha az eljárás veszélyezteteti az érintett személy alapvető megélhetési körülményeit, különösen, ha a végrehajtás vagyonelkobozást vagy kilakoltatást is magában foglal. Ilyen esetekben a költségmentesség felől a költségmentességi iroda vezetője, az illetékes bíróság vagy annak elnöke határoz. Büntetőügyekben az eljárás lehetővé teszi, hogy sürgős esetekben (például az első meghallgatáskor történő kihallgatás vagy azonnali tárgyalás esetén) költségmentességet biztosítsanak.

A költségmentességet az eljárás során ideiglenes jelleggel biztosítják, és a bíróság valamennyi cselekményére kiterjed.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A költségmentesség iránti kérelem letöltéséhez és kinyomtatásához másolja be a következő címet a böngészőjébe:

<https://www.justice.fr/formulaire/demande-aide-juridictionnelle>

A költségmentesség a keresetlevél benyújtása előtt vagy az eljárás során kérelmezhető.

Az eljárás befejezése után is kérelmezhető költségmentesség, például a bírósági határozat végrehajtása érdekében.

A költségmentesség iránti kérelem formanyomtatványát a lakóhelye szerinti bíróságon vagy az ügy tárgyalásának helyszínén, valamint a legközelebbi „igazságügyi ponton” (az igazságügyi és jogi központokban (*Maisons de la Justice et du Droit*), a jogérvényesítési pontokon (*Point d'Accès au Droit*) vagy a jogi tanácsadó irodákban (*Relais d'Accès au Droit*)) szerezheti be. A megfelelő szervezetet a következő oldal segítségével találhatja meg: <http://www.annuaire.justice.gouv.fr/lieux-daccès-aux-droits-10111/>.

Ha Ön külföldön élő francia állampolgár, a formanyomtatványt a konzulátusokon is elérhető, vagy pedig az alábbi címen:

Département de l'entraide, du droit international privé et européen, Ministère de la Justice,

Direction des affaires civiles et du sceau,

13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.

Ha Ön olyan külföldi állampolgár, aki Franciaországban nem rendelkezik tartózkodási hellyel, a költségmentességi formanyomtatványt attól a központi hatóságtól is beszerezheti, amelyet a saját országa a nemzetközi költségmentesség iránti kérelmek továbbítására kijelölt. A legtöbb ország e célra az Igazságügyi Minisztériumát jelölte ki. Franciaország a fent megjelölt, az Igazságügyi Minisztériumhoz tartozó *Bureau du droit de l'Union, du droit international privé et de l'entraide civile* szervezeti egységet jelölte ki arra, hogy kezelje és e feladata körében fogadja és továbbítsa a polgári, kereskedelmi és közigazgatási jogi ügyekben az Európa Tanács azon tagállamainak lakosai által benyújtott kérelmeket, amelyek részesei a költségmentesség iránti kérelmek továbbításáról szóló 1977. január 27-i európai megállapodásnak.

Ha Ön Dánia kivételével uniós tagállam állampolgára és Franciaországban tartózkodási hellyel rendelkezik vagy az ügyben francia bíróság jár el, a 2003. január 27-i 2003/8/EK tanácsi irányelv szerint Ön a polgári és kereskedelmi jogi ügyekben jogosult lehet határon átnyúló költségmentességre.

Franciaországban az ilyen kérelmek elbírálása az alábbi iroda feladatkörébe tartozik:

Bureau de l'aide juridictionnelle

Service de l'accès au droit et à la justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)

Ministère de la Justice

13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.

Megjegyzés: A költségmentesség hamarosan a költségmentességgel kapcsolatos információs rendszeren (*Système d'information de l'aide juridictionnelle*) keresztül is kérelmezhető lesz; e támogatási szolgáltatás tesztelése jelenleg zajlik néhány bíróságon.

A költségmentességgel kapcsolatos információs rendszer segítségével a magánszemélyek az interneten keresztül kérelmezhetik a költségmentességet, a költségmentességi hivatal pedig az interneten keresztül kapja meg az említett kérelmeket, ennél fogva a magánszemélyek számára egyszerűbbé válnak az eljárások, és lerövidül a kérelmek ügyintézési ideje.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

Ki kell tölteni a költségmentesség iránti kérelemre vonatkozó formanyomtatványt, és csatolni kell az igazoló dokumentumokat (az adómegállapításról szóló értesítést, a családi körülmények vagy az állampolgárság igazolása stb.), a költségmentesség iránti kérelemre vonatkozó formanyomtatvány tartalmáról és a csatolandó dokumentumok jegyzékéről szóló 2020. december 30-i rendeletnek megfelelően (*arrêté du 30 décembre 2020 relatif au contenu du formulaire de demande d'aide juridictionnelle et à la liste des pièces à y joindre*). Az igazoló dokumentumok elsősorban a pénzügyi erőforrásokra vonatkoznak (az Ön és az Önnel életvitelszerűen egy háztartásban élő személyek rendelkezésére álló pénzügyi erőforrásokra), valamint a kérelem tárgyára és az ügyben eljáró bíróságra.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A kérelmet a tartózkodási helye szerinti költségmentességi irodához vagy azon körzet irodájához nyújthatja, illetve küldheti be, amelynek a területén az adott ügyben eljáró bíróság található.

Minden összevont bíróságon (*Tribunal judiciaire*, korábban regionális bíróság, azaz *Tribunal de grande instance*) működik egy költségmentességi iroda, amely kezeli a költségmentesség iránti kérelmeket az adott bíróságon vagy a körzetébe tartozó következő bíróságokon elbírálandó ügyekkel kapcsolatban: összevont bíróság (*Tribunal judiciaire*), közigazgatási bíróság (*Tribunal administratif*), munkaügyi bíróság (*Conseil de prud'hommes*), fellebbviteli bíróság (*Cour d'appel*) és közigazgatási fellebbviteli bíróság (*Cour administrative d'appel*).

Az egyetlen irodára vonatkozó fő szabálytól eltérően, az alábbi bíróságok szintén rendelkeznek ilyen irodával:

a Semmitőszék (*Cour de cassation*), a legmagasabb szintű rendes bíróság;
az Államtanács (*Conseil d'état*), a legmagasabb fokú közigazgatási bíróság,
a Nemzeti Menedékjogi Bíróság (*Cour nationale du droit d'asile*).

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A döntésről a tartózkodási helye szerinti költségmentességi iroda fogja értesíteni.

Egy online szimulátor segítségével felmérheti, hogy milyen költségmentességre vonatkozó jogosultságokkal rendelkezik:

<https://www.justice.fr/simulateurs/aide-juridictionnelle>

E szimulátor segítségével kiderítheti, hogy milyen költségmentességre vonatkozó jogosultságai lehetnek. A szimuláció azonban nem helyettesíti kérelme megfelelő vizsgálatát, ezért nem befolyásolja a költségmentességi iroda által meghozandó döntést.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Vegye fel a kapcsolatot az ügyvédjével (vagy az igazságügyi tisztviselővel, például a bírósági végrehajtóval, a szakértővel, a közjegyzővel stb.) vagy az Ön mellé kirendelt személlyel, és adja elő az ügyét, valamint bocsassa a rendelkezésére a munkájához szükséges összes információt és dokumentumot. Amennyiben részleges költségmentességben részesült, meg kell állapodnia velük a további díjazásról, és azt számukra ki kell fizetnie. Ezt az összeget fel kell tüntetni az Ön által aláírandó megállapodásban.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Bármely magánszemély megjelölheti a választása szerinti ügyvédet.

Ha saját ügyvédet jelöl ki, az ügyvéd nevét fel kell tüntetnie a költségmentesség iránti kérelemben.

Azonban ha nem rendelkezik ügyvéddel, az összevont bíróság (*Tribunal judiciaire*, korábban regionális bíróság, azaz *Tribunal de grande instance*) mellett működő ügyvédi kamara elnöke vagy az ügyben eljáró bíróság rendel ki Önnek ügyvédet.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A teljes körű költségmentesség az összes eljárási költséget fedezi, beleértve az ügyvédeknek és egyéb igazságügyi tisztviselőknek (bírósági végrehajtóknak, szakértőknek, közjegyzőknek stb.) teljesített közvetlen kifizetéseket is. Az ilyen kifizetést az eljárás típusától függő díjszabás vagy ráta alapján számítják ki.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

A vagyonától függően kétféle, 55% vagy 25% mértékű részleges költségmentességben részesülhet, amelyet az állam visel. Ezen felül továbbra is meg kell fizetnie egy nem rögzített összegű díjat, amely az ügyvéd és Ön között létrejött megállapodáson alapul, az ügyvédi kamara elnökének felügyelete mellett, akihez jogvita esetén fordulhat.

A teljes körű költségmentességhez hasonlóan a részleges költségmentességre való jogosultság mentesíti a kedvezményezettet az összes egyéb szükséges eljárási költség alól.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Ha Ön a fellebbezést benyújtó fél, újabb kérelmet kell előterjesztenie, amelynek elbírálására a jogszabályban meghatározott jogosultsági feltételek figyelembevételével kerül sor.

Ezzel szemben ha az ellenérdekű fél nyújt be fellebbezést, az Önnek már megadott költségmentesség továbbra is hatályban marad. Ettől függetlenül ki kell töltenie egy új kérelmet, amelyet be kell nyújtania a lakóhelye, illetve a fellebbviteli bíróság székhelye szerinti összevont bírósághoz (*Tribunal judiciaire*) költségmentességi irodájához.

Ha a korábbi eljárásban már költségmentességben részesült, és felülvizsgálati kérelmet kíván előterjeszteni, a költségmentesség tárgyában hozott korábbi határozat már nem alkalmazható. A Semmitőszéken működő költségmentességi irodánál kérelmet kell előterjeszteni, amely a keresete befogadhatóságát és a vagyona összegét egyaránt megvizsgálja. Fellebbezés esetén a felperestől megtagadják a költségmentességet, ha nem állapítható meg indokolt fellebbezési jogcím.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

A költségmentességre való jogosultság az eljárás során vagy azt követően részben vagy egészben visszavonható (az 1991. évi törvény 50. cikke és a költségmentességről szóló 2020. december 28-i 2020-1717. sz. rendelet 65–68. cikke), az alábbi feltételeknek megfelelően:

ha a mentességet hamis nyilatkozatok vagy helytelen dokumentumok alapján engedélyezték;

olyan eljárás keretében, amely az eljárással való visszaélésnek minősül, vagy amelyről megállapítást nyert, hogy időhúzásnak tekinthető, és nyilvánvalóan elfogadhatatlan;

ha az eljárás során a mentességben részesülő személy ingó vagy ingatlan vagyonának értéke jelentősen megnő;

ha a jogerős határozat alapján Ön a költségmentességre való jogosultság felső határát meghaladó vagyont szerzett;

ha a költségmentességben vagy pártfogó ügyvéd általi támogatásban részesülő személy életmódjának látható elemei nyilvánvalóan összeegyeztethetetlennek tűnnek a jogosultság megállapításához figyelembe vett éves források összegével.

A költségmentességet megvonó határozat alapján a kedvezményezett köteles visszafizetni az állam által fizetett hozzájárulás összegét.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozattal szemben fellebbezéssel élhet.

A fellebbezést önállóan vagy ügyvéd segítségével is benyújthatja.

Fellebbezéssel lehet élni a költségmentesség teljes elutasításáról szóló határozat ellen, illetve teljes költségmentesség kérelmezése esetén a részleges költségmentességet engedélyező határozat ellen.

A fellebbezést a határozat [közlésétől](#) számított 15 napon belül kell benyújtani.

A fellebbezésben meg kell jelölni a határozat megtámadásának okait. Ilyen okok lehetnek például a háztartásában élők számával vagy a források összegével kapcsolatos hibák.

A fellebbezést ajánlott levélben, tértivevényes küldeményként kell elküldeni a határozatot kiadó költségmentességi irodának.

A fellebbezéshez csatolni kell a megtámadott határozat egy példányát.

A határozatot kibocsátó szervezeti egység továbbítja az Ön kérelmét a fellebbezés elbírálására illetékes hatósághoz. Az, hogy melyik hatóság illetékes a fellebbezés elbírálására, attól függ, hogy melyik bíróság felel a költségmentesség iránti kérelem tárgyát képező ügy elbírálásáért.

A fellebbezés elbírálására illetékes hatóság, az érintett bíróságtól függően	
Bíróság	A fellebbezés elbírálásáért felelős hatóság
Szokásos eljárás	Azon Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság első elnöke, amelyhez az ügyben eljáró bíróság tartozik, vagy az ügyben eljáró fellebbviteli bíróság első elnöke
Nemzeti Menekültügyi Bíróság (<i>Cour nationale du droit d'asile – CNDA</i>).	A Nemzeti Menekültügyi Bíróság elnöke
Közigazgatási bíróság	Azon Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság elnöke, amelyhez a bíróság tartozik
Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság	Az ügyben eljáró Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság elnöke
Államtanács	Az Államtanács peres ügyekkel foglalkozó részlegének elnöke
Semmtőszék	A Semmtőszék első elnöke
A hatásköri összeütközések eldöntésével foglalkozó bíróság	A hatásköri összeütközések eldöntésével foglalkozó bíróság elnöke

A fellebbezés megvizsgálását követően Ön e-mailben kap [értesítést](#) a határozatról.

Ha nem ért egyet ezzel az új határozattal, azt már nem támadhatja meg, mivel ez a második határozat jogerős.

Megjegyzés:

A Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság elnökéhez vagy az Államtanács peres ügyekkel foglalkozó részlegének elnökéhez ügyvéd által benyújtott fellebbezéseket a [Télérecours](#) távfellebbezési rendszeren keresztül kell elküldeni.

Költségmentesség visszamenőlegesen is engedélyezhető, ha a fél keresetet nyújtott be és pernyertes lett, a költségmentességet pedig arra hivatkozással tagadták meg, hogy a pernyertességét észszerűen nem lehetett feltételezni.

Utolsó frissítés: 21/02/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [hr](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Költségmentesség - Horvátország

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

A polgári perrendtartás (*Zakon o parničnom postupku*) 151. cikke előírja, hogy a perköltségek az eljárás során, illetve az azzal összefüggésben felmerült költségeket is magukban foglalják. E költségek közé tartoznak például a bizonyítás költségei, a bírósági illetékek, a közzétételi költségek, a bírák és bírósági leírók napidíja és utazási költségei, a felek bíróság előtti személyes megjelenésével összefüggő utazási költségei, és más hasonló költségek. A perköltségek szintén magukban foglalják az ügyvédi munka után fizetendő díjazást, valamint a jogszabályok alapján díjazásra jogosult egyéb személyeknek fizetendő díjakat.

A polgári perrendtartás 152. cikke alapján az egyes felek előre kötelesek fedezni az eljárási cselekményeik eredményeképpen felmerülő költségeket. Ha valamelyik fél bizonyítást javasol, a bíróság e felet végzésben kötelezi, hogy előre fizesse meg a bizonyítással kapcsolatban felmerülő költségek fedezéséhez szükséges összeget. Annak eldöntése során, hogy végső soron ki viseli a perköltséget, a pernyerteség alapelve érvényesül. A polgári perrendtartás 154. cikke ezért előírja, hogy a teljeskörűen pervesztes fél köteles megfizetni az ellenérdekű fél, valamint az ő oldalán beavatkozó fél részéről az eljárással összefüggésben felmerült költségeket. A pervesztes fél oldalán beavatkozó fél köteles viselni a saját eljárási cselekményeinek költségeit. A polgári perrendtartás 154. cikkének második bekezdése alapján, ha a fél részlegesen pernyertes, a bíróság a költségek viselése felől a pernyerteség mértéke alapján dönt figyelemmel a végső soron előterjesztett keresetben foglaltakra. Különös szabályok érvényesülnek abban az esetben, ha a perköltség az egyik félnek felróhatóan vagy az egyik felet érintő eseménnyel összefüggésben merül fel, ha az ítéletet vallomás alapján hozzák meg, ha a felperes eláll a keresetétől vagy lemond a követeléséről, illetve ha a perben a bíróság dönt és beavatkozók vesznek részt az eljárásban (a polgári perrendtartás 156–161. cikke).

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A költségmentességi törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) szerint a költségmentesség a törvény előtti egyenlőség elérését, valamint azt a célt szolgálja, hogy Horvátország állampolgárainak és más személyeknek hatékony jogvédelmet és a bíróságokhoz és más hatóságokhoz egyenlő feltételek melletti hozzáférést biztosítson, összhangban a költségmentességi törvénnyel.

A költségmentességet elsődleges vagy másodlagos költségmentesség formájában biztosítják.

Az elsődleges költségmentesség körébe az alábbiak tartoznak:

általános jogi tájékoztatás,

jogi tanácsadás,

a közjogi szervek, az Emberi Jogok Európai Bírósága és nemzetközi szervezetek részére benyújtandó írásbeli beadványok készítése a nemzetközi szerződésekkel és az adott szervek működési szabályzatával összhangban,

képviselőt a közjogi szervek előtti eljárásokban,

jogi segítségnyújtás a jogvita egyezség útján történő peren kívüli rendezése során.

Az elsődleges költségmentességet a megyei közigazgatási hivatalok és Zágráb város illetékes közigazgatási szerve (a továbbiakban: hivatalok), az arra felhatalmazott szervezetek és a jogklinikák biztosítják. Az elsődleges költségmentesség biztosítása körében a hivatalok általános jogi tájékoztatást és jogi tanácsadást nyújthatnak, valamint beadványokat terjeszthetnek elő.

A másodlagos költségmentesség körébe az alábbiak tartoznak:

jogi tanácsadás,

írásbeli beadványok készítése a munkavállalók jogainak a munkáltató előtti védelmével kapcsolatos eljárásokban,

írásbeli beadványok készítése a bírósági eljárásokban,

képviselőt a bírósági eljárásokban,

jogi segítségnyújtás a jogvita egyezséggel történő békés rendezése során.

A másodlagos költségmentességet ügyvédek biztosítják.

A másodlagos költségmentesség körébe az alábbiak szintén beletartoznak:

mentesség a perköltségek megfizetése alól,

mentesség a bírósági illetékek megfizetése alól.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Az alábbi személyek jogosultak ingyenes költségmentességre:

a horvát állampolgárok,

az olyan nem horvát állampolgárságú gyermekek, akiket jogszabály szerint értük felelősséggel tartozó nagykorú személy kísérete nélkül találnak Horvátország területén,

az ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek a kölcsönösségi feltétel teljesülése esetén, vagy az állandó tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek,

az ideiglenes védelem alá eső külföldiek,

a jogellenesen itt tartózkodó külföldiek vagy a rövidtávú tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek az olyan eljárásokban, amelyek a kitoloncolásról vagy a visszaküldésről szóló határozat meghozatalára irányulnak,

a menedékkérők, a kiegészítő védelem alá eső külföldiek, valamint a családtagjaik, ha jogszerűen tartózkodnak Horvátország területén, az olyan eljárásokban, amelyekben valamely különös jogszabály nem biztosít költségmentességet.

Rendszerint az alábbi vagyoni feltételeket kell teljesíteni a másodlagos költségmentesség engedélyezéséhez:

a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek összes havi jövedelme nem haladhatja meg a háztartásban élő személyenként a költségvetési alapot (3326 horvát kuna); és

a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek tulajdonában álló vagyon teljes értéke nem haladhatja meg a költségvetési alap hatvanszorosát (199 560 horvát kuna).

A másodlagos költségmentességet az anyagi helyzet vizsgálata nélkül engedélyezik, ha a kérelmező:

tartási jogosultság érvényesítésére irányuló eljárásban részt vevő gyermek;

erőszakos bűncselekmény sértettje, és olyan eljárásban vesz részt, amely a bűncselekménnyel okozott kár megtérítéséhez való jog érvényesítésére irányul;

a szociális jóléti rendszer által biztosított jogok gyakorlását szabályozó különös rendelkezések alapján támogatási juttatásra jogosult; vagy

a horvátországi háború veteránjairól és a családtagjaikról szóló törvény (*Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji*)

vagy a katonai és polgári háborús rokkantak védelméről szóló törvény (*Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata*) alapján ellátásra jogosult.

Költségmentesség határokon átnyúló jogvita esetén is engedélyezhető. A határokon átnyúló jogvita olyan jogvita, amelyben a költségmentesség kérelmezőjének állandó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye az Európai Unió egyik tagállamában található, amely nem azonos azzal a tagállammal, amelyben az eljáró bíróság található, vagy ahol a határozat végrehajtandó.

Határokon átnyúló jogvita esetén a költségmentességet polgári és kereskedelmi jogi ügyekben, valamint közvetítői eljárás, peren kívüli egyezséggel

összefüggő eljárás, közokirat végrehajtása során, valamint az ezekben az eljárásokban nyújtott jogi tanácsadással összefüggésben engedélyezik. A

határokon átnyúló jogvitában biztosított költségmentességre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazandók az adóügyi, vámügyi és egyéb közigazgatási eljárásokban.

A határokon átnyúló jogvitában biztosított költségmentesség kérelmezőjének a költségmentességet abban az esetben engedélyezik, ha teljesíti a

költségmentességi törvényben előírt feltételeket. Kivételes esetben a költségmentességi törvényben foglalt jogosultsági feltételeket nem teljesítő

kérelmezőnek is engedélyezik a költségmentességet, ha igazolja, hogy a tartózkodási helye szerinti tagállam és Horvátország közötti eltérő megélhetési

költségek miatt nem képes megfizetni az eljárás költségeit.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Elsődleges költségmentesség bármely jogi ügyben biztosítható:

ha a kérelmező nem rendelkezik kellő tudással a jogai gyakorlásához, vagy arra nem képes,

ha a kérelmezőnek különös rendelkezések alapján nem ítélték meg költségmentességet,

ha a benyújtott kérelem nem nyilvánvalóan alaptalan,

ha a kérelmező anyagi körülményei olyanok, hogy a szakmai jogi segítségnyújtás kifizetése veszélyeztetheti a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek megélhetését.

Az ügyvédek által biztosított másodlagos költségmentesség és a perköltség megfizetése alóli mentesség az alábbi típusú eljárásokban engedélyezhető:

dologi jogokkal kapcsolatban, a földhivatali eljárások kivételével,

munkajogi eljárásokkal kapcsolatban,

családi kapcsolatokkal összefüggésben, kivéve a házasság megegyezésen alapuló felbontásával kapcsolatos eljárásban, amelyben a házastársaknak nincs

közös vagy örökbefogadott kiskorú gyermeke, vagy olyan gyermeke, aki felett nagykorúvá válását követően is szülői felügyeletet gyakorolnak,

olyan eljárásból fakadó követelés végrehajtása vagy biztosítása iránti végrehajtási eljárások és biztosítéki eljárások, amelyre a költségmentességi törvény

rendelkezései szerint költségmentesség engedélyezhető,

a jogvita egyezséggel történő rendezése,

kivételes esetben valamennyi olyan egyéb közigazgatási és polgári bírósági eljárásban, amelyben a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek

speciális életkörülményei a költségmentességi törvény alapvető célkitűzésével összhangban azt indokolják.

Az ügyvédek által biztosított másodlagos költségmentesség az alábbi feltételek mellett engedélyezhető a fenti eljárásokban:

ha az eljárás összetettebb jellegű,

ha a kérelmező nem tudja magát képviselni,

ha a kérelmező anyagi körülményei olyanok, hogy a szakmai jogi segítségnyújtás kifizetése veszélyeztetheti a kérelmező és a vele egy háztartásban élő

személyek megélhetését, a költségmentességi törvény 14. cikkében előírt különös feltételek szerint,

ha nem állapítható meg a rosszhiszemű pervitel,

ha a kérelem benyújtását megelőző utolsó hat hónap során a kérelmezőnek arra hivatkozással, hogy szándékosan valótlan információkat adott meg, nem utasították vissza kérelmét, valamint

ha a kérelmezőnek különös rendelkezések alapján nem ítélték meg költségmentességet.

Az eljárási költségek alóli mentesség bármely bírósági eljárásban (polgári jogi és közigazgatási jogvita) engedélyezhető, ha a kérelmező anyagi körülményei

olyanok, hogy az eljárási költségek megfizetése veszélyeztetheti a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek megélhetését, amennyiben

teljesülnek a költségmentességi törvény 14. cikkében előírt különös feltételek. A döntéshozatal során különösen figyelembe veszik a mentességi kérelem

tárgyát képező eljárásban felmerülő eljárási költségek összegét.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

A hivatal a másodlagos költségmentesség iránti kérelem felől annak benyújtásától számított 15 napon belül határoz. Ha a kérelmező a vonatkozó határidő lejártára tekintettel elveszítheti valamely eljárási cselekmény megtételéhez való jogát, amellyel összefüggésben a kérelmét előterjesztette, a hivatalnak a kérelem tárgyában rövidebb időn belül kell határoznia, hogy lehetővé tegye az eljárási cselekmény határidőben történő elvégzését.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

Az elsődleges költségmentesség iránti eljárás az elsődleges költségmentesség szolgáltatójának (felhatalmazott szervezet, jogklinika vagy ügyvédi iroda) közvetlen megkeresésével kezdeményezhető, és ehhez nem szükséges kitölteni egy speciális kérelmezési formanyomtatványt.

A másodlagos költségmentesség iránti eljárás megindításához a költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet az illetékes hivatalnak az előírt formanyomtatványon kell benyújtani. A költségmentesség iránti kérelem formanyomtatványa beszerezhető a hivataloktól, valamint a hivatalok és az Igazságügyi Minisztérium honlapjáról.

A határokon átnyúló jogvitában biztosított költségmentesség iránti kérelmet, valamint a határokon átnyúló jogvitában biztosított költségmentesség iránti kérelem továbbítására irányuló kérelmet a határon átnyúló vonatkozású jogviták esetén az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében az ilyen ügyekben alkalmazandó költségmentességre vonatkozó közös minimumszabályok megállapításáról szóló 2003/8/EK tanácsi irányelv alapján a költségmentesség iránti kérelem benyújtásához használandó formanyomtatvány kidolgozásáról szóló 2004. november 9-i 2004/844/EK bizottsági határozatban, valamint a 2003/8/EK tanácsi irányelv alapján a költségmentesség iránti kérelem továbbításához használandó formanyomtatvány kidolgozásáról szóló 2005 augusztus 26-i 2005/630/EK bizottsági határozatban előírt formanyomtatványokon kell benyújtani, amelyeket az Európai Unió Hivatalos Lapjában kihirdettek.

Határokon átnyúló jogvita esetén a formanyomtatványt és a kísérő dokumentumokat horvát nyelvre lefordítva kell benyújtani. Ellenkező esetben a kérelmet elutasítják.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A kérelemnek az illetékes hivatalhoz történő benyújtásakor ahhoz mellékelni kell a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek írásbeli hozzájárulását, amelyben engedélyezik a teljes jövedelmükre és vagyonukra vonatkozó összes adathoz való hozzáférést, és amelyben a kérelmező megerősíti, hogy a megadott információk pontosak és teljes körűek.

A családon belüli erőszak áldozata a jövedelemre és vagyonra vonatkozó adatokhoz való hozzáférést engedélyező hozzájáruló nyilatkozatot csak maga után nyújtja be. A háztartás tagja, aki az eljárásban alperesként vesz részt, vagy akinek az érdekei a kérelmező érdekeivel ellentétesek, nem nyújt be hozzájáruló nyilatkozatot.

A határokon átnyúló jogvitában biztosított költségmentesség iránti kérelem formanyomtatványához csatolni kell a kérelemről való döntéshozatalhoz szükséges releváns dokumentációt.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

Az elsődleges költségmentesség iránti eljárás az elsődleges költségmentesség szolgáltatójának (felhatalmazott szervezet, jogklinika vagy ügyvédi iroda) közvetlen megkeresésével kezdeményezhető, amelyhez nem szükséges speciális kérelmet benyújtani, míg a másodlagos költségmentesség iránti eljárás megindításához a kérelmet annál az illetékes hivatalnál kell benyújtani, amelynek a területén a kérelmező állandó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye található.

Az a kérelmező, akinek az állandó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye az Európai Unió egyik tagállamában található és Horvátországban határokon átnyúló jogvitában biztosított költségmentességet kérelmez valamely bíróság előtt, a költségmentesség iránti kérelmét Horvátország Igazságügyi Minisztériumához (fogadó hatóság) köteles benyújtani.

Az a fél, akinek az állandó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye Horvátországban található és a határokon átnyúló jogvitában biztosított költségmentességet az Európai Unió egy másik tagállamának bírósága előtt kérelmezi, a kérelmét az állandó lakóhelyéért vagy szokásos tartózkodási helyéért felelős hivatalnál köteles benyújtani.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A másodlagos költségmentességet a költségmentességhez való jog gyakorlására vonatkozó feltételeket teljesítő kérelmezőnek a költségmentességet engedélyező határozat kibocsátásával engedélyezik. A hivatal a kérelem felől annak benyújtásától számított 15 napon belül határoz.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A költségmentességről szóló határozat magában foglalja az ahhoz való jogot, hogy bizonyos típusú és fokú eljárások tekintetében a másodlagos költségmentesség néhány vagy valamennyi formáját igénybe vegyék. A fent említett határozat tartalmazza a költségmentesség kedvezményezettjének személyes adatait, a jogkérdés rövid leírását, amellyel összefüggésben a költségmentességet engedélyezték, a jóváhagyott költségmentesség formáját és hatályát, annak az ügyvédnek az adatait, aki a költségmentességet biztosítani fogja, valamint a határozat szempontjából releváns egyéb adatokat.

Ha a kérelmező az eljárási költségek alóli mentesség formájában megvalósuló költségmentesség iránti kérelmet nyújt be, a keresetben vagy a bírósági eljárás során foganatosított egyéb eljárási cselekmény során köteles tájékoztatni a bíróságot az eljárási költségek alóli mentesség iránt benyújtott kérelemről, és legkésőbb a kereset előterjesztésétől vagy a bíróság előtti eljárás során tett egyéb eljárási cselekménytől számított hat hónapon belül be kell nyújtania az eljárási költségek alóli mentesítéséről szóló határozatot.

11 Ki választhatja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A másodlagos költségmentességet engedélyező határozat rendelkezik az ügyvédéről is, aki a kedvezményezett számára a költségmentességet biztosítani fogja. A költségmentesség kedvezményezettjének a határozatot be kell nyújtania a határozatban megjelölt ügyvédhez. Kivételes esetben a hivatal a kedvezményezett számára másik ügyvédet jelöl ki, akinek az előzetes hozzájárulását csatolni kell a költségmentesség iránti kérelemhez.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A fentiekben előadottak szerint a költségmentesség engedélyezéséről szóló határozat magában foglalja az ahhoz való jogot, hogy bizonyos típusú és fokú eljárások tekintetében a másodlagos költségmentesség néhány vagy valamennyi formáját igénybe vegyék. A költségmentességet engedélyező határozat alapján a kedvezményezett teljeskörű vagy részleges mentességet élvezhet az ügyvédi díjak, a perköltségek (mentesség a tanúkkal, tolmácsokkal, szakértőkkel, a vizsgálatokkal és a bírósági közzététellel kapcsolatos költségek megelőlegezése alól) és a bírósági illetékek megfizetése alól.

Teljes körű költségmentességet engedélyeznek, ha a kérelmező a szociális jóléti rendszer által biztosított jogok gyakorlását szabályozó különös rendelkezések alapján támogatási juttatás kedvezményezettje, azaz a horvátországi háború veteránjairól és a családtagjaikról szóló törvény, valamint a katonai és polgári háborús rokkantak védelméről szóló törvény szerinti ellátásokra való jogosultság, vagy ha a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek teljes jövedelme a háztartásban élő személyenként nem haladja meg a költségvetési alap havi összegének 50%-át.

Ha a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek teljes jövedelme úgy növekszik, hogy ezáltal annak összege a háztartásban élő személyenként meghaladja a költségvetési alap havi összegének 50%-át, a költségmentesség összegét úgy csökkentik, hogy minden 10%-os növekedés a költségmentesség összegének 10%-os csökkenését vonja maga után, a költségmentesség összege azonban nem lehet kevesebb a költségmentesség tekintetében megállapított költségek 50%-ánál.

Ha a költségmentességet csak részlegesen engedélyezték, a kérelmező fellebbezést nyújthat be az Igazságügyi Minisztériumhoz a határozatnak a költségmentességet megtagadó részével szemben. Az ilyen fellebbezésnek a költségmentesség megítélt összegének felhasználására nincs halasztó hatálya. Az Igazságügyi Minisztérium fellebbezést elutasító határozatával szemben közigazgatási eljárás kezdeményezhető.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Ha a költségmentességet csökkentett összegre engedélyezték, a költségek fennmaradó részét a költségmentesség kedvezményezettje viseli. Mindazonáltal ha a költségmentesség kedvezményezettje pernyertes lesz, a bíróság elrendeli, hogy a másik fél térítse meg az eljárás költségeit ennek a félnek.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

A költségmentesség iránti kérelemben a polgári eljárás mindkét szakaszára kérni lehet a költségmentesség engedélyezését. A rendkívüli jogorvoslat előkészítése iránt speciális kérelmet kell benyújtani, és az adott jogi aktusra vonatkozóan konkrét határozatot bocsátanak ki.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Ha az eljárás során a költségmentesség kedvezményezettjének és a vele egy háztartásban élő személyeknek az anyagi helyzete oly mértékben javul, hogy amennyiben ilyen anyagi helyzetben lettek volna a kérelem benyújtásakor, az kihatással lett volna a kérelmező költségmentességhez való jogára és a költségmentesség terjedelmére, az illetékes hivatal a költségmentességről szóló határozatot részben vagy egészben visszavonja. A költségmentesség kedvezményezettje köteles tájékoztatni a hivatalt az anyagi helyzetében bekövetkező bármely javulásról az arról való tudomásszerzésétől számított nyolc napon belül. A költségmentesség kedvezményezettje fellebbezést nyújthat be az Igazságügyi Minisztériumhoz a költségmentességet engedélyező határozatot visszavonó határozattal szemben az annak kézhezvételétől számított 15 napon belül. Az Igazságügyi Minisztérium határozatával szemben közigazgatási eljárás kezdeményezhető.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A költségmentesség kérelmezője vagy kedvezményezettje fellebbezéssel élhet a hivatal költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozatával szemben, vagy a határozatának a költségmentesség teljes körű engedélyezését elutasító részével szemben a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül. Az Igazságügyi Minisztérium a fellebbezés tárgyában az érvényes fellebbezés átvételétől számított nyolc napon belül határoz. Az Igazságügyi Minisztérium határozatával szemben közigazgatási eljárás kezdeményezhető.

További információk

Az [Igazságügyi Minisztérium](#) internetes honlapja

Költségmentességi törvény (*Narodne novine* (NN; a Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye) 143/13. és 98/19. szám)

Polgári perrendtartás (NN 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11. szám – egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 25/13., 89/14., 70/19. szám)

Utolsó frissítés: 24/06/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Költségmentesség - Olaszország

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

(Jogalkotási források) – A peres eljárások költségeinek kategóriáit és eljárásait szabályozó szabályokat, ideértve a költségmentességet is, átfogóan tartalmazza a legutóbb a 2019. március 7-i 24. sz. törvényerejű rendelettel (2019. március 26-i 72. sz. Hivatalos Közlöny a költségmentesség kiterjesztéséről az európai elfogatóparancs végrehajtása miatt eljárás alá vont keresett személyekre) módosított 2002. május 30-i 115. elnöki rendelet (Hivatalos Közlöny 139/2002), amely tartalmazza a perköltségekről szóló egységes szerkezetbe foglalt szöveget (**74–145 cikk, különösen a 74–89. cikk közös rendelkezései, a polgári, közigazgatási, könyvvizsgálói és adóügyi eljárásokban biztosított költségmentességre vonatkozó különös rendelkezések, 119–145. cikk**).

A módosított 1942. június 13-i 794. sz. törvény szabályozza az ügyvédek díjait a polgári, kereskedelmi, közigazgatási és adóügyi eljárások viteléért; az egyes jogi szolgáltatások díját az 1994. évi 585. sz. miniszteri rendelettel jóváhagyott díjszabás alapján fizetik.

(Eljárási költségek) – A polgári és kereskedelmi eljárások tág értelemben vett költségei magukban foglalják az eljárás költségeit, valamint a jogi képviselő költségeit és díjait.

Az eljárás költségei az ügynyilvántartásba történő bevezetésért fizetendő előírt befizetésből és egyéb felmerülő kiadási tételekből állnak (például szakértői vélemények és a dokumentumok másolásának díjai).

A 2002. évi 115. sz. egységes szerkezetbe foglalt szövegben említett előírt befizetést minden eljárásban teljesíteni kell, ideértve a csődeljárást és a nem peres eljárást is, kivéve, ha a törvény kifejezett mentességet rendel el.

Befizetésre különösen a személy családi helyzetével és családi állapotával kapcsolatos eljárásokban nincs szükség, ahogyan azt a polgári perrendtartás IV. könyve meghatározza (például különválás esetén a kiskorúakra vonatkozó rendelkezések; házastársak közötti vagyoni viszonyok; menekültstátusz elismerése), megelőző eljárások (például az adósság biztosítását célzó lefoglalás); földhivatali eljárások, szállítási és mentesítés végrehajtására irányuló eljárások, gyermektartási kifizetésekkel kapcsolatos eljárások, a gyermekeket érintő valamennyi eljárás (például a szülői felügyeleti joggal kapcsolatos eljárások), valamint a hatáskörre és illetékességre vonatkozó szabályok.

A feleknek az eljárás megindításáról szóló dokumentum következtetéseiben megfelelően fel kell tüntetniük bármely mentesség indokait.

Az előírt befizetési kötelezettség nem vonatkozik a büntetőeljárásokkal kapcsolatos azon polgári peres kártalanítási ügyekre, ahol a kérelem csak az elkövető elítélését tartalmazza; ha kártalanítás iránti kérelmet nyújtanak be, akár ideiglenesen is, a befizetés akkor esedékes, ha a kérelemnek helyt adnak. A díj minimum **62 euró és legfeljebb 930 euró** között változik, az ügy jellegétől és értékétől függően.

(Fizetési kötelezettség) – Mindegyik félnek kell viselnie az általa kitöltött vagy kért eljárás dokumentumok költségeit, és fizetnie kell a keresethez szükséges dokumentumokért, ha ezt jogszabály vagy a bíró előírja (például a szakértői vélemények díja). Ha a fél költségmentességre jogosult, az állam viseli a költségeket.

Az előírt befizetést annak a félnek kell teljesítenie, aki belép az ügybe, benyújtja az első fellebbezést, vagy – végrehajtási eljárásban – engedményezési vagy értékesítési kérelmet nyújt be.

Az ügy értékét a létrehozó dokumentum következtetéseiben jelzik; további díjat köteles fizetni az a fél, aki kérelmet módosít, viszontkeresetet nyújt be, vagy önállóan beavatkozik, és ezáltal növeli az ügy értékét.

(A költségfizetés megítélésének szempontjai) – A polgári perrendtartás 91. cikkében meghatározott általános elvnek megfelelően a bíró az eljárásban hozott ítéletének részeként a vesztes felet kötelezi a pernyertes fél részéről felmerült eljárás költségek megtérítésére.

A bíró mérlegelési jogkörrel rendelkezik a költségek tekintetében, és elrendelheti azok részleges vagy teljes megfizetését, figyelembe véve a jogvita átfogó eredményét. A bírónak figyelembe kell vennie a követelés egészének megalapozottságát. A bíró döntése megtámadható.

A vesztes félnek vissza kell térítenie a nyertes ügyvédjének költségeit és díjait, valamint a bíróság által kirendelt szakértők vagy szakértő tanúk részére a bíró által fizetett összegeket. A vesztes fél az ítéletre vonatkozó értesítés költségeivel együtt köteles fedezni az eljárás lefolytatásával járó egyéb, a bíróság titkárnak fizetett költségeket is.

2 Mít jelent pontosan a költségmentesség?

Az olasz jogrendszerben a „költségmentesség” intézménye, amely védelmet nyújt az elégtelen eszközökkel rendelkező azon polgárok számára, akik kérelmének jogalapja nem nyilvánvalóan megalapozatlan, valamint – ha a bírósági eljáráshoz vezető helyzet vagy tény bekövetkezik – az Olaszországban törvényesen lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgárok és hontalan személyek számára (a 115/2002. sz. elnöki rendelet 119. cikke) magában foglalja az ilyen személyek mentesítését bizonyos költségek viselésének kötelezettsége alól („*spese prenotate a debito*” vagy előre befizetett bírósági díjak), és az állam fizeti az egyéb költségeket.

A költségmentességre való jogosultság esetén bizonyos díjak ingyenesek, míg másokat az állam fizet. Az előbbiek tartalmazzák az előírt befizetést, a hivatalos kérésre történő értesítések átalánydíjait, egyes díjakat (nyilvántartási díjak, jelzalog- és telekkönyvi díjak) és a másolatok díját.

Az állam fizeti az alábbiakat:

ügyvédi díjak és költségek;

a bírák, tisztviselek és igazságügyi tisztviselek bíróságon kívüli feladatainak ellátása során felmerülő útiköltségek és kiadások;

a tanúk, bírósági tisztviselek és a szakértő tanúk útiköltségei és kiadásai, valamint a feladataik ellátása során felmerült költségeket szintén megtérítik;

a bíró döntésével kapcsolatos jogi nyilatkozat közzétételének költségei;

a hivatalos kérésre tett értesítések költségei;

gyermekgondozási juttatások.

Az államnak megtérítési joga van, és amennyiben a pénzt nem hajtja be a vesztes féltől, a következő esetekben követelhet visszatérítést a költségmentességre jogosult féltől:

ha a költségmentességben részesített fél megnyeri az ügyet vagy a vitarendezést, és a költségek legalább hatszorosát elérő összeget kap, vagy

ha az ügyet visszavonják vagy megszüntetik.

Különleges rendelkezések vonatkoznak a visszatérítés biztosítására abban az esetben, ha az ügyet törlik az ügynyilvántartásból vagy a felek mulasztása, vagy a jogi követelményeknek való meg nem felelésük következményeként megszüntetik az ügyet.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Polgári és nem peres eljárásokban (például különválásra, gyermekek feletti felügyeletre vagy a szülői felelősségre vonatkozó határozatok) az elégtelen eszközökkel rendelkező állampolgárok jogosultak költségmentességre a védelem érdekében, amennyiben kérelmük alapja nyilvánvalóan nem megalapozatlan.

A hontalan személyek és a jogszerűen tartózkodó külföldi állampolgárok ugyanolyan bánásmódban részesülnek, mint az állampolgárok, azzal a feltétellel, hogy az olaszországi tartózkodásuknak jogszerűnek kell lennie attól a naptól kezdve, amikor a bírósági eljáráshoz vezető helyzet vagy tény bekövetkezett. A nonprofit szervezetek vagy azok az egyesületek, amelyek nem vesznek részt kereskedelmi tevékenységekben szintén jogosultak lehetnek; így nemcsak a jótékonyági nonprofit szervezetek, vagy a szegényeknek oktatást nyújtó nonprofit szervezetek, amelyek már eleve a 217/90. sz. törvény hatálya alá tartoznak, jogosultak, hanem a 281/98. sz. törvény 5. cikkében található listán szereplő fogyasztói szövetségek és felhasználók is.

A 115/2002. sz. elnöki rendelet 76. cikkével összhangban a költségmentességre való jogosultság érdekében a kérelmezőnek a legutolsó adóbevallása szerint 11 493,82 eurót meg nem haladó éves adóköteles jövedelemmel kell rendelkeznie (2018. január 16-i miniszteri rendelet a 2018. február 28-i 49. sz. Hivatalos Közlönyben).

A jövedelemkülönböket az Igazságügyi Minisztérium rendeletével kétfévente kiigazítják, a Gazdasági és Pénzügyminisztériummal konzultálva (115/2002. sz. elnöki rendelet 77. cikke), hogy figyelembe vegyék a családok tekintetében az ISTAT által az előző két évben azonosított fogyasztói árindex változásait a fizikai és a szellemi foglalkozású munkavállalók esetében.

Ha az érintett fél házastárssal, élettársal vagy más családtagokkal él, akkor az összes családtag, beleértve a kérelmezőt is, ugyanabban az időszakban keresett teljes jövedelmét tekintik jövedelemnek.

Azon élettársak esetében, akiknek a jövedelmét hozzá kell adni a kérelmező jövedelméhez, a büntetőeljárások jövedelmi küszöbét 1032,91 euróra emelik a kérelmezővel együtt élő minden családtag tekintetében.

Meg kell jegyezni, hogy a kérelmező által kapott válási juttatást a 76. cikkben említett összeg kiszámításkor is figyelembe kell venni, kivéve, ha ezt átalányösszegként fizetik.

A tiltott tevékenységekből származó jövedelem is hatással van a költségmentességre való jogosultságra, ezért a jövedelemellenőrzések nem támaszkodhatnak automatikus eljárásokra, hanem az egyes esetek konkrét tényeit kell vizsgálni, kizárva így bármely olyan lehetőséget, hogy egy nem jogerős ítéletnek tulajdonítsanak jelentőséget, amennyiben ez sérti az ártatlanság vélelmét. Így jogellenes a költségmentesség megítélésének egy olyan nem jogerős ítélet alapján történő megtagadása, amelyből feltételezhető a tiltott tevékenységekből származó jövedelem fennállása (Kasszációk Büntetőbíróság Negyedik Kamarája, 2013. február 20-i ítélete, 18591. sz.).

Kivétel: csak a személyes jövedelmet kell figyelembe venni, ha az ügy személyes jogokra vonatkozik, vagy olyan eljárásokban, ahol a kérelmező érdekei ütköznek a háztartás azon többi tagjának érdekeivel, akikkel együtt él.

A költségmentességre való jogosultság az eljárás minden szakaszában és fokán érvényes marad; polgári és közigazgatási ügyekben azonban – a büntetőügyekkel ellentétben – ha a támogatásban részesített fél veszít, akkor nem vehet igénybe költségmentességet az ítélet megtámadására anélkül, hogy a költségmentességet újra igényelné.

A polgári peres eljárásban költségmentességre való jogosultság nem jelenti továbbá azt, hogy az állam lenne felelős azokért a költségekért, amelyeket az ügyfél köteles fizetni a másik nyertes félnek, mivel csak a költségmentességben részesülő fél ügyvédjére vonatkozik a költségek és díjak megtérítése, amelynek megfizetését az állam vállalja az adott fél helyett, figyelemmel a fél bizonytalan anyagi helyzetére és arra a tényre, hogy követelése nem nyilvánvalóan megalapozatlanok (lásd: a Polgári Semmitűszék 2012. évi 10053. sz. ítélete).

Egyedi esetek

A 115/2002 elnöki rendelet 76. cikkének (1) bekezdésében megállapított jövedelemkülönböktől eltérve az alábbi bizonyos esetekben jogosultak lehetnek költségmentességre:

a Büntető Törvénykönyv 572., 583a., 609a., 609c., 609g. és 612a. cikkében említett bűncselekmények sértettjei, és amennyiben kiskorúak ellen követték el, a 600., 600a., 600b., 600d., 601., 602., 609d. és 609j. cikkben említett bűncselekmények sértettjei lehetnek költségmentességre jogosultak, ideértve a törvényben meghatározott jövedelmi küszöbektől való eltérést is (76. cikk (4b) bekezdés);

a bírósági eljárásban bármilyen minőségben részt vevő, kísérelő nélküli külföldi kiskorúaknak joguk van tájékoztatást kapni egy megbízható jogi tanácsadó kinevezésének lehetőségéről, ideértve a kinevezett gyámjuk vagy egy szülői felelősséggel rendelkező személy útján történő kinevezést is, az 1983. május 4-i 184. sz. módosított törvény 3. cikkének (1) bekezdésével összhangban, és az alkalmazandó jogszabályok alapján az eljárás bármely szakaszában és fokán költségmentességet kérelmezhetnek (76. cikk (4c) bekezdés);

az olyan kiskorú vagy felnőtt gyermekek, akik pénzügyileg nem önellátók, és elvesztették a szülőjüket a szülő házastársa által elkövetett gyilkosság következtében – függetlenül attól, hogy jogilag különváltan éltek, vagy elváltak – vagy a szülő élettársa által elkövetett gyilkosság következtében, még akkor is, ha az élettársi kapcsolatuk már véget ért, vagy olyan személy által elkövetett gyilkosság következtében, akinek intim, hosszú távú, együttéléssel járó kapcsolata van vagy volt a szülővel, jogosultak lehet költségmentességre, ideértve a törvényi jövedelemküszöbökkel való eltérést is, és ezt a jogosultságot kivételként alkalmazni kell a társult büntetőeljárásokban és a bűncselekményből eredő minden polgári eljárásban, ideértve a végrehajtási eljárást is. (76. cikk (4c) bekezdés);

terrorcselekmények vagy hasonló cselekmények áldozatai vagy túlélői (a 206/204. sz. törvény 10. cikkének (1) bekezdése).

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

A fentieknek megfelelően, polgári és nem peres eljárásokban (például különválásra, gyermekfelügyeletre vagy a szülői felügyeletre vonatkozó határozatok) az elégtelen eszközökkel rendelkező állampolgárok jogosultak költségmentességre a védelem érdekében, amennyiben kérelmük indoka nyilvánvalóan nem megalapozatlan.

A kérdéses költségmentesség alóli kivételnek személyi indokai lehetnek:

a kérelmező olyan személy, akit jogerős ítélettel olyan bűncselekmények miatt ítélték el, amelyek a jövedelemadó- és a héacsolás visszaszorítása szabályainak megsértésével kapcsolatosak;

a kérelmezőt egynél több ügyvéd segíti, kivéve a büntetőeljárásokban történő távoli részvétel céljából kirendelt ügyvédet azokban az esetekben, amikor a 11/1998. sz. törvény alkalmazandó.

A fentiekén kívül azonban vannak olyan esetek, így az alábbiak, amelyekben feltételezhető, hogy a kérelmező rendelkezik a megfelelő anyagi eszközökkel: mások követeléseinek és azok kamatainak átruházásával járó esetekben (kivéve, ha az átruházás már meglévő követelések vagy kamatok kifizetésére történik);

A Büntető Törvénykönyv 416a. cikkében és az 1973. január 23-i 43. elnöki rendeletben említett egységes szerkezetbe foglalt szöveg 291c. cikkében meghatározott bűncselekmények miatt jogerős ítélettel való elítélés esetén az 1990. október 9-i 309. sz. elnöki rendeletben említett egységes szerkezetbe foglalt szöveg 80. cikkében és 74. cikkének (1) bekezdésében meghatározott halmazati esetekben, valamint a fent említett 416a. cikkben meghatározott feltételek kihasználásával vagy az e cikkben azonosított egyesületek tevékenységének megkönnyítése érdekében elkövetett bűncselekményekért történő elítélés esetén, a jövedelem a megállapított küszöbérték felettinek minősül. Lehetséges azonban az ellenbizonyítás (az Alkotmánybíróság 2010. évi 139. sz. ítélete).

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Nem létezik kifejezetten veszélyhelyzeti eljárás. Meg kell azonban említeni, hogy az egységes szerkezetbe foglalt szöveg 126. cikkével összhangban az ügyvédi kamara tanácsa a kérelem benyújtásától vagy beérkezésétől számított 10 napon belül a követelmények teljesülése esetén ideiglenesen előzetes költségmentességet nyújthat a kérelmezőnek.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

Polgári eljárásban az egységes szerkezetbe foglalt szöveg 79. és 122. cikkében meghatározott módszerekkel és tartalommal megfogalmazott jogsegély iránti kérelmeket ajánlott küldeményként kell, kizárólag a kérelmező vagy a kérelmező ügyvédje által benyújtani vagy elküldeni az ügyvédi kamarának. Nem egyértelmű, hogy az ajánlott kézbesítéshez térítvényre is szükség van-e; ezért ez nem tekinthető a jogosultság feltételének, hanem a kérelmező szabad belátására van bízva.

A kérelmező nyomtatványok az ügyvédi kamara irodáiban érhetők el.

A polgári eljárásban nyújtott költségmentesség iránti kérelmeket az **ügyvédi kamara irodájához** kell benyújtani, amelynek illetékessége a következőkön alapulhat:

a folyamatban lévő eljárásban eljáró bíró székhelye;

az ügy érdemi elbírálására illetékes bíró székhelye, ha az eljárás még folyamatban van;

a megtámadott ítéletet kiadó bíró székhelye a Semmitőszékhez, az Államtanácsához vagy a Számvevőszékhez benyújtott fellebbezések esetén.

A 115/2002 elnöki rendelet 78. cikke szerinti kérelem csak akkor fogadható el, ha a kérelmező aláírja. Az aláírást az ügyvédnek kell hitelesítenie, vagy a 2000. december 28-i 445. sz. elnöki rendelet 38. cikkének (3) bekezdésében megállapított eljárásokkal kell igazolni.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A pályázó által aláírt kérelmet egy tiszta (bélyegző nélküli) papíron kell elkészíteni, és a következőket kell tartalmaznia (a fenti elnöki rendelet 79. cikke):

a költségmentesség iránti kérelem;

a kérelmezőnek és családtagjainak személyi adatai és adószámuk;

a kérelmet megelőző évben szerzett jövedelemre vonatkozó nyilatkozat (önbevallás);

kötelezettségvállalás a jövedelmet érintő bármely jelentős ingadozás bejelentésére a költségmentességre való jogosultság érdekében;

függőben van-e az ügy;

a következő tárgyalás időpontja;

az ellenérdekű fél adatai és lakóhelye;

az érvényesített követelés megalapozottságának értékelését szolgáló ténybeli és jogi alapok;

bizonyítékok (dokumentumok, elérhetőségek, tanúk nyilatkozatai, szakértői vélemények stb. másolatban csatolva).

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A fentiek szerint, a polgári eljárásban nyújtott költségmentesség iránti kérelmeket az **ügyvédi kamara irodájához** kell benyújtani, amelynek illetékessége a következőkön alapulhat:

a folyamatban lévő eljárásban eljáró bíró székhelye;

az ügy érdemi elbírálására illetékes bíró székhelye, ha az eljárás még folyamatban van;

a megtámadott ítéletet kiadó bíró székhelye a Semmitőszékhez, az Államtanácsához vagy a Számvevőszékhez benyújtott fellebbezések esetén.

Büntetőeljárásban a kérelmeket annak a bírónak kell benyújtani, aki előtt folyamatban van az eljárás, pontosítva, ha az eljárás a Semmitőszék előtt van folyamatban, akkor a megtámadott ítéletet kibocsátó bíró az illetékes (a fenti elnöki rendelet 93. és 96. cikke).

A kérelmeket a kérelmezőnek vagy a kérelmező védőjének annak a bíróságnak a titkárnál kell benyújtani, ahol az eljáró bíró működik, vagy ajánlott küldeményként is el lehet juttatni a titkárhoz.

Ha a kérelmezőt őrizetbe veszik vagy fogva tartják, a kérelem a büntetés-végrehajtási intézet igazgatójához vagy az igazságügyi rendőrség tisztviselőjéhez nyújtható be.

A továbbiakban már nem lehetséges a tárgyaláson kérelmeket benyújtani.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A kérelmezőnek és a bírónak megküldik annak a dokumentumnak egy példányát, amelyben az ügyvédi kamara tanácsa elfogadja, elutasítja vagy befogadhatatlannak nyilvánítja a kérelmet.

A kérelem benyújtása után az ügyvédi kamara tanácsa:

értékeli az érvényesített követelés alapját, és hogy teljesülnek-e a jogosultság feltételei,

10 napon belül az alábbi végzések valamelyikét **bocsátja ki**:

a kérelem elfogadása

a kérelem befogadhatatlannak nyilvánítása

a kérelem elutasítása

megküldi a döntés másolatát a kérelmezőnek, az illetékes bírónak és az Adóhivatalnak a bevallott jövedelem ellenőrzése céljából.

Ha az ügyvédi kamara tanácsa elutasítja vagy befogadhatatlannak nyilvánítja a kérelmet, az ügyet tárgyaló bíró elé lehet terjeszteni azt, aki ezután végzés formájában hoz határozatot. A határidő kötelező.

Az ellenőrzések befejezését követően a bíró indokolt végzést ad ki, amelyben a kérelmet befogadhatatlannak nyilvánítja, illetve elfogadja vagy elutasítja.

A végzés kibocsátása után a bíróság titkára tájékoztatja arról kérelmezőt.

Büntetőeljárások során azonban a bírónak a kérelem benyújtásának vagy beérkezésének napját követő 10 napon belül kell végzést hoznia.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

-

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A költségmentességben részesülő kérelmezők az ügy érdemében dönteni illetékes bíró vagy a folyamatban lévő ügyben eljáró bíró fellebbviteli bírósági körzetének ügyvédi kamarai tanácsai által összeállított, költségmentesség alapján eljáró ügyvédek listájából jelölhetnek ki ügyvédet.

A költségmentességben részesülő kérelmezők szakértő tanút is kijelölhetnek, ha jogsabály erre lehetőséget biztosít.

Ha az ügy a Semmitőszék előtt van, az ügyvédet azokból a listákból választják ki, amelyeket a megtámadott ítéletet kibocsátó bíró székhelye szerinti fellebbviteli bírósági körzet ügyvédi kamarai tanácsa állított össze.

A költségmentesség alapján eljáró ügyvédek listája olyan szakembereket tartalmaz, akik kérelmezték felvételüket erre a listára, és rendelkeznek a védelem ellátásához szükséges képesítéssel.

Az ügyvédi kamara tanácsa dönt arról, hogy az ügyvédeket felveszi-e a listára az alkalmasságuk, a legalább hat év alatt megszerzett szakmai tapasztalatuk és azon tény alapján, hogy nem álltak fegyelmi intézkedések hatálya alatt.

Az ügyvéd bármikor kihúzható a listáról. A listát évente frissítik és a körzet minden bírósági hivatalában közzéteszik.

A költségmentességben részesülő felet képviselő ügyvédeknek értesítést kell kérniük az eljárás megszüntetéséről, ha a felek mulasztása miatt törlik őket az ügyek listájáról (a polgári perrendtartás 309. cikke alapján). A fenti kötelezettség be nem tartása fegyelmi vétség.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A költségmentességben részesülők (a fenti elnöki rendelet 107. cikke) mentesülnek bizonyos költségek megfizetése alól, míg másokat az állam fizet, ahogy azt a 115/2002 elnöki rendelet 131. cikke előírja. A költségmentesség fedezi a törvény által előírt eljárások összes költségét, ideértve a kérelmező érdekében eljáró szakértő tanú kirendelését is. Nem fedezi azonban a bíróságon kívüli konzultációk költségeit.

A kérelmező ügyvédjét illető díjakat és költségeket a bíró fizeti az eljárás minden szakaszának vagy eljárási fokának végén, de legkésőbb a kirendelés megszüntetésekor.

A bíró asszisztensének és a kérelmező érdekében eljáró esetleges szakértőnek a költségeit és díjait is megtérítik.

A címezett és az érintett feleket, köztük az ügyészt, értesítik a kifizetésre vonatkozó végzésről, és ők meg is támadhatják azt.

A kérelmező ügyvédje, a bíró asszisztense és a kérelmező érdekében eljáró szakértő tanú a jogszabályban előírtaktól eltérően nem kérhet és nem kaphat díjat vagy térítést az ügyfelétől. Bármely ezzel ellentétes megállapodás semmis, és e tilalom bármely megsértése súlyos fegyelmi vétségnek minősül.

Büntetőeljárás kapcsán indított polgári peres eljárás esetén az eljárás költségeit az egységes szerkezetbe foglalt szöveg 108. cikke szabályozza.

Általánosságban elmondható, hogy a költségmentességre való jogosultság ugyanazokat a jogokat biztosítja a kedvezményezetteknek, mint amelyekre az általános szabályok vonatkoznak.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

A költségmentességre vonatkozó szabályok nem rendelkeznek részleges költségmentességről.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

A jogosultság kiterjed az eljárások minden eljárási fokára és szakaszára, valamint bármely származékos vagy más módon kapcsolódó eljárásra (például végrehajtásra).

Ha azonban a költségmentességben részesülő fél veszít, akkor a büntetőeljárásokkal kapcsolatos kártérítési igényeken kívül nem élhet költségmentességgel a határozat megtámadása során.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Ha az eljárás során a kedvezményezett jövedelmével kapcsolatban olyan változások következnek be, amelyek hatással vannak a költségmentességre való jogosultságára, az eljáró bíró visszavonja a költségmentességet.

Az eljáró bíró akkor is bármikor visszavonhatja a költségmentességet, ha fény derül arra, hogy a jogosultsági feltételek nem teljesültek, vagy hogy az érintett fél rosszhiszeműen vagy súlyos gondatlansággal járt el vagy reagált.

A visszavonás a jövedelem változása igazolásának pillanatától lép hatályba, más esetekben azonban visszamenőleges hatályú és az állam által kifizetett összegek visszafizetését igényli.

Ha bebizonyosodik, hogy hamis nyilatkozatokat tettek, a pénzügyi hivatal a támogatás visszavonását kezdeményezi, és továbbítja a bizonyítékokat az esetlegesen ebből származó büntetőeljárás megindításáért felelős ügyésznek.

Az eljárás során az igazságügyi hatóságok kérésére vagy a pénzügyi irodák kezdeményezésére meg lehet ismétlni annak ellenőrzését, hogy a jogosultsági feltételek továbbra is fennállnak-e.

Ha a jövedelemre vonatkozóan hamis nyilatkozatokat tettek, az egy és öt év közötti börtönbüntetést, valamint 309,87 és 1549,37 euró közötti bírságot von maga után. A büntetést vagy a bírságot növelni kell, ha a hamis nyilatkozat eredményeként a kérelmező költségmentességben részesült vagy azt fenntartották a részére.

Az elítélés a támogatás visszamenőleges visszavonásával és az állam által kifizetett összegek elkövetőtől történő behajtásával jár (vö. a fenti elnöki rendelet 136. cikkével).

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

Ha az illetékes ügyvédi kamara tanácsa elutasítja vagy befogadhatatlannak nyilvánítja a költségmentesség iránti kérelmet, a kérelmező ismételten az ügyet tárgyaló bíró elé terjesztheti azt, aki ezután végzés formájában hoz határozatot.

Büntetőeljárásokban azonban az elnöki rendelet 99. cikke megállapítja, hogy a kérelmező vagy a kérelmező ügyvédje a sikertelen kérelmezésről szóló értesítéstől számított 20 napon belül fellebbezést nyújthat be azon bíróság vagy fellebbezési bíróság elnökéhez, ahol a kérelmet elutasító bíró működik.

Utolsó frissítés: 20/12/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [fr](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

Költségmentesség - Luxemburg

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

A következő perköltségek fizethetők költségmentesség útján:

- az illetékbélyeg és a bejegyzési illeték,
- a bírósági hivatal díja,
- a bírósági végrehajtó díja és költségei,
- a szakértő díja és költségei,
- a fordító és a tolmács díja,
- a közjegyző díja és költségei,
- a tanúnak fizetendő térítés,
- az utazási költségek,
- a közzétételi költségek,
- az ügyvéd díja és járandósága,
- a nyilvántartásba vétellel, jelzáloggal és zálogkölcsönrel kapcsolatos illetékek és díjak,
- a külföldi jog szerinti jogállást (*certificats de coutume*) megállapító tanúsítvány díja.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

Az a természetes személy, aki nem rendelkezik elegendő anyagi eszközzel, a költségmentesség révén konkrét ügyben ügyvéd részéről jogi segítségnyújtásban vagy jogi tanácsadásban részesülhet.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Az a személy, aki nem rendelkezik elegendő anyagi eszközzel, a jogai védelme érdekében költségmentességre jogosult, feltéve hogy:

- luxemburgi állampolgár, vagy
- olyan külföldi állampolgár, aki Luxemburgban tartózkodási engedéllyel rendelkezik, vagy
- az Európai Unió tagállamának állampolgára, vagy
- olyan külföldi állampolgár, aki nemzetközi szerződés alapján a költségmentesség szempontjából a luxemburgi állampolgárokkal azonos jogállással rendelkezik, vagy
- jogellenes tartózkodó harmadik országbeli állampolgár a munka törvénykönyvének (*Code du Travail*) 572-7. cikke szerint fizetendő díjazás megtérítése tekintetében.

A menedékjoggal, beutazással, tartózkodással, letelepedéssel vagy kitoloncolással kapcsolatos eljárásokban költségmentesség más olyan külföldi állampolgárnak is engedélyezhető, aki nem rendelkezik elegendő anyagi eszközzel.

Az anyagi eszközök elégtelenségét a kérelmező és a háztartása egyéb tagjainak teljes bruttó jövedelme és tőkéje alapulvételével ellenőrzik.

A költségmentességet megtagadják attól a személytől, aki olyan keresetet nyújt be, amely előre értelmetlennek tűnik, amelynek vélhetően nem fognak helyt adni, illetve amelynek célja aránytalanul tűnik a várható költségekhez képest.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Költségmentesség a felperesnek és az alperesnek, kontradiktórius vagy peren kívüli, bíróság előtti vagy azon kívüli eljárásban egyaránt engedélyezhető. Az a rendes bíróságokhoz vagy a közigazgatási bíróságokhoz benyújtott bármely keresettel összefüggésben kérhető. Költségmentesség a biztosítási intézkedések, valamint a bírósági határozat és bármely egyéb végrehajtható eszköz végrehajtására irányuló eljárás esetében is engedélyezhető. Nem engedélyezhető azonban a gépjármű-tulajdonosoknak az ilyen gépjárművek használatából eredő jogviták tekintetében. Hasonlóképpen nem engedélyezhető az üzlettulajdonosoknak, iparosoknak, kézműveseknek vagy szakembereknek az üzleti vagy szakmai tevékenységükkel összefüggő jogvitákkal kapcsolatban, kivéve rendkívüli és kellően megalapozott esetekben; általában véve szintén nem engedélyezhető a költségmentességet kérelmező személy spekulatív tevékenységével összefüggő jogvita esetén.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Szükséghelyzetben az Ügyvédi Kamara elnöke (*Bâtonnier de l'Ordre des Avocats*) a költségmentességet minden további formáság nélkül ideiglenesen is megállapíthatja az általa meghatározott intézkedések vonatkozásában.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A költségmentesség iránti kérelem benyújtására szolgáló nemzeti formanyomtatvány Luxemburgban a Központi Szociális Ellátó Szolgálattól (*Service Central d'Assistance Sociale*, tel. 00 352 475821-1) igényelhető.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A költségmentesség kérelmezésekor az alábbiakat kell csatolnia:

a személyazonosító okmánya másolata,

a [Közös Társadalombiztosítási Központnál](#) történt bejegyzés igazolása (*Centre Commun de la Sécurité Sociale - CCSS*) saját maga, valamint az Önnel egy háztartásban élő személyek tekintetében,

saját maga, valamint a háztartása minden egyes tagja vonatkozásában: fizetési jegyzék (vagy egy CCSS jövedelemigazolás), a társadalmi befogadási rendszer bevételeiből (*Revenu d'inclusion sociale* (REVIS)) származó garantált minimumjövedelem-kifizetések, a kifizetett munkanélküli ellátások, a nyugdíj- vagy egyéb kifizetések igazolása az utolsó három hónap tekintetében és bruttó összegek feltüntetésével (a bankszámlakivonatok nem elegendőek), egy nulla egyenlegű igazolás a Nemzeti Szolidaritási Alap (*Fonds national de solidarité*) részéről a háztartás valamennyi tagja tekintetében, ha a háztartás az Alapból nem részesül kifizetésben,

ha a háztartás tartásdíjat kap vagy fizet, a kapott vagy kifizetett összeget tanúsító dokumentum (például bankszámlakivonatok az utolsó három hónapra), az adóhatóság (*Administration des contributions directes*) által a háztartás minden egyes tagja tekintetében kibocsátott, ingatlan tulajdon fennállásáról vagy fenn nem állásáról szóló bizonyítvány,

adott esetben igazoló dokumentumok a külföldön található ingatlanon fennálló tulajdonjogról,

okirati bizonyíték az ingó vagyontárgyokról (készpénz, megtakarítások, részvények, kötvények stb.),

ha a háztartás bérelményben található, a bérleti szerződés másolata és az utolsó három hónapra vonatkozó bérleti díj kifizetések igazolása,

ha a háztartás jelzálogot törleszt, a havi törlesztőrészlet fizetésének igazolása,

okirat bizonyíték az ingatlan és az ingó vagyonból származó bevételről,

az adott ügygel kapcsolatos dokumentumok.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A kérelmező tartózkodási helye szerinti Ügyvédi Kamara elnöke vagy az ő megbízottja dönt a költségmentesség engedélyezéséről. A külföldi illetőségű személyek tekintetében a Luxemburgi Ügyvédi Kamara elnöke vagy az ő megbízottja határoz.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

Az elnök határozatát postai úton kézbesítik Önnek.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Az elnök a határozatában megjelöli annak az ügyvédnek a nevét, aki a jogi segítségnyújtást biztosítani fogja, valamint felhívja Önt, hogy vegye fel a kapcsolatot a szóban forgó ügyvéddel.

11 Ki választhatja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Az elnök a kérelmező által szabadon választott ügyvédet jelöli ki, vagy ha a kérelmező nem választott ügyvédet, illetve a választását az elnök nem tartja megfelelőnek, az elnök a saját választása szerinti ügyvédet jelöli ki. Az akadályoztatás vagy érdekelletét esetének kivételével az ügyvéd köteles elfogadni a számára ily módon meghatározott utasításokat.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A jogi segítségnyújtás rendszerint az összes olyan eljárással, illetve intézkedéssel kapcsolatos költséget fedezi, amelyre azt engedélyezték (lásd az 1. pontot).

A költségmentesség azonban nem fedezi a pernyertes félnek megítélt általánosalapú jogi költségeket (*indemnités de procédure*) vagy az eljárással való visszaélés, illetve a rosszhiszemű eljárás után fizetendő kártérítést.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Luxemburgban nincs részleges költségmentesség.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Nem, ebből a célból új jogi segítségnyújtás iránti kérelmet kell benyújtani.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Az Ügyvédi Kamara elnöke visszavonhatja a kérelmező költségmentességre való jogosultságát, akár azt az eljárást vagy intézkedést követően is, amelyre a költségmentességet engedélyezték, ha kiderül, hogy a jogosultságot valótlan nyilatkozatok és helytelen dokumentumok alapján állapították meg. A költségmentességre való jogosultság abban az esetben is visszavonható, ha a kedvezményezett az eljárás vagy a vonatkozó intézkedések megvalósítása során, vagy az ilyen eljárás vagy intézkedés eredményeképpen olyan pénzügyi eszközökre tesz szert, amelyekkel ha rendelkezett volna a költségmentesség kérelmezésekor, arra nem lett volna jogosult. A költségmentesség kedvezményezettje, illetve a kijelölt ügyvéd köteles értesíteni az elnököt a helyzetében bekövetkezett bármely változásról.

Az elnök által a költségmentességre való jogosultság visszavonásáról hozott határozatot azonnal közlik az Igazságügyi Minisztériummal (*Ministère de la Justice*). A költségmentesség keretében már kifizetett összegek behajtása az illetékes adóhatóság (*Administration de l'Enregistrement et des Domaines*) feladata.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A kérelmező az elnöknek a költségmentesség megtagadása vagy visszavonása tárgyában hozott határozatával szemben fellebbezést nyújthat be a Fegyelmi és Igazgatási Tanácshoz (*le Conseil disciplinaire et administratif*), amely végleges határozatot hoz. A fellebbezést a Fegyelmi és Igazgatási Tanács elnökeinek ajánlott levél útján kell benyújtani az Ügyvédi Kamara elnöke határozatának kézhezvételétől számított tíz napon belül. A kérelmezőt a tanács vagy annak egyik delegált tagja meghallgatja.

Hasznos internetcímek:

[Luxemburgi Ügyvédi Kamara](#)

[Guichet.lu](#)

Utolsó frissítés: 14/04/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Költségmentesség - Málta

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

A bírósági eljárások után fizetendő illetékeket jogszabályok rögzítik. Egyes kifizetéseket a bírósági eljárás kezdetekor, más kifizetéseket a bírósági eljárás lezárultakor kell teljesíteni. Ezek általában véve rögzített illetékek, amelyek magukban foglalják a bírósági szolgáltatásokat. A bírósági szolgáltatásokba beletartoznak a nyilvántartásba vételi díjak, a tanúmeghallgatásra való idézés költségei, az eljárással kapcsolatos egyéb költségek, valamint a határozatokról készített másolatok költségei. Néhány kivételtől eltekintve az ügyvédeknek a peres eljárásban járó díjazást jogszabály rögzíti. A felek azonban írásban eltérően is megállapodhatnak.

A fent említett díjak nem foglalják magukban a további bírósági illetékeket, amelyeket azonban a bíróság határozat megtámadása esetén megállapíthat.

Arról az ítélet meghozatalakor a bíróság határoz, hogy a költségeket melyik fél viseli. Fő szabály szerint a pereszes felet kötelezik a költségek viselésére, a bíróság azonban az ügytől függően ettől eltérően is határozhat.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A költségmentesség olyan támogatási forma, amelyet az állam költségén biztosítanak az adott személynek, akinek a kérelmére – miután a Költségmentességi Hivatal tisztviselői értékeli e személy anyagi helyzetét, a költségmentességi főmegbízott pedig az ügytípustól függően megvizsgálja a kérelme megalapozottságát – nyilatkozatot állítanak ki arról, hogy e személy kellő joggal rendelkezik ahhoz, hogy pert indítson vagy védekezzen, vagy hogy az adott eljárásban félként továbbra is részt vegyen, az igazságszolgáltatáshoz való jogának biztosítása érdekében.

Ezért a költségmentesség jogi segítségnyújtást jelent az alacsony jövedelmű embereknek, akik nem képesek finanszírozni a képviselőket és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést. A költségmentesség fontos az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés érdekében, hogy az elégtelen pénzügyi forrásokkal rendelkező személyek számára biztosítani lehessen a törvény előtti egyenlőséget, az ügyvédhez való jogot, valamint a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az egyenlőség alapvető fontosságú egy demokratikus társadalomban.

Költségmentességet valamennyi büntetőügyben és majdnem minden polgári ügyben biztosítanak. Polgári ügyekben az adott személy az anyagi helyzete és az ügy megalapozottsága szempontjából egyaránt jogosult kell hogy legyen.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Polgári ügyekben: A költségmentességet csak abban az esetben engedélyezik az adott személynek, ha az anyagi helyzetre és az ügy megalapozottságára vonatkozó feltételek egyaránt teljesülnek.

Az anyagi helyzetre vonatkozó feltételek: A kérelmező abban az esetben teljesíti az anyagi helyzetre vonatkozó feltételeket, ha az elmúlt 12 hónap során nem rendelkezett, a rendelkezésre álló pénz is beleértve, 6 988,12 euró (vagy a jogszabályban meghatározott összegű) nettó értéket meghaladó vagyonnal. Továbbá a kérelmező jövedelme a költségmentesség iránti kérelem benyújtását megelőző utolsó 12 hónapban nem haladhatja meg a 18 év feletti személyekre vonatkozó nemzeti minimálbér összegét.

Az anyagi helyzet vizsgálata során nem veszik figyelembe a kérelmező és a családtagjai mindennapi életéhez szükséges otthoni tárgyait, vagy a kérelmező lakóhelyét, illetve vagyonát (akár ingó, akár ingatlan), ha a bírósági eljárásnak ez képezi tárgyát.

Az ügy megalapozottságának vizsgálata: Ahhoz, hogy a kérelmező teljesítse az ügy megalapozottságára vonatkozó feltételt, a költségmentességi főmegbízottnak az ügy jellegének vizsgálatát követően meg kell állapítania, hogy a kérelmező érvényes joggal rendelkezik ahhoz, hogy pert indítson vagy védekezzen, a bíróság előtti eljárásban félként részt vegyen vagy továbbra is részt vegyen, vagyis, hogy a kérelmező oldalán megvan a *probabilis causa litigandi*. Minden egyes ügynek vizsgálják a megalapozottságát. A megalapozottságot a költségmentességi főmegbízott értékeli. Ennek során megvizsgálja az ügyet, az eljárás várható kimenetelét, és az esélyt a pernyertességre.

A jogosult személy, akinek a bíróság ügyvédet és jogi képviselőt rendelt ki a polgári ügyekben biztosított költségmentesség keretében, egészen az eljárás jogerős lezárásáig segítségben részesül.

Büntetőügyekben: A költségmentesség nem függ az anyagi helyzettől. A Qorti tal-Maġistrati b'haala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali (alsóbb szintű büntetőbíróság) előtti egyszerűsített eljárásban a bíróság a napi beosztásból rendel ki ügyvédet. Más büntetőügyekben a vádlottnak tájékoztatnia kell a bíróságot arról, hogy kíván-e költségmentességet igénybe venni, és e kérelmét az ügyiratokban rögzíteni kell. A bíróság a kérelmet a vádlott adataival együtt továbbítja a költségmentességi főmegbízottnak, aki válasziratban köteles tájékoztatást adni arról, hogy a kérelemnek helyt adtak-e, valamint meg kell adnia az ügyvéd nevét.

Büntetőjogi fellebbezés: Amennyiben a költségmentesség keretében biztosított ügyvéd segítségével kíván fellebbezni a békebíróság határozatával szemben, erről azonnal tájékoztatnia kell a Költségmentességi Hivatalt a határozat kézbesítésének napján vagy az azt követő napon az ahhoz szükséges intézkedések megtétele érdekében, hogy az ügyet továbbutalják a költségmentességi főmegbízottnak. Érdemes magával hoznia a kapott határozat egy példányát.

A kihallgatott, illetve letartóztatásban lévő személyek esetében: Amennyiben a rendőrség kihallgatásra idézte vagy letartóztatták, jogában áll, hogy beszéljen a napi beosztásból hivatalból kirendelt ügyvéddel. A kihallgatást vagy letartóztatást foganatosító rendőrségi szervet kérje meg, hogy igénybe vehesse hivatalból kirendelt ügyvéd segítségét.

Nemen alapuló bűncselekmény vagy családon belüli erőszak áldozata: Ha jogszabályban meghatározottak szerint bűncselekmény áldozatává vált, kérheti, hogy hivatalból kirendelt ügyvéd nyújtson segítséget.

Az eljárás

A polgári jogi eljárásokban ahhoz, hogy a költségmentességi főmegbízotthoz időpontot kapjon, az adott személynek először be kell mutatnia az alább előadott dokumentumokat (vagy az ügytől függően az adott személy szempontjából releváns dokumentumokat) ahhoz, hogy elvégezzék az anyagi helyzetére vonatkozó vizsgálatot, és megállapítsák, hogy a költségmentességre jogosult-e:

a Szociális Biztonsági Minisztérium által kiállított irat, amely tartalmazza az utolsó tizenkét hónap alatt az adott személynek teljesített kifizetések összegét; FS3 irat/fizetési jegyzék az utolsó tizenkét hónap alatt kapott munkabérről;

kimutatás (*kivonat*) az adott személy saját nevén lévő összes bankszámláról az utolsó tizenkét hónap tekintetében;

a Foglalkoztatási Ügynökség által kiállított irat a személy *karrierjéről*;

a személyazonosító okmány vagy útlevél;

a személy által a bíróságtól kapott dokumentumok, ha költségmentességet kíván igénybe venni;

egyéb releváns dokumentumok, mint például:

Különválás esetén: házassági anyakönyvi kivonat és a gyermekek születési anyakönyvi kivonata;

A házasság érvénytelenítése vagy felbontása esetén: a különválásról szóló megállapodás egy példánya;

Az állami nyilvántartási igazolásokban szereplő adatok megváltoztatása iránt: a személy születési/halotti/házassági anyakönyvi kivonata;

Öröklési kérdések: a végrendelet másolata stb.

A hivatali tisztviselőjével való egyeztetés során megállapítják, hogy az ügyfél az anyagi helyzetének vizsgálata alapján jogosult-e költségmentességre. Ha a személy jogosultságát megállapítják, időpontot jelölnek ki a költségmentességi főmegbízottal való egyeztetésre, hogy megtárgyalják a problémáját és/vagy a kérdéses ügyet. Az ügy megalapozottságának vizsgálata alapján a Főmegbízott tájékoztatja az érintett személyt, hogy az ügytől függően megfelelő joggal rendelkezik-e az eljárás megindításához vagy a védekezése előterjesztéséhez.

Az adott személy akkor jogosult költségmentességre, ha az anyagi helyzetének vizsgálatán és az ügy megalapozottságának vizsgálatán egyaránt megfelelt.

A jogosultság megállapítása esetén a személynek segítenek a költségmentesség iránti kérelem benyújtására szolgáló, jogszabályban előírt formanyomtatvány kitöltésében, valamint abban, hogy az anyagi helyzetére és az ügy megalapozottságára vonatkozóan esküt tegyen.

Azt a személyt, aki az egyik vagy mindkét vizsgálat alapján nem jogosult a költségmentességre, levélben értesítik a kérelme elutasításáról és az elutasítás indokáról.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

A költségmentességet valamennyi büntetőügyben és majdnem minden polgári ügyben biztosítják a magánszemélyeknek. Polgári ügyekben az adott személy az anyagi helyzete és az ügy megalapozottsága szempontjából egyaránt jogosult kell hogy legyen.

A bejegyzés kijávitásával vagy törlésével, vagy a születési, házassági, halotti anyakönyvi kivonat bejegyzésével kapcsolatos ügyekben azonban az anyagi helyzetet nem kell vizsgálni.

A társasági törvény alapján bejegyzett társaságok nem jogosultak a költségmentesség igénybevételére a Málta Törvényei 12. fejezetének 926. cikke szerint.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Sürgős helyzetekben (például elfogatóparancs kibocsátása esetén) a jogszabályok lehetővé teszik, hogy a költségmentességi főmegbízott ideiglenes felhatalmazást kapjon az illetékes bíróságtól arra, hogy a költségmentességet kérelmező személy nevében bizonyos eljárási cselekményeket foganatosítson, amelyet követően el kell végezni a pénzügyi és a megalapozottsági vizsgálatot.

Ha az illetékes bíróság később megszünteti a költségmentességi támogatást, a költségmentességi főmegbízott által foganatosított eljárási cselekményeket nem érvénytelenítik, a jövőre nézve azonban minden támogatást megszüntetnek, és a bíróság elrendelheti, hogy az ideiglenes felhatalmazás során felmerült költségeket a kérelmező fizesse meg.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A kérelem formanyomtatványa kitölthető Málta Költségmentességi Irodájában a Költségmentességi Hivatal tisztviselőjének segítségével. A kérelem tartalma tekintetében a kérelmezőnek esküt kell tennie. A költségmentesség iránti kérelem a polgári bírósághoz is benyújtható.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A költségmentességi eljárás megindítása iránti kérelemhez csatolni kell a fenti 3. kérdésre adott válasz „az eljárás” című szakaszában előírt dokumentumokat.

A kérelemhez csatolt dokumentumokból ki kell tűnnie az ügy tárgyának, amelyre vonatkozóan az adott személy eljárás megindítását kezdeményezi. Ha például a házasság érvénytelenítése iránti kérelmet terjesztenek elő, a házassági anyakönyvi kivonat másolatát szükséges csatolni. A költségmentességi főmegbízott kérésére be kell nyújtani az ahhoz szükséges dokumentumokat, hogy a költségmentességi főmegbízott dönthessen a költségmentesség iránti kérelem elfogadása vagy elutasítása tárgyában.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

Forduljon a [máltai költségmentességi irodákhoz](#).

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentességi szolgáltatás kérelmezőjét SMS értesítésben, telefonon keresztül, levél vagy e-mail útján hivatalosan tájékoztatják arról, hogy a költségmentesség iránti kérelmének az egyedi szükségleteivel összhangban helyt adtak-e. A kérelmezőt tájékoztatják az ügyvéd és a jogi képviselő nevről és mobilszámáról.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Ha a kérelmező költségmentességre jogosult, tájékoztatják az eljárásban való segítségnyújtás céljából kirendelt ügyvéd és jogi képviselő nevről. Az a kérelmező feladata, hogy kommunikáljon a számára kirendelt ügyvéddel és időpontot egyeztessen vele, amelyen megbeszéljük az ügyet és nyomon követik a megindított eljárást.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A kérelem jóváhagyása esetén a kérelmezőnek azt az ügyvédet és jogi képviselőt rendelik ki, akinek a neve szerepel a bíróság rendelkezésére álló listán és aki a beosztás szerint következik. Ha a kérelmező bármely érvényes okból az ügyvédet le kívánja cserélni a beosztásban következő másik ügyvédre, ennek érdekében kérelemmel kell fordulnia a bírósághoz. A kirendelt ügyvéd csak bírósági végzés útján cserélhető le.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A kérelmezőnek biztosított költségmentesség fedezi az eljárási költségeket. Ennek megfelelően a kérelmező mentesül a díjak megfizetése alól, valamint a költségek fedezetéül nem kell biztosítékot nyújtania.

Ha a kérelmező pernyertes lesz, az ügyvéd, a jogi képviselő, a gondnok, a választottbíró és a szakértő (ha volt) kiadásait ki kell fizetnie az ítélet alapján kapott összegből, vagy az ingó vagy ingatlan vagyon átvételén történő értékesítéséből származó bevételből, ami nem érinti az ahhoz való jogát, hogy harmadik fél, akit e költségek viselésére köteleztek, e költségeket számára megtérítse.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Máltán a részleges költségmentesség jogintézményét nem ismerik. Ez azt jelenti, hogy a kérelmező vagy teljes körű költségmentességben részesül, vagy a költségmentesség iránti kérelmét elutasítják. Ha a költségmentességben részesülő felet kötelezik az eljárás költségeinek viselésére, a polgári bíróságok hivatalvezetője pernyertes féltől nem követelheti a bejegyzési díjak megtérítését.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Ha a kérelmezőnek megítélik a költségmentességet, minden fokon jogosultságot szerez a költségmentességre, a fellebbviteli bíróságok előtti jogi segítségnyújtást is beleértve.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Ha bizonyítást nyer a bíróság előtt, hogy a kérelmező a költségmentesség igénybevételkor tudomással bírt arról, hogy a jogszabályban a költségmentességre való jogosultság feltételeként meghatározottnál nagyobb vagyonnal vagy jövedelemmel rendelkezett, vagy hogy a kérelmező az ügy elbírálása során tudott arról, hogy a jövedelme a jogszabályban meghatározott mértéket meghaladóan növekedett, és ezt nem jelentette be, a bíróság ezt a kérelmező részéről a bíróság megsértésének (contempt of court) minősítheti. A kérelmezővel szemben hamis vallomás miatt eljárás is indulhat.

A kérelmező mindkét esetben az ügy valamennyi költségét viselni köteles úgy, mintha nem részesült volna költségmentességben.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozattal szemben nincs helye fellebbezésnek. Amennyiben azonban a költségmentességi főmegbízott jelentése a kérelmezőre nézve kedvezőtlen, a polgári bíróság megvizsgálja a jelentést, melynek során lehetővé teszi a feleknek, hogy arra észrevételeket tegyenek, mielőtt dönt annak kérdésében, hogy elfogadja-e a kérelmezőre hátrányos jelentést, vagy pedig visszautasítja azt és helyt ad az adott fél kérelmének.

Utolsó frissítés: 05/07/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Költségmentesség - Hollandia

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Az ügy bíróság elé viteléhez a felperesnek meg kell fizetnie a bírósági illetéket és az ügyvédi közreműködésért fizetendő díjakat (a 25 000 EUR-t meghaladó összegű ügyekben az alperesnek is bírósági illetéket kell fizetnie). Ha a bíróság a felperes javára dönt, általában kötelezi a pervesztes felet a felperes perköltségének a viselésére. Ebben az esetben a pervesztes fél viseli azokat a költségeket, amelyek a felperesnél az ügy bíróság elé vitelével kapcsolatban felmerültek.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A (támogatott) költségmentesség a peres feleknek az őket közvetlenül és személyesen érintő jogi érdekek tekintetében biztosított jogi segítségnyújtás, amennyiben a jogszabályok vagy egyéb kapcsolódó szabályok ilyen költségmentességről rendelkeznek.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Ez a jövedelmétől és a megvédendő érdek típusától függ. További információ érhető el a [Költségmentességi Tanács](#) (*Raad voor Rechtsbijstand*) weboldalán.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Igen. Hollandiában a (támogatott) költségmentességet a tanácsadási szakaszban engedélyezik, és minden típusú eljárásra kiterjed. Lásd azonban az előző kérdésre adott választ is. Hollandiában államilag támogatott közvetítői eljárás is elérhető.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Polgári ügyekben ideiglenes intézkedések meghozatalával kapcsolatos eljárást lehet indítani. Közigazgatási ügyekben az eljárás bármely szakaszában, vagyis az eredeti panasszal, valamint az első- és a másodfokú fellebbezéssel összefüggésben is ideiglenes intézkedés kérelmezhető.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

Hollandiában a költségmentesség iránti kérelmet főszabály szerint ügyvéd nyújtja be. Az ügyvédnek szerepelnie kell a Költségmentességi Tanács nyilvántartásában. Ha egy másik uniós tagállamban él, a kérelmet tagállama továbbító hatóságán (általában az igazságügyi minisztériumon, valamely bíróságon vagy más, erre kijelölt szervezeten) keresztül nyújthatja be. A kérelmet ezt követően továbbítják a holland átvevő hatósághoz, azaz a Költségmentességi Tanácshoz.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A költségmentességgel kapcsolatban az érintett személy pénzügyi helyzetére és az adott érdekre vonatkozó vizsgálatra kerül sor. A pénzügyi vizsgálathoz át kell adni a Költségmentességi Tanácsnak azokat az információkat, amelyek két évre visszamenőleg igazolják az Ön éves jövedelmét. A Költségmentességi Tanács számára az is elegendő, ha bizonyítani tudja, hogy a saját tagállamban költségmentességre jogosult.

Az adott érdek vizsgálatához olyan igazoló dokumentumokat kell benyújtania, amelyek igazolják az ügyhöz fűződő érdekét, például azt, hogy mennyi pénz forog kockán, hogy az ügy az Ön vállalatának érdekeihez kapcsolódik-e, illetve hogy milyen lépéseket tett a jogvita megoldása érdekében.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

Raad voor Rechtsbijstand

Postbus 70503

5201 CD Den Bosch

Hollandia

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

Ön és adott esetben az ügyvédje írásban megkapja a kérelme tárgyában hozott határozatot. Ebből kiderül, hogy sikeres volt-e a kérelme. Ha a döntés Önre nézve kedvezőtlen, fellebbezést nyújthat be.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Ki kell fizetnie az ügyvédi munkadíj egy részét, amelynek összegét a Költségmentességi Tanács határozza meg.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Hollandiában Ön választhat ügyvédet. Az ügyvédnek azonban szerepelnie kell a Költségmentességi Tanács nyilvántartásában. További információkért lásd a [Holland Ügyvédi Kamara](#) (*Nederlandse Orde van Advocaten*) ügyvédkeresőjét (*Zoek een advocaat*).

Ha erre nincs lehetősége, a Költségmentességi Tanács mint átvevő hatóság megkérheti a Holland Ügyvédi Kamara helyi tagozatának az elnökét, hogy jelöljön ki egy ügyvédet.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Nem. Az ügyvédje munkadíját részben Ön fizeti. Ha bírósághoz fordul, bírósági illetéket is kell fizetnie. Akkor is előfordulhat, hogy díjakat kell fizetnie, ha külső szakértők vagy bírósági végrehajtó szolgáltatásait kell igénybe vennie. Végül pedig, ha a bíróság Ön ellen dönt, kötelezhetik Önt az eljárás költségeinek a viselésére (ideértve a másik fél költségeit is).

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Ön. Azonban előfordulhat, hogy a saját tagállamban költségekhez való hozzájárulást igényelhet.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Igen.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Ha az ügy eredményeként Ön az adott időpontban alkalmazandó adómentes jövedelem felét meghaladó összeget kap (vagy arra jogosulttá válik), a Költségmentességi Tanács úgy határozhat, hogy visszavonja a költségmentességre való jogosultságát. Ebben az esetben úgy tekintendő, hogy Ön ki tudja fizetni a jogi segítségnyújtás költségeit.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A költségmentességre való jogosultságáról szóló, a Költségmentességi Tanács által meghozott határozat ellen a Költségmentességi Tanácsnál fellebbezhet. A fellebbezés tárgyában hozott határozatot a körzeti bíróságon (*rechtbank*) támadhatja meg, másodfokon pedig az Államtanács (*Raad van State*) közigazgatási jogi osztályához (*Afdeling bestuursrechtspraak*) fordulhat.

Utolsó frissítés: 21/06/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Költségmentesség - Ausztria

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

A polgári jogi eljárások során eljárási díjak merülnek fel, felmerülhetnek továbbá a felek részéről a szakértőnek, tolmácsnak, tanúnak fizetendő díjak, a felek és a kirendelt ügygondnok (*Kuratoren*, a távollévő fél számára, vagy ha a félnek eseti gondnokra van szüksége) utazási költségei, valamint a hirdetésmenyekkel és az ügyvédi képvisellel kapcsolatos költségek. A felek a saját költségeiket először maguk viselik; a pervesztes fél azonban a polgári eljárásban köteles megtéríteni a pernyertes fél költségeit.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

Az elégtelen pénzügyi forrásokkal rendelkező fél költségmentesség iránti kérelmet (amely az osztrák polgári eljárásban *Verfahrenshilfe* néven ismert) nyújthat be a polgári eljárás kezdeményezésekor, illetve az eljárás során bármikor. A kérelemtől függően a költségmentesség megnyilvánulhat a bírósági díjak, az egyéb díjak és az 1. pontban hivatkozott kiadások megfizetése alóli teljes körű vagy részleges mentesség formájában, valamint annak keretében ingyenesen ügyvéd is kirendelhető.

Ügyvéd kirendelése esetén a költségmentesség szintén magában foglalja az ügyvéd által az eljárást megelőzően nyújtott tanácsadást.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentességet csak akkor engedélyezik, ha az érintett fél a jövedelme, vagyona és tartási kötelezettségei alapján nem képes fedezni az 1. pontban felsorolt költségeket (vagy azok egy részét) anélkül, hogy azzal ne veszélyeztetné a szerény életszínvonalához szükséges erőforrásait.

A költségmentességet nem engedélyezik, ha az érvényesíteni kívánt kereset vagy jogvédelem nyilvánvalóan komolytalannak vagy teljességgel megalapozatlannak tűnik.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Költségmentességet a polgári és kereskedelmi jogi ügyekkel kapcsolatos valamennyi bírósági eljárásban engedélyeznek, és a kérelmezőre sem állampolgársági, sem tartózkodási hellyel kapcsolatos feltételek nem vonatkoznak.

Ha a költségmentességet engedélyezik az alapeljárásban (*Titelverfahren*), az a végrehajtási eljárásra (*Vollstreckungsverfahren*) is kiterjed. Az a személy, akinek egy másik uniós tagállamban egy konkrét jogvitára engedélyezték a költségmentességet, Ausztriában az ebben a jogvitában hozott ítélet elismerésével és végrehajtásával kapcsolatos eljárás tekintetében szintén jogosult költségmentességre.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Nem, ha azonban szükség esetén költségmentesség iránti kérelmet nyújtanak be (például ideiglenes intézkedés esetén a jogi képvisellel kapcsolatban), a bíróságnak különösen gyorsan határozatot kell hoznia. Ha az eljáró bíróság ügyvéd kirendelése révén engedélyezi a költségmentességet, az illetékes ügyvédi kamara néhány napon belül kijelöli a kérelmező képviselőjeként eljáró ügyvédet.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

Ausztriában a vonatkozó formanyomtatvány (ZPForm 1) beszerezhető személyesen bármelyik elsőfokú bíróságon (körzeti bíróság, *Bezirksgericht*, illetve regionális bíróság, *Landesgericht*), vagy az ilyen bíróságtól írásban is kérelmezhető. A formanyomtatvány azonban elérhető online is a következő címen: <https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Verfahrenshilfe.aspx>, valamint az osztrák konzulátusokon. A formanyomtatvány használata kötelező.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A költségmentesség iránti kérelem (ZPForm 1) részét képező vagyonyilatkozatot pontosan kell kitölteni, amely tartalmazza a vagyoneszközök (jövedelem és vagyoneszközök, mint például ingatlan, bankszámlaegyenleg, biztosítási kötvény stb.) és kötelezettségek (tartási kötelezettség stb.) felsorolását, valamint az egyénre és az életkörülményeire vonatkozó információkat. A releváns dokumentumokat lehetőség szerint szintén csatolni kell. A vagyonyilatkozatban történő valótlan vagy pontatlan adatszolgáltatás miatt bírság szabható ki, valamint az az esetlegesen okozott károk miatti polgári jogi felelősséget is megalapozza, illetve csalás miatt büntetőeljárást is maga után vonhat.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A költségmentesség iránti kérelmet (ZPForm 1) írásban vagy szóban kell előterjeszteni az eljáró elsőfokú bíróságon, amely határoz a költségmentesség engedélyezése vagy megtagadása felől. Az adott fél azonban a költségmentesség iránti kérelmét az ausztriai tartózkodási helye szerinti kerületi bíróságon szóban is előterjesztheti, még akkor is, ha a szóban forgó körzeti bíróság a jogvita elbírálására nem illetékes, feltéve, hogy az eljáró bíróság székhelye kívül esik azon az igazságügyi körzeten, amelyben a fél tartózkodási helye található. Ebben az esetben a kérelmet továbbítják az illetékes bíróságnak.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentesség iránti kérelemről a bíróság határoz. Ezt a határozatot kézbesítik a kérelmezőnek.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Ha a bíróság úgy határozott, hogy a költségmentesség ügyvéd kirendelését is magában foglalja, és az ügyvéd személyét már meghatározták (lásd a 11. kérdést), érdemes felvenni vele a kapcsolatot.

Általában véve a bírósági eljárás megindítása előtt javasolt egy képviselőre jogosult jogi szakembertől (ügyvéd vagy közjegyző) jogi tanácsadást igénybe venni.

Ha azonban a felet nem képviseli ügyvéd (és az ügyvédi képviselőt jogszabály nem írja elő), a félnek arra is lehetősége van, hogy a kérdéses ügy elbírálására jogosult körzeti bíróságon vagy a tartózkodási helye szerinti körzeti bíróságon szóban előterjessze a keresetét, valamint a tárgyaláson kívül szükséges összes egyéb kérelmét és bejelentését.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Ha a bíróság úgy határozott, hogy a költségmentesség ügyvéd kirendelését is magában foglalja, a helyi ügyvédi kamara a tagjai közül ábécésorrend szerint kijelöl egy ügyvédet. A kérelmező azonban konkrét ügyvédet is javasolhat. Bár ez a javaslat a helyi ügyvédi kamarára nézve nem kötelező, az indokolt javaslatot jellemzően elfogadják (ha az ügyvéd ahhoz hozzájárul, és például már ismeri az ügyet).

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A bíróság mérlegelési jogkörében eljárva teljes körű költségmentességet engedélyezhet, vagy a kérelmezőt az anyagi helyzetére és a várható költségekre figyelemmel csak bizonyos díjak megfizetése alól mentesíti. A költségmentesség az alábbiakra terjedhet ki:

ideiglenes mentesség a bírósági díjak, a tanú és a szakértő díjának, a szükséges hirdetések költségeinek, az ügygondnok költségeinek, valamint az ügygondnok vagy az ügyvéd készpénz jellegű kiadásainak megfizetése alól; mentesség az ellenérdekű fél költségeinek fedezetéül szolgáló összeg letétbe helyezése alól;

bírósági tisztviselő, vagy szükség esetén ügyvéd általi képviselet;

ez eljárást lefolytató bíróság előtti meghallgatás vagy a tényállás előadása érdekében a fél részéről felmerült szükséges utazási költségek megtérítése.

Ha azonban a bíróság Ön ellen határoz, a pernyertes fél oldalán felmerült eljárás költségeket meg kell térítenie.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Ha olyan egyéb szükséges költségei merülnek fel, amelyeket az engedélyezett költségmentesség a bíróság határozata szerint nem fedez, e költségeket legalább ideiglenesen Önnek kell viselnie. Polgári ügyben azonban a pervesztes fél köteles utólag arányosan megtéríteni az ellenérdekű fél költségeit a kereset azon része tekintetében, amelyre nézve pervesztes lett (ha például a felperes a keresete kétharmad része tekintetében pernyertes, míg az alperes egyharmad részben pernyertes, az alperes jellemzően viseli a saját költségeit, és a felperes oldalán felmerült szükséges költségek egyharmadát köteles megtéríteni).

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

A költségmentesség az eljárás összes szakaszára kiterjed a jogvita lezárásáig (valamint szintén kiterjed az esetlegesen később megindított végrehajtási eljárásra). Így a költségmentesség az esetleges fellebbezésre (illetve fellebbezési eljárásra) is kiterjed.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

A bíróságnak meg kell állapítania a költségmentesség megszűnését, ha kiderül, hogy többé nem teljesülnek azok a feltételek, amelyek alapján a költségmentességet eredetileg engedélyezték (ha megváltozik a fél anyagi helyzete, vagy az esetleges további kereset vagy jogvédelem komolytalannak vagy teljességgel megalapozatlannak tűnik), illetve a bíróságnak a költségmentességet vissza kell vonnia, ha bizonyítható, hogy a költségmentességre vonatkozó feltételek annak engedélyezésekor nem álltak fenn. Az utóbbi esetben a félnek vissza kell fizetnie a kapott összegeket, és ki kell fizetnie a számára kirendelt ügyvéd munkadíját annak díjszabása alapján.

Az a fél, aki elegendő pénzügyi forrásra tesz szert az eljárás lezárulásától számított 3 éven belül, köteles visszafizetni a költségmentesség összegét, feltéve, hogy arra anélkül képes, hogy veszélyeztetné azokat az erőforrásait, amelyek szükségesek egy szerény életszínvonal fenntartásához. A bíróság a fél anyagi helyzetének értékelése érdekében felkéri a felet, hogy nyújtson be naprakész vagyonynyilatkozatot (általában az eljárás lezárultát követően egy bizonyos idő elteltével kell a ZPForm 1 dokumentumot benyújtani). Ha a vagyonynyilatkozatot a szükséges dokumentumokkal együtt a bíróságnak nem nyújtják be határidőben, a bíróság költségmentességet hatályon kívül helyezi, és a kérdéses összegeket visszafizetetheti.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A költségmentességet megtagadó határozattal szemben fellebbezés nyújtható be a másodfokú bírósághoz, amely jogerős határozatot hoz. A Legfelsőbb Bírósághoz (*Oberster Gerichtshof*) további fellebbezés nem terjeszthető elő.

Utolsó frissítés: 04/08/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Költségmentesség - Portugália

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

A portugál polgári perrendtartás (*Código de Processo Civil*) 529. cikkében foglaltak szerint a bírósági eljárásban felmerülő költségek és kiadások az alábbiakat foglalják magukban:

- i. a bírósági illetékek (*taxa de justiça*);
- ii. a jogvitával kapcsolatos kiadások (*encargos*);
- iii. a felek költségei (*custas de parte*).

Ennek keretében:

- i. A bírósági illetéket minden érintett félnek meg kell fizetnie a vonatkozó bírósági eljárás megindításához. A bírósági költségeket a követelés értéke vagy összetettsége alapján számítják ki a bírósági költségekre vonatkozó portugál szabályozás (*Regulamento das Custas Processuais*) és az e szabályozáshoz csatolt táblázatok szerint. A bírósági költségeket „elszámolási egységekben” (*unidades de conta - UC*) adják meg a bírósági költségekre vonatkozó szabályozás 5. cikkében foglaltak szerint. A 2022. év végéig 1 (egy) elszámolási egység értéke 102,00 euróban van meghatározva. Ez az összeg idővel változhat.
- ii. A jogvitával kapcsolatos kiadások a bírósági eljárás eredményeképpen merülnek fel (ilyenek például a szakértőnek, a tolmácsolási szolgáltatásért stb. fizetett összegek), ha azokat a felek indítványozták vagy a bíró rendelte el – lásd a bírósági költségekre vonatkozó szabályozás 16. cikkét.
- iii. A felek költségei azok az összegek, amelyeket az egyes felek a bíróság előtti üggyel összefüggésben kifizetnek, amely összeget megtérítenek számukra, ha az ellenérdekű fél peresztes lesz, összhangban a bírósági költségekre vonatkozó szabályozás 26. cikkével (például az ügyvédnek fizetett díjjal kapcsolatos kiadások, a bíróság által kirendelt bírósági végrehajtó részvételével kapcsolatos költségek stb.).

Hasznos hivatkozások:

 [A bírósági eljárási költségekre vonatkozó szabályozás \(portugál nyelven\)](#)

 [A polgári perrendtartás \(portugál nyelven\)](#)

2 Mít jelent pontosan a költségmentesség?

Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést a 2004. július 29-i 34/2004. sz. törvény biztosítja.

A 34/2004. sz. törvény 6. cikke alapján a jogvédelem két formában áll rendelkezésre:

- i. jogi tanácsadás;
- ii. költségmentesség.

Ennek keretében:

- i. a 34/2004. sz. törvény 14. és 15. cikke szerint a jogi tanácsadás az egyes kérdésekre vagy ügyekre vonatkozó jogszabályok technikai magyarázatát foglalja magában, és azt ügyvédek nyújthatják;
- ii. a 34/2004. sz. törvény 16. cikke alapján költségmentesség az alábbi formákban létezik: mentesség a bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos egyéb kiadások megfizetése alól, jogi segítő kirendelése (például ügyvéd vagy solicitor), és a díjazásuk, valamint az egyéb költségeik (például utazási költségek) megfizetése, a bíróság által kirendelt jogi segítő (például a büntetőeljárásban az ügyvéd) díjának megfizetése, a bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos egyéb kiadások részletekben való megfizetése, jogi segítő kirendelése és a vonatkozó díjak és kiadások részletekben való megfizetése, a bíróság által kirendelt jogi segítőnek fizetendő díjak és kiadások részletekben való megfizetése, bírósági végrehajtó kirendelése és a kapcsolódó díjak megfizetése (például az idézés kézbesítése, a vagyontárgyak lefoglalása iránt szükséges intézkedések, és egyéb végrehajtási eljárások után).

Hasznos internetcím:

 [Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésről szóló, 2004. július 29-i 34/2004. sz. törvény \(portugál nyelven\)](#)

3 Jogosultak-e a költségmentességre?

A 34/2004. sz. törvény 7. cikke alapján a személyek alábbi kategóriái jogosultak jogvédelemre, ha pénzügyi nehézséget tudnak igazolni:

a portugál állampolgárok,
az Európai Unió polgárai,

azok a külföldi és hontalan személyek, akik az Európai Unió valamely tagállamában érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, az Európai Unió valamely tagállamában érvényes tartózkodási engedéllyel nem rendelkező külföldiek, ha azonos helyzetben az említett államok joga alapján a portugál állampolgároknak engedélyeznék a tartózkodást,

a nonprofit szervezetek csak költségmentesség formájában jogosultak jogvédelemre.

Megjegyzés: a profitorientált szervezetek és az egyéni tőkeegyesítő társaságok nem jogosultak jogvédelemre.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

A 34/2004. sz. törvény 17. cikke és a 46/2015. sz. miniszteri végrehajtási rendelet 7. cikke szerint a költségmentességi rendszer a következő esetekben alkalmazandó:

minden bírósági eljárásra, az ügytípustól függetlenül,

a békebírósági eljárásokra,

az alternatív vitarendezési rendszerek szerinti eljárásokra, mint amilyen az állami közvetítői eljárás (*mediação pública*), például családjogi vagy munkajogi közvetítés,

a nyilvántartó hivatalok által folytatott ügyekre,

a közjegyző által folytatott hagyatéki leltározásra,

a szabálysértési eljárásokra.

Hasznos linkek:

[Állami családjogi közvetítői rendszer \(portugál nyelven\)](#)

[Állami munkajogi közvetítői rendszer \(portugál nyelven\)](#)

[A 2015. február 23-i 46/2015. sz. miniszteri végrehajtási rendelet \(portugál nyelven\)](#)

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Sürgős esetben, ha a bírósági illetékek és a bírósági eljárással kapcsolatos egyéb kiadások fizetésének esedékességekor még nem hoztak jogerős határozatot a kérelmezett költségmentesség tárgyában, a kérelmezőnek be kell mutatnia az azt igazoló iratot, hogy kérelmezte a költségmentességet, és a következőképpen kell eljárnia (lásd a 34/2004. sz. törvény 29. cikkének (5) bekezdését).

Ha az illetékes társadalombiztosítási hivatal döntése még nem ismert, a vonatkozó fizetési határidőt a határozatnak a kérelmezővel való közléséig felfüggesztik.

Ha a társadalombiztosítási hivatal már hozott határozatot, amelyben a költségmentességet részletfizetés formájában engedélyezte, az első részlet fizetése a határozatnak a kérelmezővel való közlésétől számított 10 nap elteltével válik esedékessé, ami nem érinti az olyan ügyekben kifizetett összegek későbbi visszafizetését, amelyekben a határozatot visszavonták.

Ha a társadalombiztosítási hivatal már kibocsátotta az elutasító határozatot, a fizetés a határozatnak a kérelmezővel való közlésétől számított 10 nap elteltével válik esedékessé, ami nem érinti az olyan ügyekben kifizetett összegek későbbi visszafizetését, amelyekben a határozatot visszavonták.

Ha 30 nap eltelik anélkül, hogy a jogvédelem (jogi tanácsadás vagy költségmentesség) iránti kérelem tárgyában határozat szülné, úgy kell tekinteni, hogy a kérelemnek hallgatólagosan helyt adtak, és az érdekelt fél e hallgatólagos hozzájárulásra a kért jogvédelem formájától függően a bíróság vagy a Portugál Ügyvédi Kamara előtt hivatkozhat – lásd a 34/2004. sz. törvény 25. cikkét.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A jogi tanácsadás vagy a költségmentesség bármely egyéb formájában igényelt jogvédelem iránti kérelem benyújtásához szükséges formanyomtatvány, a költségmentesség iránti kérelemnek egy másik tagállamban történő benyújtására szolgáló formanyomtatványt is beleértve, letölthető a portugál társadalombiztosítási rendszerrel kapcsolatos honlapról [itt \(portugál nyelven\)](#)

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A kérelemhez csatolandó iratok listája megtalálható a portugál Társadalombiztosítási Intézet (*Instituto da Segurança Social, I.P.*) által kiadott „Jogvédelem – Gyakorlati útmutató” (*Guia Prático Protecção Jurídica*) c. kiadványban, amelyet a szervezet internetes honlapjának „Gyakorlati útmutatók” (*Guias Práticos*) oldalán tettek közzé, és amely bármely alábbi internetcímen elérhető:

[A portugál társadalombiztosítási rendszerrel kapcsolatos honlap](#)

[Jogvédelem - Gyakorlati útmutató \(portugál nyelven\)](#)

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A kérelem és a csatolt iratok benyújthatók személyesen, vagy megküldhetők postai úton, fax vagy e-mail útján a Társadalombiztosítási Intézet bármely olyan szervezeti egységének, amely közvetlenül a nagyközönséggel foglalkozik.

Az egyes körzetekben található társadalombiztosítási hivatalok listája és azok címe, faxszáma és e-mail-címe megtalálható [ezen az internetcímen \(portugál nyelven\)](#)

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentességet engedélyező határozatnak meg kell jelölnie, hogy a költségmentesség mely formáit hagyták jóvá; erről a kérelmező tartózkodási helye vagy székhelye szerinti társadalombiztosítási hivatal vezetője dönt. Ha a kérelmező tartózkodási helye nem Portugáliában van, ezt a határozatot azon társadalombiztosítási hivatal vezetője hozza meg, amelyhez a kérelmet benyújtották – lásd a 34/2004. sz. törvény 20. és 29. cikkét.

A 34/2004. sz. törvény 26. cikke alapján a kérelmezőt értesíteni kell a költségmentesség iránti kérelemnek helyt adó határozatról. Ezt az értesítést főszabály szerint a kérelmező által a formanyomtatványon levelezési címként megadott címre kézbesítik.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A kérelmezőt, amennyiben jogi segítséget rendelnek ki az érdekében, értesítik az érintett jogi segítő irodájának címéről, valamint arról is tájékoztatják, hogy a kérelmező a jogi segítővel köteles mindenben együttműködni, ennek elmaradása esetén ugyanis visszavonható a költségmentesség.

Ahhoz, hogy érvényesüljön a bíróság előtt felmerült bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos kiadások alóli teljes körű vagy részleges mentesség, a kérelmezőnek a bírósági illeték megfizetésére előírt határidőn belül be kell mutatnia az azt igazoló dokumentumot, hogy számára költségmentességet engedélyeztek.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A jogi segítő a Portugál Ügyvédi Kamara rendeli ki, amely erről a 34/2004. sz. törvény 30. és 31. cikke szerint értesíti a kérelmezőt.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A költségmentesség a 34/2004. sz. törvény 16. cikkében foglalt kiadásokat fedezi, amelyek a következők:

a bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos egyéb kiadások,

a jogi segítőnek fizetendő díjak,

a bíróság által kirendelt jogi segítőnek fizetendő díjak,

a bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos egyéb kiadások részletekben való megfizetése,

a jogi segítőnek fizetendő díjak részletekben való megfizetése,

a bíróság által kirendelt jogi segítőnek fizetendő díjak részletekben való megfizetése,

a kirendelt bírósági végrehajtó költsége,

a jogvita határokön átnyúló jellegéből fakadó kiadások megfizetése, amennyiben a kérelmező tartózkodási helye másik tagállamban van.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

A 34/2004. sz. törvény 29. cikkének (4) és (5) bekezdése alapján a fennmaradó költségeket a kérelmezőnek kell viselnie. Mindazonáltal a kérelmezőnek a pernyertessége esetén a bírósági költségekre vonatkozó szabályozás 26. cikkében foglaltak szerint a felek eljárási költségeit megtérítik.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Igen, a költségmentesség a fellebbezés során is fennmarad, és kiterjed az összes olyan későbbi eljárásra, amely összefügg azzal a jogvitával, amelyre a költségmentességet engedélyezték. A költségmentesség az alapeljárásra is vonatkozik, ha azt bármelyik kapcsolódó eljárásban megítélték. A költségmentesség a végrehajtási eljárásban is fennmarad, ha az olyan eljárásban hozott bírósági határozatból ered, amelyben a költségmentességet engedélyezték – lásd a 34/2004. sz. törvény 18. cikkét.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Igen, a költségmentesség az eljárás lezárultát megelőzően teljeskörűen vagy részlegesen megszüntethető a 34/2004. sz. törvény 10. cikkében foglalt esetekben. Ilyen eset az, ha a kérelmező vagy a családtagjai később elegendő anyagi forrásra tesznek szert. Ilyenkor a kérelmező feladata bejelenteni, hogy jogvédelem nélkül is képes boldogulni teljes egészében vagy részben, ellenkező esetben alkalmazhatók vele szemben a törvényben előírt szankciók.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

Ha a társadalombiztosítási hivatal úgy dönt, hogy a kérelmet, részben vagy teljes egészében, elutasítja, e szándékáról a kérelmezőt írásban értesíti, és a kérelmezőnek a válaszára 10 napot biztosít. A kérelmező a válaszirathoz hiányzó dokumentumokat vagy az érvelését alátámasztó iratokat csatolhatja. Ha a kérelmező 10 munkanapon belül nem válaszol, a határozat véglegessé válik, és a kérelmezőnek nem küldenek további levelet – lásd a 34/2004. sz. törvény 37. cikkét, amely a portugál közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyvre (*Código do Procedimento Administrativo*) hivatkozik.

A kérelmező a társadalombiztosítási hivatal határozatát bíróság előtt megtámadhatja. Ebben az esetben a kérelmezőnek 15 napon belül a határozat megtámadására irányuló írásbeli kérelmet kell benyújtania annál a társadalombiztosítási hivatalnál, amely a határozatot meghozta. A társadalombiztosítási hivatal visszavonhatja a határozatot. Ha a társadalombiztosítási hivatal a határozatot nem vonja vissza, az ügyet továbbítja a bíróságra – lásd a 34/2004. sz. törvény 26. és 28. cikkét.

Utolsó frissítés: 08/04/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Költségmentesség - Románia

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Állami költségmentesség az alábbi formákban nyújtható:

a képviselet, jogi segítségnyújtás és adott esetben a kirendelt vagy választott ügyvéd díjának megfizetése valamely jog vagy jogos érdek gyakorlásának vagy védelmének biztosítása érdekében a bíróság előtt vagy a jogvita elkerülése érdekében, a továbbiakban: ügyvédi segítség;
az eljárás során igénybe vett szakértőnek, fordítónak vagy tolmácsnak fizetett díjazás a bírósági vagy igazságügyi hatóság jóváhagyása esetén, amennyiben annak megfizetése az állami költségmentességet kérelmező személy törvényi kötelessége;

a bírósági végrehajtó díjának megfizetése;

a jogszabályokban foglaltak szerint mentesség a jogi költségek megfizetése alól, e költségek csökkentése, átütemezése vagy a fizetés elhalasztása, a végrehajtási szakaszban esedékes költségeket is beleértve.

Amennyiben állami költségmentességben uniós tagállamok állampolgárai vagy valamely tagállam területén lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező egyéb személyek részesülnek, a jóváhagyott állami költségmentesség az alábbiakat is magában foglalhatja:

a bíróság vagy az igazságügyi hatóság által kért és az ügy megoldásához szükséges, a kedvezményezett által benyújtott iratok fordításának költségei, valamint az előterjesztett vagy átvett kapcsolódó kérelmek és iratok mentessége élveznek a felülhitelesítés és a hasonló alakítások alól;

a bíróság, illetve az igazságügyi hatóság előtti eljárásban igénybe vett tolmácsolás;

a segítségnyújtás kedvezményezettje vagy más személy részéről felmerült utazási költségek, amennyiben a bíróság vagy az igazságügyi hatóság felhívására Romániába kell utaznia, vagy ha jogszabály kötelezően előírja e személyek bármelyikének személyes megjelenését.

Az a jogosult személy, aki megfelel a 3. kérdésben meghatározott feltételeknek, szintén jogosult a közvetítőnek fizetett díj megtérítésére, amennyiben igazolja, hogy a bírósági eljárás megindítása előtt a jogvita tárgyában közvetítői eljárásban vett részt, vagy ha a bírósági eljárás megindítása után, azonban még az első tárgyalást megelőzően közvetítés igénybevételét kéri.

Állami költségmentesség bármely fent említett módon, önállóan vagy együttesen is nyújtható. Az akár önállóan, akár együttesen, ügyvéd, szakértő, fordító, tolmács vagy bírósági végrehajtó által nyújtott bármilyen segítség formájában egyéves időszak során biztosított állami költségmentesség értéke nem haladhatja meg a nemzeti bruttó minimálbér tízszeresét a költségmentesség iránti kérelem benyújtásának évében.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 1. és 20. cikke)

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

Az állami költségmentesség az állam által engedélyezett segítségnyújtás egy formája, amelynek célja a tisztességes eljáráshoz való jog biztosítása és az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférés védelme, hogy ezáltal biztosítani lehessen bizonyos jogok vagy jogszerű érdekek bírósági eljárás útján történő érvényesítését, a bírósági határozatok és más végrehajtható jogcímek végrehajtását is beleértve.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 1. cikke)

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Bármely természetes személy kérelmezhet állami költségmentességet, ha egyes eljárások tekintetében nem képes fizetni a jogi költségeket, vagy valamely jog vagy jogos érdek bíróság előtti védelme érdekében igénybe vett jogi tanácsadással összefüggésben felmerült költségeket anélkül, hogy azzal a saját vagy a családja megélhetését veszélyeztetné.

A család alatt a házastárs, a gyermek vagy egyéb 18 év alatti közvetlen leszármazó értendő, akit a kérelmező eltart, valamint a 18 év feletti gyermek és egyéb közvetlen leszármazó a 26. életéve betöltéséig, ha tanulmányokat folytat és a kérelmező tartja el. Szintén családtagnak minősül az a személy, akinek a lakóhelye vagy tartózkodási helye, illetve a háztartása közös a kérelmezővel, az ő 18 év alatti gyermeke és egyéb közvetlen leszármazója, akit a kérelmező tart el, valamint a 18 év feletti gyermeke és egyéb közvetlen leszármazója a 26. életéve betöltéséig, ha tanulmányokat folytat és a kérelmező tartja el.

Azok a személyek, akiknek a havi nettó átlagjövedelme családtagonként nem érte el a 300 román lejt a kérelem benyújtását megelőző utolsó két hónapban, állami költségmentességre jogosultak. Ebben az esetben az állami költségmentesség körébe tartozó összegeket teljes egészében az állam viseli. Ha a havi nettó átlagjövedelem családtagonként nem érte el a 600 román lejt a kérelem benyújtását megelőző utolsó két hónapban, az állami költségmentességbe

tartozó összegek felét viseli az állam. A jövedelemküszöbök összegét és az állami költségmentesség körében engedélyezhető felső összeghatárt kormányhatározat módosíthatja.

Állami költségmentesség egyéb esetekben is engedélyezhető a kérelmező szükségleteivel arányosan, ha a tényleges vagy becsült jogi költségek vélhetően korlátoznák a kérelmező tényleges hozzáférését az igazságszolgáltatáshoz, figyelemmel arra is, hogy a kérelmező lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban és Romániában a megélhetési költségek eltérőek lehetnek.

A jövedelem megállapítása során figyelembe veszik a szokásos jövedelmeket, mint amilyen a bér, juttatás, díjazás, járadék, bérleti díj, kereskedelemből vagy önálló vállalkozói tevékenységből származó nyereség és más hasonló bevételek, valamint a rendszeresen esedékes összegeket, mint például a bérleti díjak és a tartási kötelezettségek.

Az állami költségmentességet a kérelmező anyagi helyzetétől függetlenül engedélyezik, ha különös jogszabály rendelkezik a jogi segítségnyújtásra vagy ingyenes jogi segítségnyújtásra való jogosultságról speciális körülmények által indokolt védelmi intézkedésként, például kiskorúság, fogyatékoság, bizonyos jogállás vagy egyéb hasonló körülmény esetén. Ebben az esetben az állami költségmentességet a jövedelmi feltétel teljesülése nélkül engedélyezik, de csak azokból a rendkívüli körülményekből eredő vagy azokkal összefüggő egyes jogok vagy jogos érdekek védelme vagy elismerése érdekében, amely a jogszabályok alapján indokolták a jogi segítségnyújtáshoz való jog vagy az ingyenes jogi segítségnyújtáshoz való jog elismerését.

Az állami költségmentességre való jogosultság megszűnik a fél halálával vagy ha a fél anyagi helyzete oly mértékben javul, hogy képes fedezni az eljárási költségeket.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 4., 5., 8., 81., 9., 10., 101., 2., 21. és 50. cikke)

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Az e sürgősségi kormányrendelet által biztosított állami költségmentességet polgári, kereskedelmi jogi, közigazgatási, munkajogi és szociális biztonsági ügyekben, valamint a büntetőügyek kivételével egyéb ügyekben is engedélyezik.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 3. cikke)

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

A jogi segítségnyújtással kapcsolatos ügyekre nem vonatkoznak különös sürgősségi eljárások.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

Az e fejezet szerint előterjesztett állami költségmentesség iránti kérelmet a hivatkozott sürgősségi rendelet elválaszthatatlan részét képező Mellékletben foglalt, a kérelemre szolgáló formanyomtatványon kell benyújtani *(a 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 49. cikke)*.

FORMANYOMTATVÁNY

költségmentesség iránt az Európai Unió egy másik tagországában benyújtott kérelemhez

Kitöltési útmutató:

1. A kérelemre szolgáló formanyomtatvány kitöltése előtt olvassa el alaposan a következő utasításokat.
2. A kérelmet kitöltő személynek az ezen formanyomtatványban kért összes információt meg kell adnia.
3. A pontatlan, nem helytálló vagy hiányos információ késleltetheti a kérelem feldolgozását.
4. Hamis vagy hiányos információ szolgáltatása a kérelemben negatív következményekkel járhat, és a költségmentesség iránti kérelmet elutasíthatják; illetve vádemelésre is sor kerülhet.
5. Mellékeljen minden igazoló okmányt.
6. Vegye figyelembe, hogy ez a kérelem nincs kihatással azokra a határidőkre, amelyeket a bírósági eljárás megindításakor kell betartani.
7. A kérelmet lássa el dátummal és aláírással.

A1. A kérelmező személyes adatai

Vezetéknév és utónév

Születési idő és hely

Személyi azonosító szám

Cím (lakóhely vagy tartózkodási hely)

.....

Tel./Fax/E-mail

A2. A jogi képviselő személyes adatai (szülő, gyám, gondnok stb.), amennyiben alkalmazandó (kitöltendő, ha a kérelmező jogi képvisellel rendelkezik)

Vezetéknév és utónév

Születési idő és hely

Személyi azonosító szám

Cím

Tel./Fax/E-mail

A3. A kérelmező ügyvédjének személyes adatai, amennyiben alkalmazandó (kitöltendő, ha a kérelmező már rendelkezik ügyvéddel)

Vezetéknév és utónév

Cím

Tel./Fax/E-mail

B. Információ azon jogvitáról, amelyre nézve a költségmentességet kérelmezik

Mellékelje minden igazoló okmány másolati példányát.

B1. A jogvita természete (házasság felbontása, foglalkoztatás stb.)

B2. A jogvita értéke, amennyiben pénzben kifejezhető, és a pénznem, amelyben a jogvita értékét meghatározták

B3. A jogvita körülményeinek ismertetése, amelyre vonatkozóan az állami költségmentességet kérelmezték (ideértve a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot, a meghallgatás időpontját, a bizonyítást stb.)

C. Az eljárás részletei

Mellékelje minden igazoló okmány másolati példányát.

C1. Az eljárásban betöltött vagy várható jogállása (felperes vagy alperes)

Írja le a vizsgálat céljából benyújtott kereset tárgyát

.....

Az ellenérdekű fél neve és elérhetősége

.....
C2. A jelen kérelemben kért sürgős intézkedés különös indoka, amennyiben alkalmazandó

C3. Sorolja fel a kérelem által fedezendő költségeket (ikszelje be)

a) ügyvédi segítség

b) szakértői díj

c) az eljárás során igénybe vett fordító vagy tolmács díja

d) a bírósági végrehajtó díjának megfizetése

e) a jogszabályokban foglaltak szerint mentesség a jogi költségek és/vagy biztosítékok megfizetése alól, e költségek csökkentése, átütemezése vagy a fizetés elhalasztása, a végrehajtási szakaszban esedékes díjakat és biztosítékokat is beleértve

C4. Jelölje meg, hogy az állami költségmentességet az alábbiak közül mire igényli:

Peren kívüli eljárás keretében igénybe vett ügyvédi segítség

Bírósági eljárás megindítását megelőzően igénybe vett ügyvédi segítség

Folyamatban lévő bírósági eljárásban igénybe vett ügyvédi segítség (konzultáció és/vagy képviselet). Ebben az esetben részletezze az alábbiakat:

– nyilvántartási szám

– a bírósági tárgyalások időpontja

– a bíróság neve

– a bíróság címe

Bírósági ítélettel szembeni bírósági jogorvoslati eljárásban igénybe vett ügyvédi segítség. Ebben az esetben részletezze az alábbiakat:

– a bíróság neve

– az ítélet kelte

– a segítség kérelmezésének indoka

– az ítélet elleni fellebbezés

Végrehajtási eljárásban igénybe vett ügyvédi segítség. Ebben az esetben részletezze az alábbiakat:

– a bíróság neve

– a határozathozatal napja vagy valamely más végrehajtható okirat kibocsátásának dátuma.

C6. Jelölje meg, hogy van-e olyan biztosítása vagy egyéb jogosultsága, illetve eszköze, amely teljes mértékben vagy részlegesen képes fedezni a jogi költségeket.

Ez esetben szolgáljon részletes információval:

.....
.....
D. Családi helyzet

Hányan élnek az Ön háztartásában? | _____ |

Határozza meg, hogy ezek a személyek milyen viszonyban állnak Önnel

| Vezetéknév és | A kérelmezőhöz | Születési idő | Ez a | A |

| utónév | fűződő viszony | (kiskorú | személy | kérelmező |

| | | gyermek esetében) | anyagilag függ | anyagilag függ |

| | | | a kérelmezőtől? | ettől a személytől? |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

|||| _ | _ |

|||| | | | |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

|||| _ | _ |

|||| | | | |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

Van olyan, Önnel nem egy háztartásban élő személy, aki anyagilag függ Öntől?

| Vezetéknév és utónév | A kérelmezőhöz fűződő viszony | Születési idő |

| | | (kiskorú gyermek esetében) |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

||||

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

||||

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

||||

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

Van olyan, Önnel nem egy háztartásban élő személy, akitől Ön anyagilag függ?

Vezetéknév és utónév A kérelmezőhöz fűződő viszony	
_____	_____

E. Pénzügyi információk

Adjon meg minden információt saját magáról, élettársáról vagy házastársáról, minden olyan személyről, aki Öntől anyagilag függ, vagy adott esetben minden olyan személyről, akitől Ön anyagilag függ.

Amennyiben Ön más pénzügyi hozzájárulásban részesül, mint attól, az Önnel nem együtt élő személytől kapott tartás, akitől Ön anyagilag függ, az ilyen juttatásokat az E.1. táblázat „Egyéb bevétel” rovatában adja meg.

Amennyiben más személynek nyújt pénzügyi hozzájárulást, nem pedig az olyan Önnel együtt élő személynek, aki Öntől anyagilag függ, az ilyen juttatásokat az E.3. táblázat „Egyéb kiadások” rovatában adja meg.

Mellékeljen minden, a fent előadott körülményeket igazoló okmányt.

A táblázat kitöltésekor adja meg az összegek pénzemét, ha azokat nem román lejben határozza meg,

E.1. Havi jövedelemre I. Kérelmező II. Házastárs vagy III. Eltartott IV. A kérelmezőt	
vonatkozó adatok élettárs személyek támogató	

személyek	_____
Kereset,	_____
juttatások:	_____
_____	_____
Üzleti nyereség:	_____
_____	_____
Nyugdíjak:	_____
_____	_____
Jövedelem:	_____
_____	_____
Állami	_____
juttatások:	_____
_____	_____
1. támogatások:	_____
_____	_____
2. munkanélküli ellátás	_____
és szociális biztonsági	_____
ellátás:	_____
_____	_____
Egyes ingó	_____
vagyon tárgyakon	_____
vagy ingatlanon fennálló	_____
jogosultságból származó bevétel:	_____
_____	_____
Egyéb bevétel:	_____
_____	_____
ÖSSZESEN:	_____
_____	_____

E.2. Tulajdon I. Kérelmező II. Házastárs vagy III. Eltartott IV. A kérelmezőt	
élettárs személyek támogató	

személyek	_____
_____	_____
lakhelyként használt	_____
ingatlan:	_____
_____	_____
Egyéb épület:	_____
_____	_____
Földterület:	_____
_____	_____
Megtakarítások:	_____
_____	_____
Részvények:	_____
_____	_____

Gépjárművek: | | | | |

| | | | |

Egyéb vagyontárgyak: | | | | |

| | | | |

ÖSSZESEN: | | | | |

| | | | |

E.3. Havi |I. Kérelmező |II. Házastárs vagy|III. Eltartott|IV. A kérelmezőt |

|kiadások |lélettárs |személyek |támogató|

| | | | |

| | | | |személyek|

| | | | |

Adók: | | | | |

| | | | |

|Társadalombiztosítási | | | | |

|járulék:| | | | |

| | | | |

Helyi adók: | | | | |

| | | | |

Jelzálog- | | | | |

|kifizetések: | | | | |

| | | | |

|Bérleti díj és lakhatási | | | | |

kiadások: | | | | |

| | | | |

|Iskoláztatási | | | | |

költségek: | | | | |

| | | | |

|Gyermekgondozási | | | | |

költségek | | | |

|: | | | | |

| | | | |

|Részletfizetések: | | | | |

| | | | |

|Kölcsönök | | | | |

|visszafizetése: | | | | |

| | | | |

|Más személynek valamely jogi kötelezettség | | | | |

|alapján | | | | |

|fizetett tartás: | | | | |

| | | | |

|Egyéb kiadások: | | | | |

| | | | |

ÖSSZESEN: | | | | |

| | | | |

Becsületszavamra kijelentem, hogy a megadott információk megfelelnek a valóságnak és hiánytalanok, valamint kötelezettséget válllok arra, hogy az anyagi helyzetemben bekövetkező bármely változást haladéktalanul bejelentem az eljáró hatóságnak.

Kelt (hely)

(dátum)

Aláírás

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

Az állami költségmentesség iránti kérelmet írásba foglalják, és abban ki kell térni az eljárás tárgyára és jellegére, amelyre az állami költségmentességet kérelmezik, a kérelmező és a családtagjai személyazonosságára, a személyi azonosító számára, lakóhelyére és anyagi helyzetére, és ahhoz mellékelik a kérelmező és a családja jövedelmét alátámasztó okmányokat, valamint a tartási vagy fizetési kötelezettségeket igazoló iratokat. A kérelemhez szintén csatolni kell a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy az elmúlt 12 hónapban részesült-e állami költségmentességben, azt milyen formában, mely ügyre vonatkozóan és milyen összegben kapott.

A bíróság a felektől kérheti egyes körülmények tisztázását és igazolását, illetve írásbeli tájékoztatást kérhet az illetékes hatóságoktól.

A peren kívüli segítségnyújtást az egyes ügyvédi kamarák mellett létrehozott költségmentességi szolgálat kérelemre engedélyezi, amelynek mintáját a Költségmentességi Koordinációs Szervezet hagyja jóvá, és amely tartalmazza a költségmentesség iránti kérelem tárgyát és jellegét, a kérelmező és a családtagjai személyazonosságát, a személyi azonosító számát, a lakóhelyét és az anyagi helyzetét, mellékelve az ezeket, illetve a kérelmező és a családja jövedelmét alátámasztó okmányokat, valamint a tartási vagy fizetési kötelezettségeket igazoló iratokat.

A kérelemhez szintén csatolni kell a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy az elmúlt 12 hónapban részesült-e állami költségmentességben, azt milyen formában, mely ügyre vonatkozóan és milyen összegben kapott.

A kérelmező az anyagi helyzetét elsősorban az alábbi iratokkal igazolja:

a) a kérelmező és a családtagjai jövedelemigazolása; az anyakönyv és, adott esetben, a gyermekek születési anyakönyvi kivonata; adott esetben a kérelmező vagy a gyermek fogyatékosági igazolása; nyilatkozat arról, hogy a kérelmezőnek és a családtagjainak nincs egyéb bevétele; nyilatkozat a kérelmező és a családja vagyonáról; Nyilatkozat, amelyben a kérelmező és/vagy a másik szülő kijelenti, hogy a gyermeket nem helyezték el, illetve nem vették gondozásba valamely elismert magánszervezetnél vagy közszolgáltatnál, vagy jogi személynél; az illetékes hatóság igazolása a kérelmező nevén

vagy, adott esetben, a családtagjai nevén lévő adóköteles vagyontárgyak bevallásáról; a költségmentességhez való jog jogszabály szerinti megállapításához szükséges egyéb iratok.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 14. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 73. cikke).

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

Az állami költségmentesség iránti kérelmet az abban az ügyben eljáró bíróságnak kell címezni, amelyre a költségmentességet kérelmezik; az ítélet végrehajtása érdekében kérelmezett állami költségmentesség esetén a kérelem a végrehajtó bíróság hatáskörébe tartozik. Ha az illetékes bíróság nem határozható meg, az a kerületi bíróság jár el, amelynek az illetékességi területén a kérelmező lakóhelye vagy tartózkodási helye található.

Ha az állami költségmentességet folyamatban lévő bírósági eljárásban kérelmezik, az állami költségmentesség iránti kérelme(ke)t, adott esetben, az alapkeresetet elbíráló bírói tanács bírálja el.

Az állami költségmentességet az eljárás során bármikor engedélyezik, kezdve a kérelem érdekelt fél általi benyújtásának időpontjától, és fennáll a teljes eljárási szakaszban, amelyben azt kérelmezték. Az állami költségmentesség iránti kérelem után nem kell illetékbevételetet fizetni.

A bírósági jogorvoslati eljárásra az állami költségmentességet új kérelem alapján engedélyezhetik. A bírósági jogorvoslati eljárásra benyújtott állami költségmentesség iránti kérelmet annak a bíróságnak kell címezni, amelynek az ítéletével szemben a fellebbezési határidőn belül a fellebbezést be kell nyújtani, és a kérelmet soron kívül bírói tanács bírálja el, amely nem lehet azonos az ügy érdemében eljáró bírói tanáccsal.

Az állami költségmentesség iránti kérelem előterjesztésével a fellebbezési határidő egyetlen alkalommal megszakad, ha a kérelmező az alátámasztó okmányokat legfeljebb tíz napon belül benyújtja. Az állami költségmentesség iránti kérelmet elbíráló, vagy adott esetben a felülvizsgálati kérelmet elfogadó vagy elutasító határozat közlése időpontjától a fellebbezési határidő újrakezdődik.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek helyt adnak, a bíróság a döntést haladéktalanul közli a kérelmezővel és az ügyvédi kamarával. Az ügyvédi kamara 48 órán belül kirendel egy ügyvédet, aki szükség szerint bármely fellebbezési bíróság előtt eljárhat. Az ügyvéd kirendelésének időpontját és annak részleteit legkésőbb 48 órán belül közli a bírósággal és a kérelmezővel. Az ügyvéd kirendelésének időpontjától a fellebbezési határidő számítása újrakezdődik.

A peren kívüli segítségnyújtást az egyes ügyvédi kamaráknál létrehozott költségmentességi szolgálat kérelemre engedélyezi, amelynek mintáját a Költségmentességi Koordinációs Szervezet hagyja jóvá, és amely tartalmazza a költségmentesség iránti kérelem tárgyát és jellegét, a kérelmező és a családtagjai személyazonosságát, a személyi azonosító számát, a lakóhelyét és az anyagi helyzetét, mellékelve az ezeket, illetve a kérelmező és a családja jövedelmét alátámasztó okmányokat, valamint a tartási vagy fizetési kötelezettségeket igazoló iratokat.

A kérelemhez szintén csatolni kell a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy az elmúlt 12 hónapban részesült-e állami költségmentességben, azt milyen formában, mely ügyre vonatkozóan és milyen összegben kapott.

A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet a költségmentességi szolgálathoz kell benyújtani, és azt a nyilvántartásba vétel időpontjától számított legkésőbb 15 munkanapon belül helyt adó vagy, adott esetben, elutasító határozatban bírálják el. A határozatot az annak kibocsátásától számított öt munkanapon belül kézbesítik a kérelmezőnek. A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet elutasító határozat a kézbesítésétől számított öt napon belül megtámadható az Ügyvédi Kamarák Tanácsa előtt. Az elutasító határozattal szembeni kifogásokat az Ügyvédi Kamarák Tanácsa soron kívül bírálja el az Ügyvédi Kamarák Tanácsának első ülésén.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 11., 12. és 13. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 73. cikke).

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A bíróság az állami költségmentesség iránti kérelmet a felek idézése nélkül, tanácsban meghozott indokolással ellátott határozatban bírálja el. Az érdekelt fél az állami költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a határozat kézbesítésétől számított öt napon belül. A felülvizsgálati kérelmet tanácsban eljárva, egy másik ítélező testület bírálja el, és a bíróság jogerős határozatot hoz.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek ügyvéd általi segítségnyújtás formájában adtak helyt, e kérelmet és a helyt adó határozatot haladéktalanul megküldik a bíróság illetékességi területén eljáró ügyvédi kamara elnökének. Az ügyvédi kamara elnöke vagy az elnök által e feladattal megbízott ügyvéd a költségmentességi nyilvántartásban felsorolt ügyvédek közül három napon belül kirendel egyet, akinek a határozatot a kirendelésről szóló értesítővel együtt megküldi. Az ügyvédi kamara elnöke az állami költségmentesség kedvezményezettjét a kirendelt ügyvéd nevével is tájékoztatja. Az állami költségmentesség kedvezményezettje egy meghatározott ügyvéd kirendelését is kérheti, ha az ügyvéd ahhoz a jogszabályok szerint hozzájárul.

A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet az egyes ügyvédi kamarák mellett létrehozott költségmentességi szolgálathoz kell benyújtani, és azt a nyilvántartásba vétel időpontjától számított legkésőbb 15 munkanapon belül helyt adó vagy, adott esetben, elutasító határozatban bírálják el. A határozatot az annak kibocsátásától számított öt munkanapon belül kézbesítik a kérelmezőnek. Az illetékes ügyvédi kamara elnöke a peren kívüli segítségnyújtást engedélyező határozat alapján kirendel egy ügyvédet az ügyvédi kamara költségmentességi nyilvántartásából. Az ügyvédi kamara elnöke, ha nincs akadálya, engedélyezi, hogy a peren kívüli segítségnyújtást a költségmentesség kedvezményezettje által választott ügyvéd biztosítsa.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 15. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 73. cikke).

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Az ügyvéd általi segítségnyújtás formájában biztosított állami költségmentességet a költségmentességre, illetve az ingyenes költségmentességre vonatkozó, az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., újból kihirdetett, módosított és kiegészített törvénnyel összhangban engedélyezik.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek ügyvéd általi segítségnyújtás formájában adtak helyt, e kérelmet és a helyt adó határozatot haladéktalanul megküldik a bíróság illetékességi területén eljáró ügyvédi kamara elnökének. Az ügyvédi kamara elnöke vagy az elnök által e feladattal megbízott ügyvéd a költségmentességi nyilvántartásban felsorolt ügyvédek közül három napon belül kirendel egyet, akinek a határozatot a kirendelésről szóló értesítővel együtt megküldi. Az ügyvédi kamara elnöke az állami költségmentesség kedvezményezettjét a kirendelt ügyvéd nevével is tájékoztatja. Az állami költségmentesség kedvezményezettje egy meghatározott ügyvéd kirendelését is kérheti, ha az ügyvéd ahhoz a jogszabályok szerint hozzájárul.

Az ügyvéd általi segítségnyújtás peren kívüli segítségnyújtás is lehet, és az konzultációs tevékenységet, megkereséseket, kérelmek és értesítések benyújtását, vagy egyéb hasonló eljárási cselekmények kezdeményezését, valamint az ügyfél hatóságok vagy intézmények előtti képviselőletét foglalja magában, az igazságügyi vagy igazságügyi hatáskörrel rendelkező hatóságok kivételével, bizonyos jogok vagy jogos érdekek érvényesítése érdekében. A peren kívüli segítségnyújtás eredményeképpen a kérelmező a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban egyértelmű és hozzáférhető információk birtokába kell hogy kerüljön az illetékes intézményekről, valamint, lehetőség szerint, a kérelmező által hivatkozott jog vagy érdek elismerése, megítélése vagy érvényesítése iránt jogszabályban előírt követelményekről, határidőkről és eljárásokról. A peren kívüli segítségnyújtást az 51/1995. sz., újból kihirdetett, módosított és kiegészített törvény szerint engedélyezik.

A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet az egyes ügyvédi kamarák mellett létrehozott költségmentességi szolgálathoz kell benyújtani, és azt a nyilvántartásba vétel időpontjától számított legkésőbb 15 munkanapon belül helyt adó vagy, adott esetben, elutasító határozatban bírálják el. A határozatot

az annak kibocsátásától számított öt munkanapon belül kézbesítik a kérelmezőnek. A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet elutasító határozat a kézbesítésétől számított öt napon belül megtámadható az Ügyvédi Kamarák Tanácsa előtt. Az elutasító határozattal szembeni kifogásokat az Ügyvédi Kamarák Tanácsa soron kívül bírálja el az Ügyvédi Kamarák Tanácsának első ülésén.

Az illetékes ügyvédi kamara elnöke a peren kívüli segítségnyújtást engedélyező határozat alapján kirendel egy ügyvédet az ügyvédi kamara költségmentességi nyilvántartásából. Az ügyvédi kamara elnöke, ha nincs akadálya, engedélyezi, hogy a peren kívüli segítségnyújtást a költségmentesség kedvezményezettje által választott ügyvéd biztosítsa.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek a szakértőnek, fordítónak vagy tolmácsnak fizetett díj formájában adnak helyt, a költségmentességet engedélyező határozat az e személyeknek járó ideiglenes díjat is megállapítja. A bíróság a végleges díjat azt követően határozza meg, hogy teljesítették azt a szolgáltatást, amelyre az ideiglenes díjat kifizették.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek a bírósági végrehajtónak fizetett díj formájában adnak helyt, a költségmentességet engedélyező határozat a bírósági végrehajtónak járó ideiglenes díjat is megállapítja annak függvényében, hogy az adott időpontban az ügy mennyire összetett. A kérelmet és az azt jóváhagyó határozatot amint lehet megküldik az adott bíróság illetékességi területén működő bírósági végrehajtók területi kamarájának. A bírósági végrehajtók területi kamarájának tanácsa három napon belül kirendel egy bírósági végrehajtót, akinek a vonatkozó határozatot a kirendeléséről szóló értesítéssel együtt megküldik. Az elnök az állami költségmentesség kedvezményezettjét a kirendelt bírósági végrehajtó nevével is tájékoztatja. Az állami költségmentesség kedvezményezettje egy meghatározott, illetékességgel rendelkező bírósági végrehajtó kirendelését is kérheti.

A bíróság, miután a bírósági végrehajtó ellátta a jogszabályok szerinti feladatait, a bírósági végrehajtó kérelmére az ügy összetettségére és az elvégzett munka mennyiségére figyelemmel meghatározza a végleges díjat a díjak jogszabályban előírt összeghatárán belül.

A jogi költségek viselésének átvállalása iránti kérelem jóváhagyása esetén a határozatban vagy a fizetés alóli mentességről, vagy a kedvezmény mértékéről, a fizetési határidőkről és, adott esetben, a részletfizetések összegéről rendelkeznek. Ha a fizetendő jogi költségek meghaladják a kérelmezőnek az állami költségmentesség iránti kérelem benyújtását megelőző hónapban a családra számított havi nettó jövedelmének kétszeresét, a fizetést részletekben engedélyezik úgy, hogy a havi részletfizetés összege ne haladja meg a családra számított nettó jövedelem felét, kivéve, ha a bíróság ennél kedvezőbb támogatási forma megítélését látja szükségesnek. A jogi költségek kifizetése legfeljebb 48 havi részletfizetésre osztható.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 23., 24., 25., 16., 17., 32., 33., 34. és 35. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 71. és 73. cikke).

11 Ki választja meg az ügyvédet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Az ügyvéd általi segítségnyújtás formájában biztosított állami költségmentességet a költségmentességre, illetve az ingyenes költségmentességre vonatkozó, az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., újból kihirdetett, módosított és kiegészített törvénnyel összhangban engedélyezik.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek ügyvéd általi segítségnyújtás formájában adtak helyt, e kérelmet és a helyt adó határozatot haladéktalanul megküldik a bíróság illetékességi területén eljáró ügyvédi kamara elnökének. Az ügyvédi kamara elnöke vagy az elnök által e feladattal megbízott ügyvéd a költségmentességi nyilvántartásban felsorolt ügyvédek közül három napon belül kirendel egyet, akinek a határozatot a kirendeléséről szóló értesítővel együtt megküldi. Az ügyvédi kamara elnöke az állami költségmentesség kedvezményezettjét a kirendelt ügyvéd nevével is tájékoztatja. Az állami költségmentesség kedvezményezettje egy meghatározott ügyvéd kirendelését is kérheti, ha az ügyvéd ahhoz a jogszabályok szerint hozzájárul.

A peren kívüli segítségnyújtást illetően az illetékes ügyvédi kamara elnöke a peren kívüli segítségnyújtást engedélyező határozat alapján kirendel egy ügyvédet az ügyvédi kamara költségmentességi nyilvántartásából. Az ügyvédi kamara elnöke, ha nincs akadálya, engedélyezi, hogy a peren kívüli segítségnyújtást a költségmentesség kedvezményezettje által választott ügyvéd biztosítsa.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet., 23. és 35. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 71. és 73. cikke).

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Állami költségmentesség az alábbi formákban nyújtható:

a képviselet, jogi segítségnyújtás és adott esetben a kirendelt vagy választott ügyvéd díjának megfizetése valamely jog vagy jogos érdek gyakorlásának vagy védelmének biztosítása érdekében a bíróság előtt vagy a jogvita elkerülése érdekében, a továbbiakban: ügyvédi segítség;

az eljárás során igénybe vett szakértőnek, fordítónak vagy tolmácsnak fizetett díjazás a bírósági vagy igazságügyi hatóság jóváhagyása esetén, amennyiben annak megfizetése az állami költségmentességet kérelmező személy törvényi kötelessége;

a bírósági végrehajtó díjának megfizetése;

a jogszabályokban foglaltak szerint mentesség a jogi költségek megfizetése alól, e költségek csökkentése, átütemezése vagy a fizetés elhalasztása, a végrehajtási szakaszban esedékes költségeket is beleértve.

Amennyiben állami költségmentességben uniós tagállamok állampolgárai vagy valamely tagállam területén lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező egyéb személyek részesülnek, a jóváhagyott állami költségmentesség az alábbiakat is magában foglalhatja:

a bíróság vagy az igazságügyi hatóság által kért és az ügy megoldásához szükséges, a kedvezményezett által benyújtott iratok fordításának költségei, valamint az e fejezettel összhangban előterjesztett vagy átvett kapcsolódó kérelmek és iratok mentességet élveznek a felülhitelesítés és a hasonló alakítások alól;

a bíróság, illetve az igazságügyi hatóság előtti eljárásban igénybe vett tolmácsolás;

a segítségnyújtás kedvezményezettje vagy más személy részéről felmerült utazási költségek, amennyiben a bíróság vagy az igazságügyi hatóság felhívására Romániába kell utaznia, vagy ha jogszabály kötelezően előírja e személyek bármelyikének személyes jelenlétét.

Állami költségmentesség bármely fent említett módon, önállóan vagy együttesen is nyújtható. Az akár önállóan, akár együttesen, ügyvéd, szakértő, fordító, tolmács vagy bírósági végrehajtó által nyújtott bármilyen segítség formájában egyéves időszak során biztosított állami költségmentesség értéke nem haladhatja meg a nemzeti bruttó minimálbér tízszeresét a költségmentesség iránti kérelem benyújtásának évében.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 6., 7., 44. és 47. cikke).

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

A kiadások viselésére, amelyek alól, illetve amelyek tekintetében a félnek az állami költségmentesség megítélésé révén mentességet vagy kedvezményt engedélyeztek, a másik felet kötelezik az utóbbi pereszettsége esetén. A pereszetes fél ezeket az összegeket az államnak köteles megfizetni.

Ha az a fél lesz pereszetes, aki állami költségmentességben részesült, az állam részéről felmerült eljárási költségeket az állam viseli. A bíróság azonban az ügy elbírálásakor úgy is dönthet, hogy az állami költségmentességben részesült felet az állam részéről felmerült kiadások teljes körű vagy részleges megtérítésére kötelezi, ha a fél az eljárás során tanúsított gondatlan magatartása okán lett pereszetes, vagy ha ítélet a keresettel összefüggésben tanúsított visszaélészerű magatartását állapította meg.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 18. és 20. cikke).

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Ha az ügyben, amelyre vonatkozóan állami költségmentességet engedélyeztek, ítéletet hoznak, és azzal szemben fellebbezési eljárás indul, a megelőző eljárási szakaszban az előírt, ügyvéd általi segítségnyújtás formájában engedélyezett állami költségmentességet jogszerűen kiterjesztik a fellebbezési kérelem és jogcímek kidolgozására, valamint a fellebbezési eljárás igénybevételére és lefolytatására.

A megfellebbezhető ítéletet és az állami költségmentességet megítélő határozat másolatát haladéktalanul kézbesítik az ügyvédi kamarának ellenőrzés és elismerés céljából, vagy, adott esetben, a fellebbviteli bíróság előtt eljárni jogosult ügyvéd kirendelése iránt. A fellebbezési eljárásban az ügyvéd külön díjra jogosult, amelyet a fellebbviteli bíróság a jogszabályok szerint határoz meg.

Ha a fél a fellebbezési eljárást megelőző eljárási szakaszban nem kapott állami költségmentességet, az állami költségmentességet új kérelem benyújtásával kérelmezik.

Az ügyvéd kirendelésének vagy elfogadásának időpontjától a fellebbviteli határidő számítása újrakezdődik. Az ügyvéd kirendelésének időpontját és annak részleteit legkésőbb 48 órán belül közlik a bírósággal és a kérelmezővel.

A fellebbviteli bíróság ellenőrzi, hogy a megítélt állami költségmentesség feltételei továbbra is fennállnak-e. Ha a bíróság úgy találja, hogy e feltételek már nem teljesülnek, határozatot hoz a költségmentesség megszüntetéséről, és elrendeli, hogy a fél teljes egészében vagy részben térítse meg az állam kiadásait, amelyek ügyvédi díj formájában felmerültek.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 131. cikke).

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Az állami költségmentességre való jogosultság megszűnik a fél halálával vagy ha a fél anyagi helyzete oly mértékben javul, hogy képes fedezni az eljárási költségeket.

Az állami költségmentesség iránti kérelem kézhezvételekor a kérelmezőt tájékoztatják arról, hogy amennyiben elvesztesz, a másik fél jogi költségeit ő viseli, és felvázolják neki annak lehetőségét, hogy megtérítse az állami költségmentesség keretében kapott összegeket, ha valamely érdekelt fél az állami költségmentességet engedélyező bírósághoz fordul, és annak a személynek a tényleges helyzetére vonatkozóan, akinek a kérelmét engedélyezték, bizonyítékot ad elő; az állami költségmentességet az új vizsgálatok során nem függesztik fel.

Ha a bíróság megállapítja, hogy az állami költségmentesség iránti kérelmet rosszhiszeműen, az igazság elfedésével terjesztették elő, határozatban elrendeli, hogy az a személy, aki jogosulatlanul részesült állami költségmentességben, térítse meg azokat az összegeket, amelyek megfizetése alól mentesült, valamint e személlyel szemben bírságot szab ki, amely annak az összegnek az ötszöröséig terjedhet, amelynek a megfizetése alól jogosulatlanul mentesült. A határozattal szemben csak felülvizsgálati kérelem terjeszthető elő, amelyben indokolt esetben a megtérítendő összeg vagy a bírság felülvizsgálata vagy annak mérséklése kérelmezhető. A kérelmet a határozat kézbesítésétől számított öt napon belül kell benyújtani, és azt egy másik ítélkező testület bírálja el jogerős határozatban.

Ha az állami támogatás kedvezményezettje jogerős ítélet alapján olyan vagyona tesz szert vagy olyan követeléshez jut hozzá, amelynek az értéke vagy összege meghaladja a megítélt állami költségmentesség értékének tízszeresét, az állami támogatást köteles visszafizetni. A megtérítési eljárást a hivatkozott sürgősségi rendelet III. fejezete szabályozza.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 10., 14., 17. cikke és az 50. cikkének (2) bekezdése)

16 Megtagadható-e a költségmentesség elutasítását?

A bíróság az állami költségmentesség iránti kérelmet a felek idézése nélkül, tanácsban meghozott indokolással ellátott határozatban bírálja el. Az érdekelt fél az állami költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a határozat kézbesítésétől számított öt napon belül. A felülvizsgálati kérelmet tanácsban eljárva, egy másik ítélkező testület bírálja el, és a bíróság jogerős határozatot hoz.

Az állami költségmentesség megtagadható, ha azt visszaélésszerűen kérelmezik, ha a becsült költségek nem állnak arányban a pertárgy értékével, ha azt nem valamely jogos érdek védelme érdekében kérik, vagy ha azt a közrendbe vagy az alkotmányos rendbe ütköző keresettel összefüggésben kérelmezik.

Ha a kereset, amelyre vonatkozóan állami költségmentességet kérelmeznek, olyan kategóriába tartozik, hogy annak tárgyában közvetítői eljárásnak vagy egyéb alternatív vitarendezési eljárásnak lehet helye, az állami költségmentesség iránti kérelmet várhatóan elutasítják, ha igazolást nyer, hogy az állami költségmentesség kérelmezője megtagadta a részvételt az ilyen eljárásban a bírósági eljárás megindítása előtt.

Az állami költségmentesség megtagadható, ha a kérelmező hírnevének vagy becsületének megsértése miatt kártérítést követel, de anyagi vagy pénzügyi veszteséget nem szenvedett, vagy ha a kérelem a kérelmező szakmájával vagy önálló vállalkozói tevékenységével függ össze.

Ha az állami költségmentességet uniós tagállam polgárának vagy más olyan személynek engedélyezik, akinek a lakóhelye vagy a tartózkodási helye valamelyik tagállamban van, a román központi hatóság megtagadhatja a költségmentesség iránti kérelem továbbítását egy másik tagállamba, ha a kérelem nyilvánvalóan megalapozatlan vagy a 2002/8/EK tanácsi irányelv hatályán kívül esik. Ha a költségmentesség iránti kérelmet a megkeresett tagállam illetékes hatósága utasítja el, a román központi hatóság felhívja a kérelmezőt a fordítási kiadások megtérítésére.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 15., 16., 45. és 46. cikke).

További információk

Hasznos internetcímek:

 A Romániai Ügyvédi Kamarák Nemzeti Szakszervezete (Uniunea Națională a Barourilor din România)

Utolsó frissítés: 25/11/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Költségmentesség - Szlovákia

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Az eljárási költségek közé tartoznak különösen a felek és a képviselőik kiadásai, beleértve a bírósági illetékeket, a felek és jogi képviselőik elmaradt jövedelmét, a bizonyítási költségeket, a közjegyzői kiadásokat és a bírósági biztos eljárásának díjait, a hagyatéki eljárásban a végrendeleti végrehajtó díját és kiadásait, a tolmács díját és a képviselői díjat, ha a képviselőlet ügyvéd látja el.

Az eljárásban részes felek a saját és a képviselőjük oldalán felmerült eljárási költségeket fizetik. A megosztott költségeket a felek az ügyben és az eljárásban való részvételük arányában viselik.

Ha a félnek a képviseletére ügyvédet rendelnek ki, az állam fedezi az ügyvéd kiadásait és a képviseleti díját.

A hagyatéki eljárásban a közjegyzői díjakat és kiadásokat az örökös fizeti, feltéve, hogy a hagyaték nem adósságból áll. Több örökös esetén az örökösök a hagyatékából való részesedésük nettó értékének arányában viselik ezeket a költségeket. Egyéb esetekben ezeket a költségeket az állam viseli.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A „költségmentesség” fogalmát a 8/2005. sz. törvénnyel módosított, a rászoruló személyeknek biztosított költségmentességről, valamint az ügyvédekről szóló 586/2003. sz. törvény és a kereskedelmi tevékenységről szóló 455/1991. sz. törvény (a továbbiakban: kereskedelmi törvény) módosításáról szóló 327/2005. sz. törvény határozza meg, amely 2006. január 1-jén lépett hatálya (a továbbiakban: költségmentességi törvény). A költségmentességi törvény 4. szakaszának a) pontja a következőképpen rendelkezik: „A költségmentesség jogi szoolgáltatásoknak az e törvény alapján arra jogosult személyek részére a jogaik gyakorlása érdekében történő nyújtását jelenti, ideértve különösen a jogi tanácsadást, a peren kívüli eljárásban a segítségnyújtást, a bírósági beadványok készítését, a képviseletet a bírósági eljárásban és az azzal összefüggő cselekmények elvégzését, valamint a vonatkozó költségek teljes körű vagy részleges megtérítését.”

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentességi törvényben meghatározott feltételek szerint belföldi jogvitában bármely természetes személynek engedélyezhető költségmentesség, míg határokon átnyúló jogvitában csak a valamely tagállamban (Dánia kivételével az összes uniós tagállamot ideértve) lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy részesülhet költségmentességben.

A „jogosult személy” olyan természetes személy, akinek a Jogi Segítségnyújtó Központ jogerős határozatban engedélyezte a költségmentességet, miután a személy igazolta, hogy megfelel a költségmentességi törvény 6. szakaszában előírt feltételeknek.

A „külföldi jogosult személy” olyan természetes személy, aki teljesíti a költségmentességi törvényben előírt, a határokon átnyúló jogvitában biztosított költségmentességre vonatkozó jogosultsági feltételeket, és akinek a jogosultságát a Jogi Segítségnyújtó Központ jogerős határozatában megállapította.

A „belföldi jogosult személy” olyan természetes személy, akinek az állandó lakóhelye vagy az ideiglenes tartózkodási helye Szlovákiában található, és aki egy olyan másik tagállamban kíván költségmentességet igénybe venni, amelynek az illetékes bírósága eljár a határokon átnyúló jogvitában.

4 Milyen típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

A költségmentességi törvény alapján költségmentesség a polgári, a munkajogi és a családjogi ügyekben, különös jogszabályi rendelkezések szerint az adósságelengedési eljárásban, a közigazgatási bíróság előtti eljárásban, valamint ilyen ügyekben a Szlovák Köztársaság alkotmánybírósága előtti eljárásban engedélyezhető (belföldi jogviták). A határokon átnyúló jogvitákban költségmentesség a költségmentességi törvény alapján a polgári, a családjogi, a kereskedelmi jogi és a menedéjogi ügyekben, a közigazgatási kiutasítási eljárásban, a harmadik országbeli állampolgár őrizetével kapcsolatos eljárásban, a kérelmező őrizetével kapcsolatos eljárásban, a menekültkénti elismeréssel kapcsolatos eljárásban, valamint ilyen ügyekben a közigazgatási bíróság, illetve a Szlovák Köztársaság alkotmánybírósága előtti eljárásban engedélyezhető, továbbá annak a személynek, akinek a vonatkozásában egy munkajogi rendelkezés érvényességét külön jogszabály alapján szükséghelyzeti intézkedés iránti kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárásban felfüggesztették.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Igen, ha fennáll a veszélye annak, hogy a kérelmező elmulaszt valamely határidőt, a kérelme benyújtásával egyidejűleg a Jogi Segítségnyújtó Központtal ideiglenes költségmentesség iránti kérelmet terjeszthet elő. A Jogi Segítségnyújtó Központ haladéktalanul dönt az ideiglenes költségmentesség engedélyezéséről, majd ezt követően határoz a költségmentességre való jogosultság megállapításáról.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A kérelem formanyomtatványa elérhető a [Jogi Segítségnyújtó Központ](#) internetes honlapján.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

Olyan dokumentumokat kell csatolni, amelyek alátámasztják a kérelem benyújtására szolgáló formanyomtatványon megadott adatokat, valamint amelyek igazolják a kérelmező rászorultságát (a rászorultságot igazoló dokumentumok három hónapnál nem lehetnek régebbiek).

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A Jogi Segítségnyújtó Központnak a kérelmező lakóhelyéhez vagy tartózkodási helyéhez legközelebb eső irodájában.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A Jogi Segítségnyújtó Központ a kérelem kézhezvételétől számított 30 napon belül határoz arról, hogy engedélyezi-e a költségmentességet.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A Jogi Segítségnyújtó Központ felhívására a kérelmezőnek közvetlenül a központtal vagy a kirendelt ügyvéddel a költségmentességről szerződést kell kötnie, és a központnak vagy a kirendelt ügyvédnek meghatalmazást kell adnia a költségmentesség engedélyezésével összefüggő cselekmények elvégzésére.

11 Ki válaszítja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A költségmentességet engedélyező határozatban a Jogi Segítségnyújtó Központ kirendel egy ügyvédet a jogosult személy bíróság előtti képviseletére, valamint szükség szerint az érdekei védelmére.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A Jogi Segítségnyújtó Központ határozata a költségmentességet vagy teljeskörűen engedélyezi, vagy a költségmentességet megtagadja.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Tárgytalan.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Igen, költségmentességet a fellebbezési eljárásban és a végrehajtási eljárásban is engedélyeznek.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

A költségmentességi törvény 14. szakasza szabályozza azokat a körülményeket, amelyek esetén a költségmentesség visszavonható. A Jogi Segítségnyújtó Központ az alábbi körülmények között a költségmentesség visszavonása mellett dönthet: ha a jogosult személy nem működik együtt az elvártak szerint a központtal vagy a kirendelt ügyvéddel; ha a költségmentesség biztosítása során a jogosult személy jövedelmében és anyagi helyzetében olyan változás következik be, hogy többé nem felel meg a költségmentességre való jogosultság 6. szakasz (1) bekezdésének a) pontjában előírt feltételének; ha a jogosult személy elmulasztja megkötni a szerződést a kirendelt ügyvéddel, vagy a költségmentességet engedélyező határozat kibocsátásától számított három hónapon belül nem ad meghatalmazást a központnak vagy a kirendelt ügyvédnek; ha kiderül, hogy a kérelmezőnek a költségmentességet valótlan vagy pontatlan adatok alapján engedélyezték; vagy ha a jogosult személy nem tesz eleget a 13. szakasz (3) bekezdésében hivatkozott felhívásnak (azaz a központ arra vonatkozó felhívásának, hogy a jogosult személy 8 napon belül terjessze elő az annak igazolására szolgáló bizonyítékokat, hogy továbbra is jogosult a költségmentességre).

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A költségmentességet megtagadó határozatnak tartalmaznia kell a külön jogszabályban (azaz a közigazgatási eljárásról szóló 71/1967. sz. módosított törvényben, a közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyvben) előírt elemeket, valamint tájékoztatnia kell a kérelmezőt arról, hogy hacsak nem következik be változás a jövedelmében vagy az anyagi helyzetében, a határozat kibocsátásától számított hat hónapig azonos ügyben nem nyújthat be újra kérelmet.

Utolsó frissítés: 03/01/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Költségmentesség - Finnország

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Az eljárás költségei az ügy jellegétől és terjedelmétől függően változnak. Az eljárási költségek magukban foglalják például a jogi segítségnyújtás díját és kiadásait, a tanúnak fizetendő térítéssel, a tolmácsolási és fordítási szolgáltatással, a hatóságok által beszedett eljárási illetékekkel és okirati illetékekkel, valamint az államnak fizetendő végrehajtási illetékekkel összefüggésben felmerült költségeket. A jogi eljárásokban a költségek legnagyobb részét a jogi segítségnyújtási díjak teszik ki. Rendszerint minden fél viseli a saját eljárási költségeit. A bíróság azonban elrendelheti, hogy a pervesztes fél térítse meg az ellenérdekű fél költségeit.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A költségmentességet az állam költségén biztosítják azoknak a személyeknek, akiknek valamely jogkérdésben szakértői segítségre van szükségük, az anyagi helyzetük miatt azonban nem képesek fedezni az eljárás költségeit. A költségmentesség magában foglalja a jogi tanácsadást, a bíróságok és más hatóságok előtt szükséges intézkedéseket és képviselést, valamint az eljárás költségei alóli mentességet. Az anyagi helyzet vizsgálata nem szükséges, ha a kérelmezőnek kisebb jelentőségű jogi tanácsadást nyújtanak telefonon vagy más elektronikus kommunikációs eszköz útján.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Költségmentességet a finn joghatóságba tartozó ügyekben azoknak a személyeknek nyújtanak, akiknek a lakóhelye Finnországban, illetve a lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye Európai Unió (EU) vagy az Európai Gazdasági Térség (EGT) valamely másik tagállamában található. Ezen felül a költségmentességet akkor is biztosítják, ha az ügyet finn bíróság bírálja el, vagy ha a költségmentességet speciális körülmények indokolják. A külföldön vizsgált ügyekben a költségmentesség általános jogi tanácsadásra terjed ki.

Költségmentesség társaságnak vagy vállalatnak nem jár. Vállalkozónak üzleti ügyben, a bírósági eljárás kivételével, csak különleges okból engedélyeznek költségmentességet.

A költségmentességet kérelemre, és a kérelmező anyagi helyzete alapján ingyenesen vagy pedig önrész terhére biztosítják. A kérelmező anyagi helyzetét a havonta rendelkezésére álló források (elérhető pénzügyi eszközök), valamint a vagyona alapulvételével értékelik. Fő szabály szerint az elérhető pénzügyi eszközöket a havi jövedelem, a szükséges kiadások és a kérelmező, illetve a házastársa vagy élettársa tartási kötelezettségének alapulvételével számítják ki. A költségmentességet olyan személynek engedélyezik, akinek az elérhető pénzügyi eszközei és vagyona nem haladja meg a kormányrendeletben meghatározott összeget. Szintén kormányrendelet állapítja meg a figyelembe veendő jövedelemre és kiadásokra, a tartási kötelezettségnek az elérhető pénzügyi eszközök számítására gyakorolt hatására, a vagyon értékelésére, valamint a költségmentesség kedvezményezettje önrészének meghatározására vonatkozó további rendelkezéseket.

A költségmentességet nem engedélyezik, ha a kérelmező rendelkezik az adott ügyre kiterjedő jogvédelmi biztosítással. Ha azonban az ügyben bíróság jár el, a bíróság engedélyezheti a költségmentességet, amennyiben az eljárás költségei meghaladják a biztosítási kötvényben meghatározott maximális fedezetet. Ha a kérelmező az anyagi helyzete alapján fizetés nélkül jogosult költségmentességre, a költségmentességet a biztosítási kötvényben előírt önrész fedezésére is engedélyezhetik.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Költségmentesség bírósági eljárásban, valamint peren kívüli eljárásban is elérhető.

A költségmentességet nem engedélyezik, ha:

az ügy a kérelmező számára csekély jelentőségű;

az a kérelmező által elérhető előnyhöz viszonyítva nyilvánvalóan értelmetlen lenne;

a kereset benyújtása eljárással való visszaélést valósítana meg; vagy

az ügy átruházott jogon alapul, és az átruházás célja feltehetően az volt, hogy költségmentességet vegyenek igénybe.

A költségmentesség rendszerint nem terjed ki:

az általános bíróság előtt folyó ügyre, amelyben a peres felek személyesen adják elő ügyüket;

az egyszerű büntetőügyre;

az adózással vagy közteherrel kapcsolatos ügyre; vagy

az olyan ügyre, amelyben a helyesbítéshez való jog vagy a fellebbezési jog önkormányzati vagy más közjogi szervnél fennálló tagságon alapul.

Az állami jogi segítő azonban szükség esetén még ekkor is adhat jogi tanácsot, illetve elkészíthet bármilyen szükséges dokumentumot.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

A költségmentesség kérelmezőjének tájékoztatnia kell a költségmentességi irodát [*oikeusaputoimisto*] az ügy sürgőségéről.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A költségmentesség iránti kérelem elérhető a következő internetcímen: <https://oikeus.fi/fi/index/lomakkeet/oikeusapu.html>

A költségmentesség iránti kérelem a költségmentességi irodától is beszerezhető. Az irodák elérhetősége megtalálható a következő internetcímen: <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>

Költségmentesség a következő internetcímen elérhető elektronikus szolgáltatáson keresztül is kérelmezhető: <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A költségmentesség iránti kérelemben a kérelmezőnek adatot kell szolgáltatnia az anyagi helyzetéről és az ügyről, amelyre vonatkozóan költségmentességet kér, valamint a jogvédelmi biztosításról (lásd a 6. kérdést a költségmentesség iránti kérelem formanyomtatványával kapcsolatban). A költségmentességi iroda felhívására a kérelmező a jövedelmére és a kiadásaira, valamint az eszközei és kötelezettségeire vonatkozó nyilatkozatot köteles benyújtani. A költségmentességi iroda, tekintet nélkül a titoktartási rendelkezésekre, jogosult beszerezni bármely annak megállapításához szükséges adatot, hogy a kérelmező az anyagi helyzete alapján jogosult-e költségmentességre, illetve hogy a kérelmező rendelkezik-e az adott ügyre kiterjedő jogvédelmi biztosítással.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A költségmentesség bármelyik költségmentességi irodánál kérelmezhető. Az irodák elérhetősége megtalálható a következő internetcímen: <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>

Költségmentesség a következő internetcímen elérhető elektronikus szolgáltatáson keresztül is kérelmezhető: <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentességi iroda határoz a költségmentesség engedélyezéséről. A határozatot a kérelmező által megadott értesítési címre kézbesítik.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A kérelmezőnek vagy a képviselőjének a költségmentességhez való jog érvényesítése érdekében a költségmentességi irodával érdemes felvennie a kapcsolatot.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A költségmentességet állami jogi segítők biztosítják. A bíróság által elbírálandó ügyekben azonban jogi segítségnyújtás céljából a magánszférából érkező jogi segítők is kirendelhetők, ha elvállalta a feladatot. Magánszférából érkező jogi segítőként csak ügyvéd vagy engedéllyel rendelkező jogi segítők kirendelhetők. Ha a költségmentesség kedvezményezettje megfelelő személyt javasolt jogi segítőtársának, e személyt kell kirendelni, kivéve, ha különös okok mást indokolnak. A jogi segítők feladata ellátása során köteles betartani a szabályszerű eljárás ügyvédekre irányadó követelményét.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A költségmentesség fedezi a kérelmezőnek az ügygel összefüggésben felmerült szükséges költségeit. A költségmentesség kedvezményezettje által fizetendő önrészt az anyagi helyzetének alapulvételével határozzák meg. A költségmentesség nem fedezi az ellenérdekű fél költségeit.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

A költségmentesség kedvezményezettje által fizetendő önrészt az anyagi helyzetének alapulvételével határozzák meg. Ha a költségmentességet állami jogi segítők biztosítják, a költségmentesség kedvezményezettje az önrészt a költségmentességi irodának köteles megfizetni. Ha a költségmentességet magánszférából érkező jogi segítők biztosítják, a költségmentesség kedvezményezettje az önrészt az adott jogi segítőknek fizeti meg.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

A költségmentesség fedezi a kérelmezőnek az ügygel összefüggésben felmerült összes szükséges költségét. A költségmentesség kedvezményezettje által fizetendő önrészt az anyagi helyzetének alapulvételével határozzák meg.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Ha megállapítást nyer, hogy a költségmentesség engedélyezésének feltételei nem álltak fenn, vagy ha az adott körülmények megváltoztak vagy megszűntek, a költségmentességi iroda vagy a bíróság módosíthatja a költségmentességi határozatot, vagy a költségmentesség megszüntetése mellett dönthet. A költségmentesség kedvezményezettje által fizetendő önrész módosítása esetén arról is határoznak, hogy a módosítást visszamenőlegesen kell-e alkalmazni. A költségmentesség megszüntetésekor döntést hoznak arról is, hogy a kérelmezőnek meg kell-e térítenie az államnak az igénybe vett költségmentességet, valamint meghatározzák a megtérítendő összeget.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

Ha a költségmentességet a kérelem alapján nem engedélyezik, a kérelmező a költségmentességről való határozathozatal céljából bírósághoz fordulhat. A költségmentességi iroda határozatához útmutatót mellékelnek, hogy miként lehet e határozat bíróság előtti felülvizsgálatát (*a továbbiakban: beadvány*) kezdeményezni. A beadványt a határozatot hozó költségmentességi irodánál kell előterjeszteni. A költségmentességi iroda a beadványt határozathozatal céljából továbbítja a bíróságnak.

További információk

A büntetőeljárásban a bíróság a terheltnek kirendelt védőt, a sértettnek pedig jogi segítőt és támogató személyt biztosíthat a tárgyalást megelőző nyomozati szakasz, illetve a tárgyalás során. Védőként vagy a sértett jogi segítőként csak állami jogi segítők, ügyvéd vagy engedéllyel rendelkező jogi segítők kirendelhetők ki. A támogató személynek erre vonatkozó képesítéssel kell rendelkeznie. Ha a bíróság a terheltet bűnösnek találja annak a bűncselekménynek a tárgyában, amelyre vonatkozóan védőt rendeltek ki számára a tárgyalást megelőző nyomozati szakasz, illetve a tárgyalás során, a terhelt köteles megtéríteni az államnak az állami költségvetésből fizetett ellentételezéseket. Ha a terhelt megfelel a költségmentesség feltételeinek, a megtérítendő összeg nem haladhatja meg a költségmentesség által fedezett összeget.

További információk a költségmentességről a következő internetcímen található: <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index.html>

Utolsó frissítés: 28/01/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [sv](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

Költségmentesség - Svédország

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Svédországban maguk a bírósági eljárások költségmentesek, leszámítva egy kérelmezési díjat, amely jelenleg 2 800 svéd korona (megközelítőleg 265 euró). Azokban az ügyekben, amelyekben a pertárgyérték nem haladja meg a 23 250 svéd koronát (2200 euró), a kérelmezési díj 900 svéd korona (85 euró). Amennyiben költségmentességben részesül, az állam viseli a kérelmezési díjat.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A jogviták esetében a jogi segítségnyújtás alábbi típusai állnak rendelkezésre (polgári ügyekben):

tanácsadás,

költségmentesség.

Mindkét típust [a költségmentességi törvény \(rättshjälpslagen\) \(1996:1619\)](#) szabályozza.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Tanácsadás

Tanácsadásban mindenki – természetes személy, egyesület, cég stb. – részesülhet jogi kérdésekben.

Tanácsadást ügyvéd vagy ügyvédi irodában foglalkoztatott ügyvédjelölt nyújthat. Legfeljebb két órát vehet igénybe, és több alkalomra is elosztható. A tanácsadásért díjat számítanak fel. A fizetendő díj jelenleg óránként 1725 svéd korona (körülbelül 164 euró). A díj a felére csökkenthető, ha a tanácsadásban részesülő félnek nincs elegendő pénzügyi forrása. A tanácsadást igénybe vevő gyermekeknek jellemzően nem kell díjat fizetniük. A díj mérséklése esetén a tanácsadást nyújtó ügyvéd vagy ügyvédjelölt a díj fennmaradó részét az államtól követelheti.

Költségmentesség

Költségmentességben csak természetes személyek részesülhetnek, így cégek, egyesületek stb. ezt a fajta segítségnyújtást nem vehetik igénybe. Az elhunyt személy hagyatéka bizonyos körülmények között szintén jogosult lehet költségmentességre. Valamennyi uniós tagállam polgára a svéd állampolgárokkal azonos jogállással rendelkezik a költségmentesség tekintetében.

Költségmentesség a jogi ügyek többsége esetén megítélhető (lásd még a 4. kérdésre adott választ).

A költségmentesség odaítéléséhez bizonyos feltételeknek teljesülniük kell.

Ilyen feltétel, hogy már legyen túl legalább egy órányi tanácsadáson.

A jövedelme nem haladhatja meg a pénzügyi küszöbértéket, amely jelenleg 260 000 svéd korona (megközelítőleg 27 375 euró). A kérelmező anyagi helyzetének minden vonatkozását figyelembe veszik a jövedelem számításakor. Figyelemmel vannak például a gyermektartásdíjra, a vagyonra és a tartozásokra.

A jogi segítségnyújtásra és tanácsadásra rá kell szorúlnia, és ezek igénybevételére nem rendelkezhet más lehetőséggel.

Az állam részéről a költségekhez való hozzájárulásnak ésszerűnek kell lennie, figyelemmel a szóban forgó ügy jellegére és jelentőségére, a pertárgyértékre, valamint az egyéb körülményekre.

Amennyiben rendelkezik jogvédelmi biztosítással, vagy kellett volna, hogy rendelkezzen ilyennel, először azt kell igénybe venni.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Tanácsadás

Amint az a 3. kérdésre adott válaszban már elhangzott, tanácsadás valamennyi jogi ügyben nyújtható.

Tájékoztatás és tanácsadás nyújtható például az alábbi témákban:

a házassággal és az együttélés más formáival kapcsolatos szabályok,

a házasság felbontásával kapcsolatos szabályok,

tartáshoz való hozzájárulás,

végrendeletek és hagyományok,

adásvétel és szerződések.

Költségmentesség

Amint az a 3. kérdésre adott válaszban már elhangzott, költségmentesség a legtöbb jogi ügyben nyújtható, vannak azonban kivételek. Nem biztosítható költségmentesség például az olyan ügyekben, amelyekben hivatalból kirendelt védő vagy tanácsadó járhat el. Amennyiben bűncselekmény áldozatává vált, bizonyos ügyekben sértetti képviselő (*målsägandebitråde*) rendelhető ki (lásd [a sértetti képviselőről szóló 1988:609. sz. törvény \(lagen 1988:609 om målsägandebitråde\)](#)). Ez a képviselőt a sértett számára ingyenes. A képviselő feladatai közé tartozik, hogy segítsen Önnek érvényesíteni a bűncselekményből származó polgári jogi igényét, például kártérítési követelését. Nem részesülhet költségmentességben, ha sértetti képviselőt rendeltek ki Önnek.

Bizonyos esetekben a költségmentesség csak különös indokból ítélt meg. Ezek közé tartoznak például az olyan ügyek, amelyeket külföldön szükséges intézni, vagy amelyekben a követelés értéke nyilvánvalóan nem haladja meg a 23 250 svéd koronát (megközelítőleg 2200 euró).

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Nem vonatkoznak különös eljárások az olyan esetekre, amelyekben a költségmentesség iránti kérelmet azonnal fel kell dolgozni. Másfelől az eljárási jogszabályok általános elveiből következik, hogy az ügyet vagy eljárást a lehető leghamarabb el kell intézni.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A Svéd Nemzeti Bíróságok Szervezete (*Domstolsverket*) elkészített egy egyszerű [formanyomtatványt a kérelem benyújtásához](#), amely kitöltési útmutatót is tartalmaz. A formanyomtatvány a Költségmentességi Hatóságtól (*Rättshjälpsmyndigheten*) és a bíróságoktól egyaránt beszerezhető. A formanyomtatvány a [Svéd Nemzeti Bíróságok Szervezetétől](#) is igényelhető.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

Amint az a 6. kérdésre adott válaszban már elhangzott, a Svéd Nemzeti Bíróságok Szervezete többek között biztosít egy egyszerű [formanyomtatványt a kérelem benyújtásához](#), amely kitöltési útmutatót is tartalmaz. További felvilágosításért vegye fel a kapcsolatot a [Svéd Nemzeti Bíróságok Szervezetével](#).

A költségmentesség iránti kérelemnek egyebek mellett meg kell jelölnie azt a jogkérdést, amellyel a kérelem összefügg, azt, ha a kérdéses ügyet esetlegesen külföldön kell intézni, hogy az ügygel kapcsolatban nyújtottak-e már tanácsadást, rendelkezik-e vagy rendelkezett-e az adott ügyet fedező jogvédelmi biztosítással, valamint tájékoztatást kell adnia a pénzügyi és egyéb körülményeiről. Az utóbbi tájékoztatást a Svéd Nemzeti Bíróságok Szervezetétől beszerezhető [formanyomtatványon](#) kell benyújtani.

Más dokumentumot nem szükséges csatolni. Mindazonáltal érdemes becsatolni bármely egyéb rendelkezésre álló és a megadott információkat alátámasztó dokumentációt.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A [költségmentesség iránti kérelmet](#) az annak elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnak vagy hatóságnak kell megküldeni.

Amennyiben valamely bíróság előtt polgári ügygel kapcsolatos ügy vagy eljárás van folyamatban, e bíróság bírálja el a költségmentesség iránti kérelmet.

Ellenkező esetben a [Költségmentességi Hatóság](#) dönt a költségmentesség megállapítása felől.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A Költségmentességi Hatóság vagy a költségmentesség iránti kérelmét elbíráló bíróság írásban értesíti Önt a döntéséről.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Amennyiben megítélik Önnek a költségmentességet, azzal egyidejűleg jogi segítséget nyújtó képviselőt is kirendelnek. További információért e képviselőhöz fordulhat.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Jogi segítséget nyújtó képviselőként ügyvéd, ügyvédjelölt vagy bármely egyéb arra alkalmas személy kirendelhető. Amennyiben Ön javaslatot tesz ilyen alkalmas személyre, e személyt kell kirendelni, feltéve, hogy ez nem növeli meg jelentősen a költségeket, illetve a kirendelés megtagadásának nincs egyéb különös oka.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Költségmentesség megállapítása esetén az állam viseli az alábbi költségeket:

a jogi segítséget nyújtó képviselőnek legfeljebb 100 órányi munka után fizetendő díj térítése, hacsak a bíróság másként nem rendelkezik;

az általános hatáskörű bíróság, a svéd munkaügyi bíróság (*Arbetsdomstolen*) vagy a svéd kereskedelmi bíróság (*Marknadsdomstolen*) előtti bizonyítás ésszerű költségei;

a jogai védelmével összefüggésben felmerült indokolt vizsgálati költségek, legfeljebb 10 000 svéd korona (megközelítőleg 1053 euró) összegig;

a [bírósági eljárásról szóló svéd törvény \(rättegångsbalken\)](#) 42. fejezetének 17. szakasza szerinti közvetítői eljárás költségei;

a kérelmezési és a szolgáltatási illetékek, valamint a végrehajtási költségek.

Ugyanakkor Önnek kell viselnie minden olyan költséget, amely nem tartozik a költségmentesség hatálya alá. Peryvertesség esetén azonban ezek a költségek a másik féltől behajthatók.

A költségmentesség megállapítása esetén a költségekhez való hozzájárulás céljából illetéket kell fizetnie a jogi segítségnyújtásért. Ez az illeték a jogi segítséget nyújtó képviselője költségeinek egy meghatározott százaléka. Az illetékrendszer a jövedelmétől függően hat szintből áll; e szinteket svéd koronában (SEK) megállapított rögzített jövedelemsávokban állapítják meg. A százalékok a különböző sávok tekintetében 2% és 40% között mozognak. A jövedelemsáv, amelybe kerül, és az annak megfelelően fizetendő százalék az anyagi helyzetétől függ. Ezt az éves jövedelme, az eltartottjai és a pénzügyi eszközei alapulvételével számítják ki. A jogi segítségnyújtási illetéket a költségek felmerülésével párhuzamosan folyamatosan meg kell fizetnie a jogi segítséget nyújtó képviselőjének.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Amennyiben költségmentességben részesül, ez azt jelenti, hogy a svéd költségmentességi rendszer által fedezett valamennyi támogatáshoz hozzáférést kap (lásd a fenti 12. kérdést). Ennek megfelelően nincs arra mód, hogy a költségmentesség csak egy meghatározott részre vonatkozzon.

Másfelől a költségmentességi rendszeren felül arra is lehetősége van, hogy a bírósági eljárással kapcsolatos egyes költségek tekintetében pénzügyi segítséget kapjon, nevezetesen a bíróságra való utazás költségei, illetve a tanú bíróság előtti megjelenésével összefüggő költségek után. Ezért, amennyiben Ön valamely ügyben vagy eljárásban félként vesz részt és bírósági tárgyaláson való személyes megjelenésre idézték, kérheti, hogy az állam indokolt esetben fizesse meg az **utazási és ellátási** költségeit (tekintse meg a [bírósági eljárásról szóló svéd törvény](#) 11. fejezetének 6. szakaszát). Az állam, ha az anyagi helyzetére való tekintettel indokolt, a **tanúnak térítést** is fizethet az utazással, ellátással és időkieséssel összefüggésben felmerült szükséges költségek után (tekintse meg a [bírósági eljárásról szóló svéd törvény](#) 36. fejezetének 24. szakaszát). A bíróság előtti megjelenéssel összefüggésben felmerült utazási és ellátási költségek megtérítésére jogi személyek nem tarthatnak igényt.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Igen, a jogi segítséget nyújtó képviselő után fizetendő térítés azonban legfeljebb 100 órányi munkát fedez. Ha ezt a 100 órát már az elsőfokú eljárás során felhasználták, a költségmentesség a magasabb fokú eljárásokra már nem terjed ki.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

A költségmentesség természetesen megszűnik, amikor a szóban forgó jogvita lezártnak minősül. Fő szabály szerint a költségmentesség szintén megszűnik, ha a jogi segítséget nyújtó képviselője elvégzett 100 órányi munkát. A bíróság azonban a költségmentesség fenntartása mellett is dönthet. Egyes esetekben a költségmentesség korábban megszűnik. Ez történik például, ha nem fizeti a jogi segítségnyújtási illetéket, vagy ha téves információkat közölt és a költségmentességet nem ítélték volna meg a helyes információk közlése esetén. Szintén korábban szűnik meg a költségmentesség, ha a jogi segítséget nyújtó képviselője elvégzett 100 órányi munkát, a bíróság pedig úgy határozott, hogy a továbbiakban nem tartja fenn a költségmentességet.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

Igen. A költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozattal szemben fellebbezéssel élhet. Ha a határozatot bíróság hozta, e döntés a többi határozattal azonos módon fellebbezhető meg. A bíróság a határozatról való írásbeli értesítésében a határozattal szembeni fellebbezés módjáról is tájékoztatást nyújt. Ha azonban a határozatot a Költségmentességi Hatóság hozta, a fellebbezést a [Költségmentességgel Foglalkozó Bizottsághoz \(Rättshjälpsnämnden\)](#) kell benyújtani.

További információk

A svéd költségmentességi rendszerre vonatkozó további információért, valamint a kérelem benyújtására szolgáló formanyomtatvány beszerzése érdekében vegye fel a kapcsolatot a Svéd Nemzeti Bíróságok Szervezetével az alábbi címen:

A Svéd Nemzeti Bíróságok Szervezete

SE-551 81 JÖNKÖPING, Svédország

<https://www.domstol.se/>

Tel.: +46 36 15 53 00

Fax: +46 36 16 57 21

Utolsó frissítés: 08/07/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Költségmentesség - Anglia és Wales

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

A költségek az ügy pontos jellegétől függenek. Az ügyvédek igénybevétele költséget eredményez az ügyfelek kifejezett felhatalmazása alapján; ezek a költségek magukban foglalhatják az ügyvédek díját, valamint olyan költségek megfizetését is, mint a bírósági illetékek és a szakértői vélemények. A pernyertes ügyfelek részben vagy egészben megtéríthetik ezeket a költségeket a pervesztes féllal, de pervesztesség esetén, vagy ha a pervesztes fél nem tud fizetni, végső soron ők felelnek saját ügyvédjük költségeiért. Az ügy végén a bíróság az eset összes körülményének figyelembevételével dönt arról, hogy kinek kell megfizetnie a költségeket. Noha általában a pervesztes felet kötelezik a pernyertes fél költségeinek viselésére, ez alól számos kivétel létezik.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A polgári ügyekben nyújtott segítség különböző szintjei a következők:

Jogi segítség, amely kiterjed a kezdeti tanácsadásra és a jogi kérdésekkel kapcsolatos segítségnyújtásra.

Segítség a bíróságon, amely a bíróságon nyújtott segítséget jelenti, ha nincs szükség teljes körű képviseletre.

Családon belüli közvetítés, ha egy független, szakmailag képzett közvetítő segít megállapodást kötni a következő kérdésekben:

A különválást követően a gyermekekre vonatkozóan kötött megállapodás (néha felügyeletnek, tartózkodásnak vagy láthatásnak is nevezik)

Gyermektartás fizetése

Pénzügyek (például mit kell kezdeni a házzal, megtakarításokkal, nyugdíjjal, adósságokkal); és

bíróság vagy törvényszék előtti képviselet.

A jogi képviselet kiterjed az eljárásban részt vevő felek vagy az eljárás megindításán gondolkodó személyek jogi képviseletére. Ez az a szint, ahol leginkább a sürgős családjogi esetekkel és egyéb, állami támogatással érintett esetekkel foglalkoznak. Kétféle formában elérhető: kivizsgálásra irányuló segítség és teljes körű képviselet.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

A jogi segítségnyújtásért felelős hivatal (Legal Aid Agency, LAA) általi finanszírozást csak azon, jogi problémával szembesülő magánszemélyek vehetik igénybe, akikre költségmentesség vonatkozik. Nincs nemzetiség vagy lakóhely vizsgálat.

A kérelmezők általában:

alacsony jövedelemmel is rendelkeznek, vagy bizonyos juttatásokat kapnak, és kevés megtakarításuk vagy vagyonuk van (az anyagi helyzet vizsgálata), és

igazolják annak észszerűségét, hogy az eset körülményei között költségmentességet biztosítsanak számukra (a megalapozottság vizsgálata).

Az anyagi helyzet vizsgálata

A költségmentességre való jogosultság mérlegelésekor a hivatal figyelembe veszi az egyén pénzügyi helyzetét. Mind a jogi segítségnyújtás, mind a jogi képviselet szempontjából az anyagi helyzet vizsgálata magában foglalja a havi bruttó jövedelem, a havonta rendelkezésre álló jövedelem és a rendelkezésre álló vagyon értékelését.

Akik társadalombiztosítási juttatásokkal kapcsolatos támogatást, úgynevezett engedélyezett támogatást kapnak, azok automatikusan átesnek a jövedelemvizsgálaton, de a vagyont továbbra is értékelni kell.

Az engedélyezett támogatások a következők:

Jövedelem támogatás (IS)

Jövedelemalapú álláskeresési támogatás (JSA)

Szabadfelhasználású hitel (UC)

A nyugdíjhitel (GC) garanciahitel eleme

Jövedelemalapú foglalkoztatási és támogatási juttatás (ESA)

Ha magánszemélyek a bevándorlásról és menedékjogról szóló 1999. évi törvény 4. vagy 95. szakasza alapján pénzügyi támogatásban részesülnek a nemzeti menekültügyi támogatási szolgáltatótól (NASS), akkor mind a jövedelem-, mind a vagyonvizsgálaton átesnek, azonban csak az ellenőrzött munkavégzést célzó bevándorlási és menedékjogi ügyek, valamint a másodfokú bíróságokhoz benyújtott fellebbezések tekintetében.

Az anyagi helyzet vizsgálata bizonyos esetekre nem vonatkozik, beleértve:

mentális egészségügyi törvényszék előtti fellebbezéseket

a gyermekek gondozásba vételével kapcsolatos ügyeket

a gyermekek jogellenes elvitelével kapcsolatos nemzetközi ügyeket

A megalapozottság vizsgálata

A költségmentesség iránti kérelmeket megalapozottság szempontjából is vizsgálni kell annak értékeléséhez, hogy észszerű-e az ügy körülményei között, hogy valamely személy részére költségmentességet ítéljenek meg.

A jogi segítségnyújtással összefüggő ügyek igazgatója (DLAC) az alábbiakat mérlegeli:

A várható eredmény arányos-e az ügy benyújtásának költségével

Az ügy szélesebb közérdeket hordoz-e

Egy magánszemélyként fizető, mérsékelt vagyoni eszközökkel rendelkező ügyfél kész lenne-e saját pénzt kiadni az ügy megoldására, és megsértenék-e az egyén jogait, ha nem kapnának költségmentességet.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

A jogi segítségnyújtással érintett jogterületeket a jogi segítségnyújtásról, az elkövetők elítéléséről és büntetéséről szóló 2012. évi törvény 1. mellékletének 1. része határozza meg.

A következő területekre terjed ki:

A gyermekek védelmére vonatkozó közjogi családjog.

A magánjogi családjog, amennyiben bizonyíték van családon belüli erőszakra vagy a gyermekek bántalmazására, a gyermekek jogellenes elvitelére, a kényszerházasságra és olyan esetekre, amikor a gyermek félként vesz részt az eljárásban.

Tartozással kapcsolatos ügyek, ha az illető otthona van veszélyben. Ez magában foglalja az otthonul szolgáló ingatlan jelzálogjoggal terhelését, a kényszerértékesítésére vonatkozó rendelkezéseket, és a kényszercsőd-eljárásokat, ha az érintett vagyonába az otthona is beletartozik.

Lakhatási ügyek, ha az adott személy otthona van veszélyben, vagy a személy hajléktalan. Ez magában foglalja az otthonul szolgáló ingatlannal kapcsolatos birtokügyeket, a kilakoltatást, a bérelt lakások állagának romlását, amennyiben az állagromlás súlyos kockázatot jelent az egészségre vagy a biztonságra, a hajléktalan ellátás és az antiszociális viselkedés eseteit.

Közösségi gondozás

A hatóságok elleni fellépések

Mentális egészség és szellemi képesség

Bírósági felülvizsgálat

Sajátos oktatási igények

Menekültügyi keresetek és fellebbezések

Bevándorlási őrizet

Hátrányos megkülönböztetés

Orvosi gondatlanság, amikor a gyermek neurológiai sérüléstől szenved, mivel súlyosan fogyatékosná vált a terhesség, szülés vagy szülés utáni időszak során.

Bevándorlás, ha családon belüli erőszakra van szó, a bevándorlási fellebbviteli ügyek különböztsége előtti eljárások vagy emberkereskedelemmel vagy rabszolgasággal, szolgasággal vagy kényszerszolgálatával kapcsolatos kérdések.

Jóléti juttatások, de kizárólag a másodfokú bírósághoz, a fellebbviteli bírósághoz vagy a legfelsőbb bírósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelem esetén.

Más területeken a költségmentesség akkor elérhető, ha teljesül a „kivételes esetek támogatására” irányuló vizsgálat, amint azt a jogi segítségnyújtásról, az elkövetők elítéléséről és büntetéséről szóló 2012. évi törvény 10. szakasza meghatározza.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Sürgősségi segítség áll rendelkezésre a bíróságon történő sürgős képviselethez, például a magánszemélyeknek és/vagy gyermekeiknek a családon belüli bántalmazástól való védelme érdekében.

A családon belüli erőszakra kiterjedő magánjogi családjog eseteiben általában bizonyítékot kell szolgáltatni annak bizonyítására, hogy az érintett személyt vagy gyermekeit veszélyeztette a korábbi partner.

Bizonyítékot kérhet:

a bíróságtól

a rendőrségtől

a több szereplős kockázatértékelési konferenciától (MARAC)

a szociális szolgáltatóktól

egészségügyi szakembertől, mint pl. orvos, nővér, szülésznő, pszichológus vagy védőnő

menekültügyi segítőktől

a családon belüli erőszak esetén a segítséget nyújtó szolgáltatótól

az érintett banktól, például hitelkártya számlák, hiteldokumentumok és nyilatkozatok tekintetében a munkáltatótól vagy oktatási vagy képzési szolgáltatótól a kapott juttatások szolgáltatójától.

A jogi segítségnyújtásra irányuló szerződéssel rendelkező jogi tanácsadók sürgősségi jogi képviselőt kérhetnek az esetleges azonnali fellépés biztosítására. A folyamatban lévő ügyekben továbbra is a szokásos módon kell költségmentességet kérni.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

Minden jogi tanácsadónak – jogi segítségnyújtásra irányuló szerződéssel vagy anélkül – kötelessége tájékoztatni ügyfeleit a költségmentesség lehetséges elérhetőségéről, és lehetőséget kell biztosítania arra, hogy jogi segítséget nyújtó szolgáltatóhoz forduljon.

A polgári jogi segítségnyújtásra irányuló szolgáltatásokat a polgárok jogi tanácsadó szolgálatának (Civil Legal Advice, CLA) telefonos tanácsadó szolgálata, ügyvédek vagy nonprofit szervezetek nyújthatják jogi segítségnyújtásra irányuló ügynökségi szerződéssel az adott jog területén. A jogi segítséget nyújtó tanácsadók az interneten keresve található meg a Keressen ügyvédet – jogi társaságot opcióval keresztül.

Az ügyfelek a CLA telefonos tanácsadó szolgálatához is irányíthatók a hatályos és a pénzügyi alkalmasság előzetes meghatározásához.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

Az érintett személynek a következőkről kell információkat megadnia saját maga és partnere (ha van ilyen) tekintetében:

juttatások – beleértve a kimutatásokat is

jövedelem, megtakarítások és kiadások – beleértve a bérlapokat és a bankszámlakivonatokat

országos társadalombiztosítási jelek.

Szükség lesz az ügygel kapcsolatos bizonyítékok másolatára is, például:

bírósági dokumentumok

házassági és születési anyakönyvi kivonatok (családi esetekhez)

vonatkozó levelek.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A kérelmet a magánszemély nevében ügyvéd nyújtja be a jogi segítségnyújtásért felelős hivatalhoz a jogi segítségnyújtásra irányuló szerződés alapján. Lásd fentebb, hogy hogyan található ügyvéd.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

Az ügyvéd nyújt tájékoztatást arról, hogy a költségmentesség iránti kérelmét elfogadták-e, és hogy kell-e hozzájárulást fizetni.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Az ügyvéd ad tájékoztatást.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Az érintett személy (lásd fent), de olyan ügyvédet kell választania, aki szerződéssel rendelkezik a jogi segítségnyújtásért felelős hivattal.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Ha elismerik a támogatást, akkor az az ügyvéd összes költségét fedezi, beleértve a kifizetéseket is, például a bírósági illetéket, bár a lehetőségektől függően havi fix járulékfizetést kérhetnek.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Lásd a kérdést fentebb.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Ha az érintett személy elvesztés lesz egy olyan ügyben, amelyet a jogi segítségnyújtásért felelős hivatal nem támogatott, akkor is kérhet támogatást ahhoz, hogy fellebbezést nyújtson be egy felsőbb bírósághoz. Meg kell felelni az anyagi helyzet és a megalapozottság vizsgálatának.

Ha az ügyet a jogi segítségnyújtásért felelős hivatal támogatta, az érintett személy kérheti a támogatásra vonatkozó igazolás módosítását a fellebbezés fedezésére. Ebben a szakaszban a jogi segítségnyújtásért felelős hivatal biztosítja, hogy az továbbra is megfeleljen az anyagi helyzet és a rászorultság szempontjának.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Ha az érintett személy jövedelme és/vagy tőkéje nő a jogi képviselő támogatásának érvényben léte alatt, haladéktalanul értesítenie kell a jogi segítségnyújtásért felelős hivatalt, és az anyagi helyzetét újra értékelhetik. Ha csökken a jövedelme, kérheti anyagi helyzetének ártérítelését, és hozzájárulása csökkenhet. Ha pénz érkezik, pl. ha pénzt örököl, eladja a házat vagy megnyeri a lottót, miközben az ügyét a jogi segítségnyújtásért felelős hivatal támogatja, akkor felhívhatják, hogy a jogi költséget részben vagy egészben ebből a pénzből fedezze.

Ha támogatást kap, az bizonyos elemekre korlátozódhat, például az ügyvéd véleményének beszerzésére az ügyében, és meghatározható a maximális támogatás. Ha növelni kell a lefedett munka mennyiségét vagy az ügyvéd által végzett munka maximális költségét, akkor az az ügyvéden keresztül kérelmezhető.

A jogi segítségnyújtásért felelős hivatal visszavonhatja a támogatást, ha már nem észszerű, hogy az érintett személy megkapja azt, például ha visszautasít egy észszerű elszámolási ajánlatot, vagy ha kiderül, hogy ügye sikerének esélye a vártnál alacsonyabb. Ennek célja annak biztosítása, hogy a közpénzt ne pazarolják el olyan helyzetben, amikor egy magánszemélyként fizető ügyfél valószínűleg nem folytatná tovább az eljárást. Ha a jogi segítségnyújtásért felelős hivatal fontolóra veszi a támogatás visszavonását, akkor először esélyt ad az érintett személynek arra, hogy megmutassa, miért ne tegye ezt, és ha a támogatás visszavonása mellett dönt, az érintett személynek joga van fellebbezni egy független jogi bizottsághoz. Ha a támogatást visszavonják, az fedezi az ügyvédeknek már felmerült költségeket.

Törvényes díj

Arra is felhívhatják az érintett személyt, hogy részben vagy egészben fizesse vissza a költségeit, ha anyagi helyzete az eljárás eredményeként javul. Az ügy végén a jogi segítségnyújtásért felelős hivatal köteles a lehető legnagyobb mértékben megtéríteni költségeit. Először figyelembe veszi az érintett személy által befizetett hozzájárulásokat és az ellenérdekű fél révén megtérült költségeket. Ezt követően megtéríti a fennmaradó hiányt az eljárás során behajtott vagy megőrzött vagyonból vagy pénzből. A magánszemélyként fizető ügyfeleknek a fennálló költségeket ilyen módon kellene visszafizetniük, és úgy méltányos, ha a támogatott ügyfeleknek is ezt kell tenniük, ha megengedhetik maguknak. Ha azonban a szóban forgó vagyon az érintett személy otthona (vagy a ház vásárlására elkülönített pénz), akkor az érintett személy elhalaszthatja a fizetést az eladásig, feltéve, hogy vállalja, hogy kamatot fizet a közbeeső időszakban.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A jogi segítségnyújtásra irányuló szerződéssel rendelkező ügyvéd/tanácsadó megtagadhatja az érintett személy érdekében történő eljárást. A szerződésük rögzíti azokat a körülményeket, amikor megtagadhatják ezt, pl. összeférhetetlenség esetén, vagy ha nincs kapacitásuk. El kell mondaniuk, miért nem vállalják az ügyet, de a döntés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Ha az érintett személy kérelmét érdemben elutasítják, a jogi segítségnyújtásért felelős hivatal tájékoztatja őt a döntéséről, és indokolást ad. Ezután tizennégy nap áll rendelkezésére a fellebbezés benyújtására. A fellebbezést először házon belül vizsgálják felül. Ha a fellebbezés megvizsgálását követően a jogi

segítségnyújtásért felelős hivatal úgy ítéli meg, hogy a költségmentesség kritériumai teljesülnek, és megsemmisíti határozatát, a kérelmet/módosítást elfogadják, és kiadják a költségmentességről szóló igazolást/módosított igazolást.

Ha a jogi segítségnyújtásért felelős hivatal úgy ítéli meg, hogy a költségmentesség kritériumai nem teljesülnek, és fenntartja a határozatot, tájékoztatja az érintett személyt és ügyvédjét annak indokáról, és egyúttal tájékoztatja az érintett személyt arról, hogy lehet-e további fellebbezést benyújtani a független támogatási döntéshozó szervhez (IFA).

Ha a fellebbezést az IFA elé terjesztik, döntést/ajánlást hoznak a fellebbezés alátámasztására szolgáltatott információk és a jogi segítségnyújtásról szóló hatályos rendeletek alapján. Az IFA adott esetben felveheti az érintett személlyel a kapcsolatot.

További információ

A jogsegélyre vonatkozóan további információ a [Gov.uk](https://www.gov.uk) honlapon elérhető.

Utolsó frissítés: 12/07/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Költségmentesség - Skócia

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

A költségek az ügy pontos jellegétől függenek. A költségek magukban foglalhatják az ügyvéd díját, aki a költségmentességben részesülő személy (a támogatott személy) nevében jár el, valamint olyan költségeket, mint például a bírósági illetékek és a szakértői vélemények.

Az eljárás végén a bíróság dönt arról, hogy melyik félnek kell megfizetnie a költségeket. Noha általában a pereszes felet kötelezik a pernyertes fél költségeinek viselésére, ez alól számos kivétel létezik. Ha a támogatott személy a pereszes fél, vagy bár a másik felet kötelezték a költségek viselésére, de nem teljesíti azt, a támogatott személy felelős a saját költségeinek viseléséért.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

Az államilag támogatott jogi segítségnyújtás (költségmentesség) lehetővé teszi az emberek számára, hogy érvényesítsék vagy megvédjék jogaikat, vagy fizessenek a védelemért, ha ezt másképp nem engedhetnék meg maguknak. Skóciában a költségmentességet a skót jogsegély testület (SLAB) kezeli, amely egy olyan nem minisztériumi állami szerv, amelyet a skót kormány finanszíroz.

Háromféle jogi segítség létezik.

Polgári jogi tanácsadás és segítségnyújtás: Szóbeli vagy írásbeli tanácsadás a skót jog alkalmazásáról a tanácsot kérő személlyel kapcsolatosan felmerült bármely konkrét körülményre figyelemmel. Ügyvéd és adott esetben jogtanácsos nyújtja.

Tanácsadás képviselőn keresztül: (ABWOR) A tanácsadás és a segítségnyújtás olyan kategóriája, amely lehetővé teszi az ügyvéd vagy adott esetben jogtanácsos által a kijelölt skót bíróságok előtti polgári peres eljárásokban való képviseletet.

Költségmentesség: Elkülönült rendszer, amely lehetővé teszi az ügyvéd vagy adott esetben jogtanácsos által a más kijelölt skót bíróságok előtti polgári peres eljárásokban való képviseletet.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentesség igénybevételére való jogosultság kritériumai következetesek és átláthatók, mivel a kérelmeket törvény által előírt vizsgálatnak vetik alá. Az első két vizsgálatot a kérelem jogi tartalmára alkalmazzák. Bizonyítani kell, hogy van jogi alapja annak az ügynek, amelyre vonatkozóan költségmentességet kérnek (valószínű oknak nevezik), és hogy észszerű a közpénz felhasználása az ügy támogatására. A harmadik vizsgálatot a kérelmező pénzügyi körülményeire alkalmazzák.

Tanácsot adhat és segítséget nyújthat az ügyvéd, ha meggyőződik arról, hogy a kérelmező pénzügyileg megfelelő, és az a kérdés, amellyel kapcsolatban tanácsot kér, a skót törvényekre vonatkozik. Az ügyvéd a kiadások bizonyos szintjéig adhat tanácsot és nyújthat segítséget. Minden olyan munkához, amely meghaladja a kezdeti kiadási szintet, a SLAB előzetes jóváhagyása szükséges, csakúgy, mint minden olyan munkához, amely képviseletet igényel.

A jogsegélyről szóló 1986. évi (skót) törvény szerinti jogi segítség igényléséhez nem kell Skóciában lakóhellyel rendelkezni. Tanácsadás és segítségnyújtás a skót törvények vonatkozásában érhető el (beleértve a Skóciában alkalmazandó brit törvényeket is). Költségmentesség a skót bíróságok előtti eljárásoknál áll rendelkezésre.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Lásd az 2. kérdést (fent).

Polgári jogi tanácsadás és jogi segítségnyújtás a skót törvény alkalmazásával kapcsolatos kérdésekben áll rendelkezésre.

Az ABWOR polgári peres eljárásokban vehető igénybe számos olyan bíróságon, amelyet a jogszabályok kijelölnek. Ide tartozik a bevándorlási fellebbviteli ügyek bírósága és a munkaügyi bíróság.

A költségmentesség polgári peres eljárásokban vehető igénybe számos olyan bíróságon, amelyet a jogszabályok kijelölnek. Ide tartoznak a körzeti bíróságok és a legfelsőbb bíróság, amelyek Skóciában az elsődleges bíróságok a polgári ügyekben. Költségmentesség számos más bíróságnál is elérhető, például a társadalombiztosítási ügyek bíróságánál és a munkaügyi fellebbviteli bíróságnál.

Költségmentesség nem biztosítható olyan eljárásokban, amelyek részben vagy egészben rágalmozással érintettek; választási kérelmek; házasság felbontása iránti egyszerűsített kérelem a legfelsőbb bíróságon vagy a körzeti bíróságon; valamint az adós kérelmei a vagyonának lefoglalására vonatkozóan. Nem áll rendelkezésre a kis értékű követelések bírósága előtti ügyekben (azaz ahol a követelés értéke kevesebb, mint 3000 font, kivéve, ha a kereset személyi sérüléssel kapcsolatos).

Az ügyvéd azonban tanácsokat adhat és segítséget nyújthat az érintett személynek ezek vonatkozásában is.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Az ügyvéd az eljárás bizonyos lépéseit sürgősséggel megteheti annak érdekében, hogy megvédje a kérelmező helyzetét, mielőtt a költségmentesség iránti kérelemről az SLAB határozná.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A SLAB csak azokat a kérelmeket fogadja el, amelyeket a kérelmező nevében eljáró ügyvéd nyújt be.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

Az ügyvéd tanácsot ad az érintett személynek a pénzügyi alkalmasság és az ügy érdemének értékeléséhez szükséges dokumentumokról.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A SLAB csak azokat a kérelmeket fogadja el, amelyeket a kérelmező nevében eljáró ügyvéd és nem közvetlenül a kérelmező nyújt be.

Ha az érintett személy nem talál ügyvédet képviseletére, a skót jogi társaság [weboldalán](https://www.weboldalán) ügyvédkeresőt talál. Ez lehetőséget nyújt jogi segítségnyújtás céljából bejegyzett ügyvéd keresésére. Hívható továbbá a jogi társaság is a következő számon: 0131 226 7411.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

Az ügyvéd tájékoztatást nyújt arról, hogy az érintett személy jogosult-e arra, hogy jogi tanácsot és segítséget kapjon.

Költségmentesség iránti kérelmet az ügyvéd az érintett személy nevében nyújtja be, és a SLAB mindkettőjüket értesíti, miután a költségmentesség iránti kérelmet elbírálta. A SLAB weboldalán számos [alkalmassági mérő](#) található, amelyek segítenek megérteni, hogy ki mire lehet jogosult.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Ügyvédje tanácsot ad a megfelelő eljárási lépésről.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Mielőtt az érintett személy tanácsért, segítségért vagy költségmentességért folyamodna, konzultálnia kell egy ügyvéddel.

Ha az érintett személy nem talál ügyvédet képviselőre, a skót jogi társaság weboldalán [ügyvédkeresőt](#) talál. Ez lehetőséget nyújt jogi segítségnyújtás céljából bejegyzett ügyvéd keresésére. Hívható továbbá a jogi társaság is a következő számon: 0131 226 7411.

Emellett a [SLAB](#) tájékoztatást nyújt a legközelebbi ügyvédekről, akik segítséget nyújtanak a költségmentességen keresztül, vagy a testület által támogatott más tanácsadókról. Polgári ügyekben esettípusonként lehet keresni. Még ha egy cég be is van jegyezve jogi segítség nyújtására, nem köteles szolgáltatásokat kínálni egyetlen ügyfélnek sem, illetve felajánlani, hogy jogsegély keretében ügyeket vállal.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Lásd az 1. kérdést (fent).

A költségmentesség csak a saját ügyvéd költségeit és az üggyel kapcsolatos egyéb költségeket fedezi, például bírósági illetékeket és szakértői véleményeket. A költségmentesség nem fedezi a másik fél költségeit.

Aki költségmentességre jogosult, hozzájárulást fizethet az ügy költségeinek fedezésére. A fizetendő hozzájárulás mértéke az érintett személy pénzügyi körülményeitől függ.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Aki korlátozott költségmentességre jogosult, az ügy fennmaradó költségeit magának kell viselnie. Akinek hozzájárulást kell fizetnie, az összeg a rendelkezésre álló jövedelemtől, megtakarításoktól és vagyontól függ. A SLAB a kérelem benyújtásának napjától számított jövedelmet és a vagyont (megtakarítások és értéktárgyak, amelyek a tulajdonában vannak) addig méri, amíg az ügy folyamatban van.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Az eredeti költségmentességi igazolás nem terjed ki az ügyben hozott döntés elleni fellebbezésre. Új költségmentesség iránti kérelemre van szükség, és a SLAB-nak meg kell győződnie arról, hogy a fellebbezéssel kapcsolatban is teljesülnek a törvényben előírt feltételek.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

A SLAB különböző okokból felfüggesztheti és alkalmanként felfüggeszti a költségmentességet, például akkor, ha az ügyvéd nem válaszol a kiegészítő információkra vonatkozó megkeresésre. A törvényben rögzített megfelelőségi kritériumokkal összhangban a SLAB-nak figyelembe kell vennie a személy pénzügyi helyzetének folyamatos értékelését, és meg kell fontolnia, hogy továbbra is ésszerű-e költségmentességet biztosítani. Az ésszerűsége vonatkozó vizsgálat egyik része az, hogy a költségmentességben részesített személytől elvárják a bírósági végzések tiszteletben tartását.

A költségmentesség akkor is megszüntethető, ha a támogatott személy hamis információkat szolgáltatott, vagy nem közölt lényeges információkat, és ilyen körülmények között a SLAB dönthet a kifizetett pénz visszaköveteléséről.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

Ha valaki számára megtagadták a költségmentességet, a SLAB megadja az elutasítás okát (okait). Az érintett személy kérheti az ügy felülvizsgálatát, különösen akkor, ha a körülmények megváltoztak. A konkrét eset megvitatható a SLAB-val e-mailben (general@slab.org.uk) vagy telefonon. A telefonközpont (0131 226 7061) hétfőtől péntekig, 08:30-17:00 között elérhető.

Utolsó frissítés: 15/07/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.